

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Analýza připravenosti prvosledových
hlídek Policie České republiky
na mimořádnou událost spojenou
s působením aktivního střelce**

**Analysis of the Readiness of First-Line
Patrols of the Police of the Czech Republic
for an Extraordinary Event Associated
with the Action of an Active Shooter**

Diplomová práce

Studijní program: Civilní nouzové plánování

Autor diplomové práce: Bc. Miroslav Jun

Vedoucí diplomové práce: plk. Mgr. Roman Wopat v. v.

Kladno 2023

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Jun** Jméno: **Miroslav** Osobní číslo: **511108**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce

Název diplomové práce anglicky:

Analysis of the Readiness of First-Line Patrols of the Police of the Czech Republic for an Extraordinary Event Associated with the Action of an Active Shooter

Pokyny pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky (PČR) na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce. V teoretické části bude nejprve popsána PČR, její členění, příprava a vybavenost prvosledových hlídek k řešení takového druhu mimořádné události. Budou charakterizovány její úkoly a postupy dle katalogu typových činností IZS (STČ 14/IZS). Bude specifikována bezpečnostní terminologie a právní předpisy vztahující se k řešené problematice. V praktické části bude provedena analýza tří případů v České republice, kdy k útoku aktivního střelce došlo. Data pro výzkum budou dále získávána od členů prvosledových hlídek formou řízených rozhovorů. Budou analyzována bezpečnostní rizika vyplývající z řešené problematiky. Materiální, personální a organizační připravenost struktur PČR bude analyzována pomocí metody SWOT. Na základě výsledků analýzy budou navržena opatření pro zlepšení připravenosti prvosledových hlídek PČR na tuto mimořádnou událost.

Seznam doporučené literatury:

- [1] Firstová Jana , David Zámek, Prevence kriminality - nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti, Praha: Wolters Kluwer, 2021, ISBN 978-80-7676-057-8
- [2] HRINKO, Martin, Pořádková činnost policie, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020, ISBN 978-80-7380-793-1
- [3] ADAMEC, V., P. BERGLOWIEC, P. ŠENOVSKÝ, D. VÁLEK a M. ADAMEC, Operační střediska v integrovaném záchranném systému, Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019, ISBN 978-80-7385-225-2
- [4] DRBOHLAV, Andrej, Psychologie masových vražd: příběhy temné duše a nemocné společnosti, Praha: Grada, 2015, 312 s., ISBN 978-80-247-5599-1

Jméno a příjmení vedouc(ho) diplomové práce:

plk. Mgr. Roman Wopat

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **19.09.2022**

Platnost zadání diplomové práce: **20.09.2024**

doc. Mgr. Zdeněk Hon, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. MUDr. Jozef Rosina, Ph.D., MBA
člen

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Analýza připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 02.05.2023

.....
Bc. Miroslav Jun

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu diplomové práce plk. Mgr. Romanovi Wopatovi v. v. za cenné rady, připomínky, metodiku a čas, který věnoval vedení mé diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat kolegům, kteří byli ochotni věnovat mi část svého volného času a zúčastnili se řízených rozhovorů. Závěrem bych rád poděkoval celé své rodině, která mi byla oporou po celou dobu studia.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na připravenost prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce.

V teoretické části je popsána problematika aktivního střelce, masových vrahů, terorismu a problematika měkkých cílů. V další části je popsána Policie České republiky, její členění a fungování v rámci Integrovaného záchranného systému, jsou specifikovány jednotlivé složky, kterých se dané téma nejvíce týká. Dále jsou podrobněji specifikovány a popsány prvosledové hlídky, jejich vznik, fungování, výcvik, vybavenost a připravenost k provedení služebního zákroku proti aktivnímu střelci. V závěru této části jsou charakterizovány úkoly a postupy dle příslušného katalogu typových činností Integrovaného záchranného systému.

V praktické části je provedena analýza tří případů útoku aktivního střelce, ke kterým došlo v České republice. Dále je užito kvalitativního výzkumu formou řízených rozhovorů s příslušníky prvosledových hlídek Policie České republiky se zaměřením na vybavenost, výcvik a organizaci výkonu služby. Pomocí metody SWOT je následně analyzována současná materiální, personální a organizační připravenost prvosledových hlídek Policie České republiky na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce. Výsledkem práce je jednak získání odpovědí na zadané hypotézy a také navržení konkrétních opatření k optimalizaci a zlepšení připravenosti prvosledových hlídek na tuto mimořádnou událost.

Klíčová slova

Policie České republiky; Prvosledová hlídka; Integrovaný záchranný systém; Aktivní střelec; Amok; Měkké cíle.

ABSTRACT

The thesis deals with the preparedness of first responder units of the Police of the Czech Republic for extraordinary events associated with an active shooter activity.

In the theoretical part, the issue of active shooters, mass murderers, terrorism and soft targets is described. The next part focuses on the Police of the Czech Republic, its structure and its functioning within the framework of the Integrated Rescue System, and specifies individual components, which are the most concerned by this topic. Furthermore, the first responder units are specified and described in more detail, including their creation, operation, training, level of equipment and the preparedness to intervene against an active shooter. The last section characterizes the tasks and procedures by the applicable catalog of type activities of the Integrated Rescue System.

The practical part provides an analysis of three active shooter attacks, which occurred in the Czech Republic. Furthermore, quality research is used in the form of structured interviews with the first responder units' members of the Police of the Czech Republic with a focus on the level of equipment, training and organization of their service. By using the SWOT method, the actual material, personnel and the organizational preparedness of the first responder units of the Police of the Czech Republic for extraordinary event associated with an active shooter activity is analyzed. The goal of the thesis is getting answers for defined hypothesis and also designing specific measures for optimizing and improving the preparedness of the first responder units for this extraordinary event.

Keywords

Police of the Czech Republic; First responder unit; Integrated Rescue System;
Active shooter; Amok; Soft targets

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíle práce a hypotézy	12
3	Přehled současného stavu.....	14
3.1	Aktivní střelec	14
3.1.1	Typy aktivních střelců	17
3.1.2	Terorismus.....	19
3.1.3	Oblast ochrany takzvaných měkkých cílů v České republice	20
3.2	Policie České republiky	24
3.2.1	Historie Policie České republiky	24
3.2.2	Organizace a činnost Policie České republiky	25
3.2.3	Služba pořádkové policie	26
3.3	Prvosledové hlídky Policie České republiky	31
3.3.1	Postavení prvosledových hlídek	32
3.3.2	Vyzbrojení a vyzbrojení prvosledových hlídek	33
3.3.3	Vozidla a komunikační prostředky prvosledových hlídek	44
3.3.4	Výcvik prvosledových hlídek.....	47
3.4	Typová činnost č. 14 AMOK – útok aktivního střelce.....	49
3.4.1	Řešení mimořádné události	50
3.4.2	Organizace a činnost v rámci mimořádné události	51
3.5	Přístup k problematice v zahraničí	54
4	Metodika.....	57
5	Výsledky	60
5.1	Analýzy případů útoku aktivního střelce v České republice	60

5.1.1	Střelba v Uherském Brodě v roce 2015.....	60
5.1.2	Střelba v ostravské nemocnici v roce 2019	67
5.1.3	Střelba na Úřadu práce v Praze v roce 2021	74
5.2	Přepisy rozhovorů se členy prvosledových hlídek	82
5.2.1	Policista Pohotovostní motorizované jednotky Praha	82
5.2.2	Policistka Pohotovostní motorizované jednotky Praha.....	87
5.2.3	Policista Oddělení hlídkové služby Praha.....	93
5.2.4	Policista Oddělení hlídkové služby Opava	98
5.2.5	Policista Obvodního oddělení Krnov	103
5.2.6	Policista Obvodního oddělení Hlinsko	108
5.2.7	Policista Oddělení hlídkové služby Praha venkov.....	113
5.2.8	Vyhodnocení informací zjištěných na základě provedených rozhovorů.....	118
5.3	SWOT Analýza.....	122
6	Diskuze	128
7	Závěr	144
8	Seznam použitých zkratk.....	146
9	Seznam použité literatury	147
10	Seznam použitých obrázků	157
11	Seznam použitých tabulek.....	158
12	Seznam Příloh	159

1 ÚVOD

Aktivní střelec, šílený střelec, tato slovní spojení vyvolávají ve většině lidí hrůzu a děs. Mnoho z nich se však mylně domnívá, že jich se to netýká, že jde o neštěstí jiných, která se dějí jen za hranicemi naší země, a že v České republice se nic takové stát nemůže. Bohužel je smutným konstatováním, že i v naší zemi k těmto případům dochází. Ne vždy je to nutně spojeno s tím, že někdo vezme do ruky zbraň a začne na setkání střílet do lidí, ale jako společnost musíme, ať chceme či ne, přijmout fakt, že akty násilí ze strany aktivních útočníků se staly součástí našich životů. Motivace ke spáchání takového jednání bývá různá, může jít o vyřizování osobních sporů, mstu, pocit vlastní méněcennosti a ukřivdění, nenávisť k určité skupině obyvatel, náboženství, ale stejně tak i o akt terorismu. Ať už je motivace jakákoliv, výsledkem je vždy jen jedno, žal a utrpení lidí, kteří ve valné většině případů za nic nemohou.

Tato práce je zaměřena na ty, jejichž hlavním posláním je chránit společnost, analyzovat, zda jsou dobře vybaveni, vycvičení a připraveni na to, aby byli schopni rychle, efektivně a adekvátně zasáhnout, pokud to bude potřeba, aby nás dokázali ochránit proti nenadálému útoku člověka, který má v hlavě jen jednu myšlenku, a tou je usmrtit co nejvíce lidí. Práce policistů není jednoduchá, v naší společnosti stále přetrvávají určité předsudky z dob minulých, mnoho lidí stále policii vnímá jen jako represivní složku, jejímž úkolem je škodit lidem. Tyto předsudky jsou však naprosto mylné.

Hlavním cílem práce je analyzovat současný stav připravenosti prvosledových hlídek Policie České republiky, které jsou prioritně určeny k vyslání na zákrok proti aktivnímu střelci. Koncepce prvosledových hlídek, jež mají vyplnit určitý deficit mezi zásahovými jednotkami a klasickými hlídkami místních a obvodních oddělení, je poměrně mladá a neustále se vyvíjí.

Stejně tak, jako se vyvíjí moderní společnost, roste i v naší populaci potřeba bezpečnosti a jistoty a mnoho lidí vnímá tyto otázky jako zcela zásadní. Společnost je denně zásobována zprávami z celého světa, které ve většině z nás vyvolávají obavy a strach, co všechno se může stát. Ohrožení mezinárodním terorismem, dopady stále rostoucí migrace, válečné konflikty, rostoucí inflace, pro mnoho lidí snižující se životní úroveň, to vše jsou faktory, které mohou ovlivnit spoustu lidí, výsledkem může být frustrace, která může v některých případech vyústit ve zkratový násilný akt, jakým může být čin aktivního střelce.

Motivací autora k výběru tohoto tématu je dvacetileté působení u Policie České republiky, v počátcích kariéry v řadách uniformované policie, mimo jiné i na pozici, která by dnes odpovídala členu prvosledové hlídky, následně v řadách neuniformované složky zaměřené na odhalování a vyšetřování násilné trestné činnosti. Zájem o tuto problematiku, podstoupení specializovaných výcviků, včetně výcviku zaměřeného na Amok – útok aktivního střelce, činnost na úseku ochrany osob, to vše jsou důvody, které autora vedly k této volbě.

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem diplomové práce je popsat a analyzovat aktuální stav prvosledových hlídek Policie České republiky ve vztahu k jejich nasazení proti aktivnímu střelci.

V teoretické části bude čtenář seznámen s problematikou aktivního střelce, pojmem Amok, psychologickými aspekty a s problematikou měkkých cílů. Dále se bude teoretická část věnovat Policii České republiky, jejímu členění a fungování, a to zejména ve vztahu k organizačním článkům, které jsou nejvíce dotčeny problematikou aktivního střelce. Stěžejní pasáž bude věnována prvosledovým hlídkám, jejich organizaci, vybavení, výcviku a celkové připravenosti k provedení rychlého a efektivního zákroku proti aktivnímu střelci. V rámci této části bude také čtenář seznámen s katalogovým souborem typové činnosti složek Integrovaného záchranného systému při společném zásahu č. 14 AMOK – útok aktivního střelce.

V praktické části bude provedena analýza tří případů útoku aktivního střelce, ke kterým došlo v České republice, a to se zaměřením na činnosti složek Policie České republiky na místě zásahu, taktiku, provedená opatření, rychlost reakce a odezvu u veřejnosti. Další část bude věnována řízeným rozhovorům s policisty prvosledových hlídek sloužících na různých organizačních článcích v rámci České republiky.

Stanovení hypotéz, které budou v rámci diplomové práce předmětem zkoumání:

Hypotéza č. 1 – Současné personální a organizační fungování prvosledových hlídek Policie České republiky je optimální k provedení rychlého a efektivního zákroku proti aktivnímu střelci.

Hypotéza č. 2 – Výstroj a výzbroj prvosledových hlídek Policie České republiky je na dostatečné úrovni k provedení úspěšného zákroku proti aktivnímu střelci.

Hypotéza č. 3 – Výcvik prvosledových hlídek Policie České republiky má potřebnou kvalitu a úroveň s ohledem na jejich připravenost k provedení zákroku proti aktivnímu střelci.

Stanovené hypotézy budou v rámci této práce potvrzeny, či vyvráceny. Při zjištění nedostatků budou výsledkem návrhy vhodných opatření a řešení, která by mohla v praxi zlepšit současné fungování, organizaci, vybavení a výcvik prvosledových hlídek Policie České republiky v oblasti nasazení proti aktivnímu střelci.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

Pojem aktivní střelec je na celém světě v posledních letech stále aktuálnější téma. I v České republice došlo k několika případům, které vykazují znaky takového jednání. K mediálně známým případům patří kauza Barbory Orlové, která v roce 2014 ve Žďáru nad Sázavou nožem usmrtila žáka střední obchodní školy, nebo čin Zdeňka Kováře, který v roce 2015 v Uherském Brodě usmrtil osm osob a jednu vážně zranil. Dalším případem je pak útok, ke kterému došlo v roce 2019 v Ostravské nemocnici, kdy útočník Ctirad Vitásek zastřelil nelegálně drženou krátkou střílnou zbraní sedm osob a dvě těžce zranil. Jednání aktivního střelce není vždy podmiňováno pouze použitím střelné zbraně. V naší zemi došlo k několika případům, při kterých pachatel použil chladné zbraně, jakými jsou nože nebo sekery. Ve většině případů se útoky odehrály na veřejných místech, jakými jsou školy, nemocnice, obchodní centra, hotely, sídla firem a podobně. [1]

Samotné označení aktivní střelec může mít mnoho dalších podob. Největší podíl na tom mají zejména média, která ve snaze co nejvíce zaujmout diváka hovoří například o šíleném střelci, masovém vrahu, vraždícím monstrem, bezcitným vraždícím maniakovi, krvavém zabijáku a podobně.

3.1 Aktivní střelec

Výraz aktivní střelec nebo šílený střelec není ve skutečnosti odborným termínem. Jde o označení, které stvořila média. Forenzní psychologie používá zatím spíše termín masový vrah, který byl převzat z klasifikačních schémat Federálního úřadu vyšetřování Spojených států amerických. V případě masového vraha jde přitom o osobu, která na jednom místě v jednom plynulém časovém období usmrtí více osob. [2]

V médiích, v názorech běžné populace, při sledování televizních seriálů se často setkáváme s laickým a naprosto mylným názorem, že sériový vrah je to samé jako masový vrah. Mnozí si prostě myslí, že když pachatel usmrtí více osob, tak se jedná o masového, sériového vraha. Profily těchto pachatelů jsou ať už z hlediska psychologického, behaviorálně patologického nebo kriminalistického zásadně odlišné, jde o významně jinou osobnost pachatele, který má jinou motivaci, užívá rozdílné zbraně a rovněž tak volba místa činu je odlišná. [3]

Pokud se bavíme o rozdílnosti mezi masovým a sériovým vrahem, pak je nutné konstatovat, že sériový vrah nechce být zprvu odhalen, a to až do okamžiku, kde jej přestane uspokojovat soupeření s obětí, jeho fantazií a předlohou svého jednání. Tito pachatelé i přes to, co dělají, mají sami sebe rádi, nemají sklon si ubližovat, nebo si dokonce vzít život. Své činy zpravidla přežijí. Poté je ve svých představách a snech prožívají znovu a znovu, stále dokola. Oproti tomu masoví vrazi se po činu nijak neschovávají, nikam neutíkají, nic nemaskují. Dosáhli cíle, který si stanovili, svoji fantazii nechali vykročit do reality. Velká část z nich si pak vezme život a své činy nepřežije i přesto, že jsou hnáni motivem slávy, fyzicky ji ve skutečnosti prožívat nechtějí. Jde jim o pomstu na nenáviděné společnosti a zástupných obětech domnělé subjektivní představy příkoří, jehož se jim dostávalo. [3]

Důležitým pojmem v této problematice je označení **Amok**. Samotný výraz je původem z malajštiny a značí „odevzdat v boji i to poslední“. Od dob významných cestovatelů historie, jakými byl například James Cook, bylo popisováno zvláštní chování malajských bojovníků, kteří se bez ohledu na vlastní přežití vrhali na nepřitele a křičeli při tom právě slovo Amok. Šlo o bojovou taktiku založenou na opovržení strachem z vlastní smrti. Termín se následně postupně přesunuje a je používán i mimo bitevní pole. Časem ztrácí určitý nádech hrdinství a je vnímán spíše jako projev duševní patologie. [2]

Skutečný amok se vyznačuje určitou dynamikou vývoje. Úvodním stádiem je klíčení, kdy jedinec ztrácí víru ve vnější svět a řád, tím upadá do stavu dráždivé slabosti. V této fázi se jedinec stahuje do ústraní, jde u něj o dobrovolnou sociální izolaci, mění své původní životní návyky a vypadává z rytmu běžných denních povinností. Druhým stádiem je meditace, kdy dochází k pozvolnému posunu celkového duševního naladění a mění se stav vědomí. Dle některých studií jedinec v této fázi vnímá celý svět potemněle, nebo se mu zabarví do ruda. V mysli převládá pocit vzteku, nebo uvědomovaný pocit strachu. To jsou již signály, že se blíží výbuch násilí, tedy amok se svými typickými projevy, kterými jsou výkřiky, napadání osob nebo zvířat, ničení věcí anebo zakládání ohňů. Silné destruktivní jednání může vyústit v sebevražedné aktivity nebo též v okamžiky zdánlivého zklidnění, po kterých mohou znovu nastat projevy ničení. [2]

Z pochopitelných důvodů není možné v drtivé většině případů provést seriózní psychologické zkoumání, neboť takový jedinec ve většině případů končí svůj život na místě události, a to ať již vlastní rukou, či zásahem policejního odstřelovače. Sebevražda těsně po akci je pro takového člověka normální, jde o typické zakončení celého dramatu. Zkoumání, proč k takové události došlo, pak vychází z anamnestických údajů ze života pachatele a z výpovědí osob, které jedince před kritickou událostí znaly. [2; 3]

V současné době je typickým aktivním střelcem muž, ojediněle jím může být i žena, ale jde však spíše o výjimky. Věkové rozpětí je poměrně široké, pachatelem mohou být jak muži mladšího věku, tak i muži seniorského věku. Zpravidla se jedná o osamělého člověka s paranoidními rysy, který má zvýšenou nutnost sebeprosazení a vykazuje zvýšenou citlivost, někdy až zranitelnost vůči své osobě. V případě narůstajících společenských tlaků a požadavků na jeho osobu takový jedinec postupně selhává, až se nakonec cítí jako cizinec uprostřed nepřátelského světa. [2]

3.1.1 Typy aktivních střelců

Podle psychologického rozpoložení jednotlivých aktivních střelců můžeme provést jejich rozdělení do čtyř základních skupin:

1. aktivní střelec z frustrace;
2. aktivní střelec z fanatismu;
3. aktivní střelec kultovního rázu;
4. aktivní střelec konající na pozadí vážné duševní poruchy. [2]

1. Aktivní střelci z frustrace

U takových jedinců je jejich životní situace před činem hodnocena jako tíseň, která je navozena vnějšími stresujícími okolnostmi. Frustrace může mít mnoho důvodů pocházejících z každodenního života, může se jednat o zklamání v lásce, ztrátu zaměstnání nebo pozbytí peněz. Protože pouze samotné vnější tlaky nestačí pro srozumitelné vysvětlení zabíjení neznámých osob, je zásadní význam přisuzován osobnostním faktorům. V charakteristice těchto pachatelů nalézáme zpravidla pasivní založení, problémy s vlastní identitou, uzavřenost, nízkou sebekontrolu, která je spojena se sklonem k impulzivnímu jednání. Mezi další znaky může patřit záliba ve zbraních. Tyto osoby mívají potíže s navazováním interpersonálních vztahů, častý je také výskyt sexuální abstinence. U tohoto typu se můžeme rovněž setkat s prvotní likvidací nejbližších, po kterém následuje vražedné konání na veřejném místě. Sebevražda v závěrečné fázi může a nemusí být. [2]

2. Aktivní střelci z fanatismu

Takový jedinec nekoná ze zoufalství, ale z přesvědčení, což je typickým znakem pro tuto skupinu. Za své cíle a místa útoku si vybírají shromáždění osob, které vnímají ve svých představách jako původce zla. V osobnostních rysech silně dominuje intolerance a nesnášenlivost, bývají spíše staršího věku, svůj čin pečlivě plánují. Po činu místo jejich řádění rychle opouštějí. Sebevražedné jednání na místě události je u tohoto typu vzácností. [2]

3. Aktivní střelci kultovního rázu

Nápodoba a inspirace je jeden z hlavních rysů těchto pachatelů. Takové osoby obvykle bývají mladšího věku, svůj čin dlouho a pečlivě připravují a plánují, ovšem zřejmě nejvýraznějším znakem je možnost spolupachatelství. Jen v těchto případech se setkáváme s řaděním, které má na svědomí více než jeden útočník. Psychologickou dominantou je sektářství, osoba je součástí ohraničené skupiny lidí, které spojuje vyznávání svérázných postojů, názorů, hodnot a rituálů. [2]

4. Aktivní střelci konající na pozadí závažné duševní poruchy

Motivací vražedného jednání je jednoznačně a prokazatelně vážná duševní porucha. Diagnóza v takových případech směřuje do oblasti psychóz (schizofrenie, deprese, paranoia). Oproti předcházejícímu typu je vždy vražedné běsnění dílem jednotlivce. Útočník může nejprve vyvraždit své nejbližší, což považuje za akt jejich osvobození, a pak pokračovat ve svém jednání na veřejném místě, proti jemu neznámým lidem, není to však pevným znakem.

Tito lidé často bývají pro své psychické obtíže v odborné péči. Vyskytují se ale i případy, kdy je duševní porucha z jejich strany dlouho tajena před okolím a teprve až akt samotný ohlašuje chorobu a upozorňuje na její závažnost. K sebevražednému konání u takových osob nedochází. [2]

Převážná většina aktivních střelců v moderní civilizaci jedná úmyslně, na svůj čin se pečlivě, dlouhodobě a systematicky připravuje. Ze statistického hlediska ve srovnání s ostatní násilnou trestnou činností je projev takové extrémní agrese spíše výjimečný, ovšem vzhledem k brutalitě a počtu obětí o to závažnější. [2]

3.1.2 Terorismus

Problematika aktivních střelců bývá často spojována s radikalizací a terorismem. To může být dáno i jednou z motivací, která spouští jednání takové osoby. V České republice je pak tato problematika nejčastěji spojována s islámským náboženstvím. Tyto tendence se v obecné rovině projevují u určité části populace ve ztotožňování islámu s terorismem, to je ovšem elementární nepochopení podstaty celé problematiky. Hlavním problémem není islám, ale jeho neznalost. V dnešní době je terorismus a s ním spojené násilí v různých podobách nedílnou součástí bezpečnostní reality dnešní Evropy, ale i dalších kontinentů. Terorismus dneška destabilizuje základy demokratických zřízení tím, že živí pochybnosti o funkčnosti systému samotného. Terorismus a na něj navazující bezpečnostní hrozby a problémy je vždy třeba vnímat multioborově a především ve spojitosti s dalšími bezpečnostními fenomény a sociálně patologickými jevy. Takové jevy mohou signalizovat určité riziko, které může být prekurzorem mnohem závažnějších násilných projevů. Terorismus a jeho formy prošel v uplynulých padesáti letech dramatickým evolučním vývojem, a to především ve dvou klíčových aspektech, ve volbě cíle a ve způsobu provedení. V sedmdesátých letech 20. století si teroristé jako cíle vybírali

konkrétní typy osobností. Šlo o diplomatické představitele, vysoce postavené představitele ozbrojených složek a především také o politiky. V dnešní době už zpravidla není terorismus zaměřen na konkrétní jedince, ale na širokou veřejnost. Náhodné útoky na veřejnost se dnes jeví jako efektivnější, neboť šíří v masovém měřítku strach a paniku mezi obyvatelstvem. I přes měnící se formy, metody a další aspekty jsou stále hlavními cíli teroristických útoků lidé. Útočníci používají pro své akce různé bodné a sečné zbraně, střelné zbraně, dopravní prostředky a také výbušniny. K útokům dochází zpravidla na veřejných místech, kde je minimální zabezpečení a kde se shromažďuje větší množství osob. Následky jsou pak značné, stejně jako psychologický dopad na obyvatelstvo, vládní instituce a bezpečnostní složky. [4]

3.1.3 Oblast ochrany takzvaných měkkých cílů v České republice

Většina lidí vnímá bezpečnost, ať již svoji, nebo svých nejbližších subjektivně. Je to dáno tím, že na ně doléhají obtíže každodenního života daleko více než obavy spojené s výskytem extrémních živelných či jiných pohrom. Mezi jiné pohromy je možné zahrnout i to, že se stanou obětí řádění šíleného střelce. Během vývoje lidstva se měnilo i poznání a požadavky na bezpečnost i institucionální možnosti zmírňující vše, co může bezpečnost ohrožovat. Jednou ze základních funkcí každého civilizovaného státu je zajistit ochranu a rozvoj chráněných zájmů státu. Lidská bezpečnost patří mezi ně, zaměřuje se přitom na ochranu základních práv (přežití, důstojnost, existence) od kritických a vše prostupujících rizik a hrozeb způsobem, který je v souladu s dlouhodobým lidským rozvojem. Cílem je ochrana jedince a celé společnosti od škodlivých jevů každodenního života po extrémní pohromy všeho druhu. [5]

Vzhledem k tomu, že je v této práci řešena problematika aktivního střelce, je nezbytné věnovat pozornost také problematice ochrany takzvaných měkkých cílů. Termín měkké cíle označuje objekty, prostory nebo akce charakterizované častou přítomností většího počtu osob a současně nízkou úroveň či úplnou absenci zabezpečení proti násilným útokům. Může se jednat jak o otevřená prostranství, tak i o uzavřené prostory, které jsou ovšem veřejně přístupné a ve kterých se vyskytuje větší počet osob. Takové prostory se mohou snadno stát terčem útočníků, protože je zde jednoduché způsobit velkou újmu na životech a zdraví. Důležitým faktorem je také velký mediální dopad, který takový útok může způsobit. Absentující nebo nízká úroveň zabezpečení proti násilným útokům je pro útočníka jedna z klíčových informací, jelikož pachatelé jdou obecně cestou nejmenšího odporu, kdy s co nejmenším úsilím chtějí dosáhnout co největšího efektu. [6]

Příklady měkkých cílů:

- Bary, kluby a restaurace;
- kina, divadla a koncertní haly a sály;
- komunitní centra;
- kulturní a sportovní akce;
- náboženská centra a památky;
- obchody a nákupní centra;
- nemocnice a polikliniky;
- parky, náměstí a promenády;
- demonstrace, průvody a shromáždění;
- školy, školská zařízení, koleje a knihovny;
- turistická centra, muzea a galerie;

- vládní budovy a veřejné instituce;
- vlaková a autobusová nádraží, letištní haly;
- a další symbolicky významná místa a akce.

U měkkých cílů patří mezi klíčové rysy jejich atraktivita, která vyjadřuje, jak je vybraný cíl pro útočníka lákavý. To ovlivňuje více faktorů. Jde například o otevřenost pro veřejnost a s tím související množství a koncentrace osob, přítomnost a kvalita bezpečnostního personálu, případně přítomnost policie, symboličnost cíle a v neposlední řadě také možná přítomnost médií. [6]

Prioritně je nutné si uvědomit, že každý by se měl primárně o svou bezpečnost starat sám a nenechávat vše na státu a ozbrojených složkách. Tato skutečnost vychází z prostého faktu, že násilné útoky se zpravidla dějí v řádu několika sekund až minut a ve většině případů není časově možné, aby stát v tak krátké době u konkrétního měkkého cíle efektivně zasáhl. Jeden z nezbytných kroků pro zvýšení bezpečnosti daného měkkého cíle je proaktivní přístup. Je nutno předvídat, předcházet mimořádným událostem a incidentům a nastavit svůj systém na rychlou reakci proti násilnému útoku. Bez takové přípravy není prakticky možné efektivně reagovat. Proaktivní přístup a příprava mnohonásobně zvyšuje šanci na nižší následky, než by tomu bylo v případě pouhé reakce na nastalý incident. [6]

Důležitá je také spolupráce a koordinace mezi všemi zainteresovanými stranami, počínaje majitelem nebo provozovatelem objektu, přes bezpečnostní složky, až po obce, kraje a ministerstva. Množství měkkých cílů se potýká s problémem financí. V případě ochrany je ale potřeba zaměřit se primárně na bezpečnostní opatření netechnického charakteru, nastavit komunikační procesy, koordinaci osob, které se na daném místě vyskytují. Důležité je rovněž rozdělení úkolů a pravomocí. [6]

V České republice vznikl k 1. 1. 2017 pod Ministerstvem vnitra organizační útvar nazvaný Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. Tento útvar se problematikou ochrany měkkých cílů intenzivně zabývá. V rámci jeho činnosti vzniklo několik dokumentů, které definují pojem měkké cíle, rozebírají vhodná bezpečnostní opatření a poskytují návod pro majitele, provozovatele, správce nebo pořadatele, jak k bezpečnosti přistupovat a jaké vhodné dokumenty je nezbytné v rámci dané organizace zpracovat. [7]

Dalším krokem v rámci ochrany měkkých cílů byl vznik nepřetržitě fungující linky Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“), která je určena zejména provozovatelům a vlastníkům měkkých cílů, organizátorům kulturních, sportovních a společenských akcí. [6]

Hrozba teroristických a jiných násilných útoků na měkké cíl je stále reálná a je potřeba se na ni intenzivně a svědomitě připravovat.

3.2 Policie České republiky

Každá společnost potřebuje pro svoji správnou funkci někoho, kdo se postará o udržení bezpečnosti, chrání životy, zdraví, majetek a dohlíží na veřejný pořádek. Jistě, najdou se ve společnosti i názory, že nic takového není potřebné, že dávat někomu do rukou represivní nástroje, oprávnění zasahovat do práv a svobod není správné, že máme přeci demokracii, ale přesto si myslím, že většina společnosti by souhlasila, že bez účinného nástroje k ochraně života, zdraví, majetku a veřejného pořádku se žádná vyspělá společnost neobejde. Primárním orgánem, který má v České republice toto na starost, je Policie ČR.

3.2.1 Historie Policie České republiky

Základy Policie ČR vychází z prvorepublikových bezpečnostních složek, kterými bylo četnictvo a státní policie. Tyto byly zřízeny v roce 1918, po založení Československé republiky. O samostatný vznik se nejvíce zasloužili ti, kteří se podíleli i na vzniku tehdejší republiky. Šlo o účastníky domácího odboje a legionáře. Mnoho z nich se také stalo příslušníky těchto sborů. [8]

V průběhu 20. století prošla policie na našem území vývojem, který se dá rozdělit do dvou fází. Mezi lety 1918 a 1945 mělo četnictvo a státní policie mezi obyvatelstvem dobrou pověst a respekt. Vojenský systém velení, chování, morálka, sebeúcta, a v průběhu a ke konci 2. světové války také účast a nasazení v bojích za osvobození od nacismu, to vše zvyšovalo prestiž tehdejších bezpečnostních složek v očích obyčejných lidí. Další fází vývoje bylo období mezi lety 1945 a 1990. Bezpečnostní sbory na našem území byly nahrazeny Sbohem národní bezpečnosti. V této době již vnímání v očích veřejnosti tak pozitivní, jak tomu bylo před druhou světovou válkou a krátce po ní, nebylo. Podíl na tom mělo především nové politické zřízení, politicky vykonstruované procesy,

a to, že se policie stala nástrojem moci a represe. Významným milníkem pak byl rok 1989 a následné období, během kterého se původní Sbor národní bezpečnosti rozpadl na několik bezpečnostních sborů, poté došlo z rozdělení České a Slovenské republiky s tím, že vznikla Policie ČR v takové podobě, jako ji známe dnes. [9]

3.2.2 Organizace a činnost Policie České republiky

Policie ČR je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Postavení a činnost, řízení a organizaci, základní povinnosti, oprávnění a oblast spolupráci, vše je dáno zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii ČR“). Hlavní úkoly definuje ustanovení § 2 zákona o Policii ČR, kde je uvedeno, že *„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie, nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“). [10, s. 164]*

Působnost Policie ČR je na území České republiky, pokud není zákonem nebo jiným právním předpisem stanoveno jinak. Příslušníci Policie ČR jsou ve služebním poměru, který upravuje zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“). [10]

Činnost Policie ČR je řízena policejním prezidiem, v jehož čele stojí policejní prezident, který také odpovídá za činnost a fungování policie ministru vnitra. Policejnímu prezidiu jsou podřízeny útvary s celostátní působností a útvary s územně vymezenou působností, což je 14 krajských ředitelství policie (dále jen „KŘP“). Útvary s celostátní působností jsou zřizovány ministrem vnitra

na návrh policejního prezidenta. KŘP jsou zřízena zákonem. Policejní prezidium především stanovuje cíle rozvoje policie, řeší koncepci organizace a řízení a stanoví úkoly pro jednotlivé služby. V rámci Policie ČR působí služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, letecká služba, pyrotechnická služba, ochranná služba, služba kriminální policie a vyšetřování a další specializované služby. Útvary s celostátní působností plní specializované a specifické úkoly na celém území České republiky. Některé se specializují na odhalování organizovaného zločinu, korupce a závažné finanční kriminality, jiné poskytují specifický servis ostatním útvarům. Oproti tomu KŘP mají územně vymezenou působnost a slouží veřejnosti ve vymezeném teritoriu. V rámci KŘP jsou také zřizovány nižší organizační články, které jsou jim podřízeny. Například KŘP hlavního města Prahy jsou podřízena čtyři Obvodní ředitelství policie (dále jen „OŘP“). Tyto útvary zřizuje policejní prezident na návrh ředitele daného KŘP, a to v rámci systemizace služebních míst. [8]

3.2.3 Služba pořádkové policie

Vzhledem k tomu, že diplomová práce je zaměřena na analýzu připravenosti prvosledových hlídek, je nezbytné blíže představit tu službu Policie ČR, která prvosledové hlídky zahrnuje, a tou je služba pořádkové policie.

Služba pořádkové policie je základním pilířem Policie ČR. Co do počtu policistů je nejpočetnější a co do obsahu služební náplně činností nejuniverzálnější. Příslušníci pořádkové služby ve městech i na venkově chrání bezpečnost osob i majetku, zajišťují veřejný pořádek, plní úkoly trestního řízení, vedou přestupkové i správní řízení, dohlížejí na bezpečnost a plynulost silničního provozu a také bezpečnou dopravu osob a přepravu zásilek

po železnici. Ke kontaktu veřejnosti s pořádkovou policií slouží na území celé republiky síť obvodních oddělení policie, v případě hlavního města Prahy se jedná o místní oddělení policie. Na těchto odděleních je služba vykonávána v nepřetržitém provozu, čímž je zajištěna trvalá akceschopnost a jsou plněny základní úkoly policie. Na odděleních dozorčí služba přijímá oznámení, žádosti a další podněty a obstarává stálý styk se všemi, kterým policie poskytuje své služby. Nejvíce viditelnou činností pořádkové policie je hlídková a obchůzková služba. Policisté ji vykonávají ve svěřených a určených okrscích, územích a stanovištích. Při výkonu služby především předcházejí a zabraňují páchání přestupkového jednání a trestné činnosti, odhalují je a zakročují proti jejich pachatelům. Provádějí prvotní úkony a opatření na místě činu, pátrají po hledaných a pohřešovaných osobách a věcech. V přestupkovém a trestním řízení se s ohledem na věcnou příslušnost zaměřují zejména na drobnou majetkovou kriminalitu a další delikty, které patří mezi nejrozšířenější a veřejnost nejvíce obtěžují. Stejným směrem je také zaměřena jejich preventivní činnost. Moderní pojetí policejní práce počítá v zapojení veřejnosti do policejních činností tak, aby byla zvýšena efektivita, a současně, aby zapojení policisty do veřejného života zvyšovalo jeho společenskou prestiž. [8; 11]

Pokynem policejního prezidenta č. 26/2019, který změnil původní pokyn policejního prezidenta č. 137/2009, o organizaci Policie ČR, bylo stanoveno uspořádání služby pořádkové policie s tím, že Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia se dále dělí na tyto organizační součásti:

- a) u krajského ředitelství policie na:
  - 1) odbor služby pořádkové policie,
  - 2) speciální pořádková jednotka,
  - 3) pohotovostní motorizovaná jednotka,
  - 4) zásahová jednotka,

- 5) speciální jednotka,
- 6) oddělení hlídkové služby,
- 7) obvodní oddělení,

b) u městských ředitelství policie na:

- 1) oddělení hlídkové služby,
- 2) obvodní oddělení,

c) u obvodních ředitelství policie na:

- 1) oddělení hlídkové služby,
- 2) místní oddělení.

V současné době pracuje Policejní prezidium na nové koncepci policie se zaměřením na službu pořádkové policie a zajištění standardního fungování zejména obvodních oddělení, která jsou páteří celého tohoto systému. [1]

V další části budou popsány ty jednotky a útvary, u kterých je největší předpoklad nasazení proti aktivnímu střelci.

Útvar rychlého nasazení

Útvar rychlého nasazení (dále jen „URNA“) je specializovaným útvarem Policie ČR, který je určen především pro boj s terorismem. Jeho působnost je po celém území České republiky. Je však nasazován také na specifické zahraniční operace. Do jeho působnosti patří zákroky vůči únoscům, nebezpečným pachatelům závažné trestné činnosti. URNA také rozvíjí taktické postupy zaměřené na zneškodnění nebezpečných teroristů, nebezpečných

ozbrojených osob a postupy krizového vyjednávání. Příslušníci tohoto elitního útvaru si musí neustále udržovat vynikající fyzickou a psychickou kondici, střelecké dovednosti a umění sebeobrany. Jsou také cvičeni pro práce ve výškách, podstupují výsadekové, zdravotní a spojovací výcviky. Někteří z nich se dále specializují na konkrétní typy činností, jde například o potápěče, pyrotechniky, nebo ostřelovače. Tento útvar jako jediný není zařazen pod službu pořádkové policie, ale jedná se o celorepublikový útvar Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“). [8]

Zásahové jednotky krajských ředitelství policie

Zásahové jednotky jsou aktuálně zřízeny u osmi KŘP. Mimoto jsou ještě dvě jednotky obdobného charakteru zřízeny u dvou KŘP, která mají ve svém kraji jadernou elektrárnu. Zásahové jednotky jsou prioritně určeny pro nasazení a zákroku proti nebezpečnému pachateli, k jeho zajištění či eliminaci, dále pak zajišťují primární opatření v případě teroristických útoků nebo únosů, rovněž tak mohou být nasazeny k ochraně a obnově veřejného pořádku, při záchranných akcích, při rozsáhlých živelných pohromách, katastrofách a haváriích. Zákroky jsou prováděny pod jednotným velením. Do působnosti zásahových jednotek proto patří i zákrok proti aktivnímu střelci. [1]

Pořádkové jednotky

Pořádkovými jednotkami jsou v rámci Policie ČR Speciální pořádkové jednotky (Praha, Brno, Ostrava, Ústí nad Labem) a Krajské pořádkové jednotky (na území každého krajského ředitelství policie mimo Brna a Ostravy).

Pořádkové jednotky jsou zapojovány zejména do bezpečnostních opatření a akcí, které vyžadují nasazení většího počtu sil a prostředků policie. Jedná se především o rizikové demonstrace, sportovní utkání a kulturní akce. Dále jsou využívány při pátracích akcích a při plnění úkolů Integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), například u průmyslových havárií a živelných pohrom. Jejich hlavním úkolem je ochrana bezpečnosti osob a majetku, zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti, v případě jejich narušení pak činnost k obnově veřejného pořádku. Činnost je zpravidla prováděna pod jednotným velením. Mediálně jsou příslušníci těchto jednotek označováni jako takzvaní „těžkooděnci“, což je dáno jejich speciální výstrojí, přilbou a protiúderovým vybavením. S ohledem na potřebu a bezpečnostní situaci členové pořádkových jednotek posilují běžný výkon hlídkové služby a mohou být tudíž nasazeni i proti aktivnímu střelci. [1]

Pohotovostní motorizovaná jednotka

Pohotovostní motorizovaná jednotka (dále jen „PMJ“) je specifický útvar, kterým disponuje KŘP hlavní město Prahy. Vzhledem k velkému množství obyvatel žijícím na malém území, přítomnosti turistů, což má za následek oproti ostatním částem naší země výrazně vyšší kriminalitu, je na území hlavního města nezbytné nasazení většího počtu policistů do přímého výkonu služby, než je tomu v menších městech. Policisté PMJ plní převážně úkoly spojené s výjezdem na základě oznámení na tísňovou linku 158. V rámci KŘP hlavního města Prahy je PMJ páteřním útvarem pro zajištění prvosledových hlídek. Z jejich řad jsou také policisté, kteří slouží jako speciální hlídka označovaná „Velitel policie“. Tato hlídka má velící pravomoci v případě mimořádných událostí v primární působnosti Policie ČR. Policisté PMJ podstupují pravidelný střelecký, taktický a fyzický výcvik se zaměřením na rychlý přesun na místo

události, rychlé vyhodnocení situace a provedení adekvátního služebního zákroku. [1]

Oddělení hlídkové služby

Oddělení hlídkové služby (dále jen „OHS“) na daném služebním území zajišťuje klasickou hlídkovou a preventivní činnost. Integrovaným operačním střediskem (dále jen „IOS“) Policie ČR jsou vysíláni k provádění služebních zákroků a úkonů, zajišťují výkon služby prvosledových hlídek, provádějí eskorty zadržených a zajištěných osob. V současné době je v rámci celé České republiky zřízeno 26 těchto útvarů. V jejich případě se jedná jak o motorizované, tak pěší hlídky, které svoji činnost provádějí v předem určeném úseku. Na tato oddělení zpravidla nastupují noví policisté, kteří se zde pod vedením zkušenějších kolegů zaškolují a zdokonalují v policejních činnostech. Věkový průměr je proto nízký a fluktuace vysoká. Mimo OHS existují ještě Pohotovostní a eskortní oddělení. Ta primárně zajišťují provoz zadržovacích cel a eskorty osob k soudu a vazebnímu zasedání, současně však jejich členové provádějí klasickou hlídkovou činnost, při které jsou používány jako prvosledové hlídky. [8]

3.3 Prvosledové hlídky Policie České republiky

V uplynulých letech došlo v České republice k několika násilným útokům, které svými znaky spadají do kategorie aktivního střelce. Úsilí Policie ČR je proto směřováno k maximální připravenosti a efektivnímu řešení takových typů událostí. V rámci policejních činností spadá problematika aktivního střelce do působnosti ředitelství služby pořádkové policie, které samozřejmě při plnění

potřebných úkolů spolupracuje s dalšími organizačními články a útvary. Vzhledem k tomu, že Policie ČR nedokázala, a zatím ani nedokáže, zajistit nepřetržitou dostupnost zásahových jednotek na celém území České republiky v dojezdových časech do dvou hodin, ve spojitosti s potřebou zasáhnout co nejrychleji v případech mimořádné události spojené s působením aktivního střelce a situacích typu AMOK, bylo iniciováno vytvoření hlídek, které by vyplnily „prázdný“ prostor v rámci akceschopnosti mezi standardní hlídkou policie z obvodního (místního) oddělení nebo oddělení hlídkové služby a zásahovou jednotkou. Z tohoto důvodu se začaly od roku 2013 postupně po celém území České republiky vytvářet a ustavovat prvosledové hlídky, které oproti běžným hlídkám podstupují specializovaný taktický výcvik a jsou vyzbrojeny zbraněmi skupinového vyzbrojení. Členové prvosledových hlídek jsou policisté, kteří jsou služebně zařazeni zejména na odděleních hlídkové služby, pohotovostních a eskortních odděleních anebo, jak je tomu v Praze, u PMJ. [1]

3.3.1 Postavení prvosledových hlídek

Pokud hovoříme o prvosledové hlídce, jde o motorizovanou hlídku minimálně dvoučlennou (z taktického hlediska je však lepší tříčlenná), která je schopna v krátkém čase reagovat na hrozby terorismu a mimořádné bezpečnostní situace. Prvosledové hlídky jsou zřízeny u všech KŘP s tím, že jsou dislokovány tak, aby byla pokryta všechna území daného obvodu s průměrným dojezdovým časem do 10 minut. Každý policista zařazený do prvosledové hlídky je intenzivně takticky cvičen, je připravován na řešení krizových situací a je k tomu také adekvátně vyzbrojen, kdy mimo standardní krátké služební zbraně také disponuje zbraní skupinového vyzbrojení (dlouhé palné stříelné zbraně, samopaly a útočné pušky), současně má také k dispozici prostředky

balistické ochrany. Hlavním úkolem těchto policistů je především pružně řešit situace, ve kterých figuruje ozbrojený pachatel nebo ozbrojená skupina s motivem usmrtit další osoby. Činnost prvosledových hlídek Policie ČR v současné době upravuje Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. [12]

V rámci Policie ČR působí v současné době po celém území České republiky celkem 211 prvosledových hlídek, ve kterých vykonává službu celkem 3677 k tomu vycvičených a vybavených policistů. Z celkového počtu 211 hlídek zajišťuje 210 z nich služba pořádkové policie a 1 prvosledovou hlídku zajišťuje služba cizinecké policie. Počet hlídek je v posledních letech prakticky neměnný, počty se liší jen v jednotkách případů. [13]

3.3.2 Vyzbrojení a vyzbrojení prvosledových hlídek

Každý příslušník Policie ČR v přímém výkonu služby je vyzbrojen krátkou střelnou zbraní, jedná se o zbraň osobního charakteru. S touto zbraní policista také absolvuje střelecký výcvik v rámci služební přípravy. Do této zbraně má k dispozici systemizací určený počet nábojů, který odpovídá dvěma plně nabitým zásobníkům dle konkrétního typu zbraně.

Co se týká dlouhých zbraní, tak zde je to jiné. U speciálních jednotek, jakými je URNA, nebo u zásahových jednotek disponuje každý policista i osobní dlouhou zbraní. Oproti tomu policisté prvosledových hlídek se o dlouhé zbraně dělí. Funguje to tak, že když jedna směna končí, předává současně s vozidlem nové směně i dlouhé zbraně. V případě prvosledových hlídek jsou dlouhé zbraně zpravidla uloženy v trezoru ve služebním vozidle.

Krátké zbraně prvosledových hlídek

Policisté prvosledových hlídek Policie ČR jsou v současné době vyzbrojeni třemi typy krátkých střelných zbraní. Je to dáno systemizací organizačního článku, kde jsou služebně zařazeni. [1]

Prvním typem je samonabíjecí **pistole CZ 75 D Compact** (Obrázek 1), ráže 9x19 mm, se dvěma zásobníky, každý s kapacitou na 14 nábojů. Tato je určena pro mířenou střelbu do vzdálenosti 50 metrů. Výrobce je česká firma Zbrojovka Uherský Brod. Konstrukce zbraně vychází z dřívějšího modelu CZ 75, je vyrobena z lehké slitiny a pod hlavní je možné upevnit příslušenství, jakým je laserový zaměřovač nebo svítlna. [14; 15]

Obrázek 1 – Pistole CZ 75D Compact [vlastní zpracování]

Druhým typem je poloautomatická samonabíjecí **pistole Glock 19** (Obrázek 2), ráže 9x19 mm, se dvěma zásobníky, každý s kapacitou na 15 nábojů. Tato zbraň je určena pro mířenou střelbu do vzdálenosti 50 metrů. Jejím výrobcem je rakouská firma GLOCK Ges. Zbraň je vyrobena z lehkých slitin a umožňuje montáž doplňků, jakými jsou například svítlna nebo laserový zaměřovač. Pistole je oproti modelu GLOCK 17 menší a kompaktnější, řadí se do kategorie krátkých zbraní střední velikosti. [14; 16]

Obrázek 2 – Pistole GLOCK 19 [vlastní zpracování]

Třetím typem je poloautomatická samonabíjecí **pistole Glock 17**, ráže 9x19 mm, se dvěma zásobníky, každý s kapacitou na 17 nábojů. Tato je určena pro mířenou střelbu do vzdálenosti 50 metrů, pistole vyrábí rakouská firma GLOCK Ges. Zbraň je vyrobena z lehkých slitin a umožňuje montáž doplňků, kterými jsou například svítilna nebo laserový zaměřovač. Tato pistole je jednou z nejpoužívanějších krátkých střelní zbraní v policejních a armádních složkách na světě. [14; 16]

Útvary Policie ČR v rámci výkonu služby v současné době používají náboje ráže 9x19 mm, provedení „Hydra Shok“. Jedná se o střely, které mají uprostřed dna expanzní dutiny olověný trn. Střely se řadí do kategorie střel s řízenou deformací. Tato munice byla vyvinuta ve Spojených státech amerických a je v používání jak armádních, tak policejních složek po celém světě. Střely tohoto typu mají dvě výhody, které jsou hlavním důvodem, proč byly zařazeny do výbavy Policie ČR. První výhodou je jejich efektivita, přesněji řečeno jejich násobně lepší zastavovací účinek, vzhledem k chování střely v těle nebo předmětu, vůči kterému jsou vystřeleny. Druhou výhodou je deformační účinek. Při zásahu vnikne do dutiny střely tkáň, tím vznikne mimořádně vysoký hydrodynamický tlak, který způsobí rychlé roztažení stěn expanzní dutiny, čímž

zvětší svůj objem, tím i ranivý účinek. Nedojde k hladkému průstřelu, kdy střela může pokračovat dále ze zasaženého objektu a může tím způsobit zranění osob, které se nacházejí za primárním objektem střelby, jak tomu může být u klasického celoplášťového střeliva. Rozdíl střel znázorněn na Obrázku 3 [17; 18]

Obrázek 3 – Rozdíl Celoplášťové a deformační střely [vlastní zpracování]

Dlouhé zbraně prvosledových hlídek

Nejpoužívanější dlouhou střelnou zbraní, která je v současné době ve výzbroji prvosledových hlídek Policie ČR, je samopal HK MP5. Některé územní odbory jsou sice ještě vyzbrojeny českými samopaly vzor 58, jde ale spíše o výjimky s tím, že dochází k postupnému přezbrojování na modernější typy dlouhých zbraní. Mezi další dlouhé střelné zbraně patří útočná puška G36 a zmenšená útočná puška HK MP7. [1]

Samopal HK MP5 (Obrázek 4), ráže 9 x 19 mm, má k dispozici jsou dva typy zásobníků. Standardní na 30 nábojů, nebo kratší verze na 15 nábojů. Tento samopal je určen pro účinnou střelbu na vzdálenost 25 až 100 metrů, výrobcem je německá firma Heckler & Koch. Samopal má skládací nastavitelnou pažbu, díky specifickým prvkům na rámu umožňuje montáž několika příslušenství, těmi bývá podvěsná svítilna, laserový zaměřovač nebo kolimátor pro zpřesnění

míření. Samozřejmostí je střelba jednotlivými ranami, dvoj výstřely, nebo střelba dávkou. Zbraň je uzpůsobena jak pro praváky, tak i pro leváky. Ve světě je tento samopal zařazen do výzbroje mnoha ozbrojených a armádních složek, což je dáno jeho lehkostí, spolehlivostí a snadným ovládním. [19; 20]

Obrázek 4 – Samopal HK MP5 [vlastní zpracování]

Útočná puška G36 (Obrázek 5), ráže 5,56 x 45 mm, disponuje dvěma typy zásobníků. První standardní má kapacitu 30 nábojů, druhý, bubnové stavby má kapacitu 100 nábojů. Puška je určena pro účinnou střelbu do vzdálenosti 200 až 800 metrů. Výrobcem je německá firma Heckler & Koch. Tato útočná puška byla speciálně vyvinuta pro použití německé armády, v současné době ji však používají ozbrojené a armádní složky po celém světě. I tato zbraň je konstrukčně uzpůsobena pro pravoruké i levoruké střelce. Zbraň má již v základní verzi zabudovány optiku pro přiblížení cíle. Lišty na těle zbraně umožňují montáž kolimátoru, dalekohledu, svítilny nebo třeba granátometu. [19; 21]

Obrázek 5 – Útočná puška G36 [vlastní zpracování]

Poslední aktuálně používanou dlouhou střelnou zbraní je zmenšená **útočná puška HK MP7**, ráže 5,56 x 45 mm. I zde jsou k dispozici dva zásobníky. První typ má kapacitu 20 nábojů, druhý typ 40 nábojů. Puška je určena pro účinnou střelbu do vzdálenosti 200 metrů. Výrobcem je německá firma Heckler & Koch. Tato malá útočná puška byla speciálně vyvinuta pro použití průbojného střeliva a nalezneme ji ve výzbroji jak policejních, tak armádních složek po celém světě. Díky liště na horní straně rámu umožňuje montáž kolimátoru pro zpřesnění střelby nebo zaměřovacího dalekohledu. I tato zbraň je konstrukčně uzpůsobena pro pravoruké i levoruké střelce. [19; 22]

Použití zbraně policistou je vymezeno zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, kde jsou v ustanovení § 56 stanoveny případy, kdy je policista oprávněn zbraň použít. Dále jsou zde uvedeny podmínky, kdy a jak může zbraň použít. Rovněž je mu dána povinnost, že v případě, že zbraň použije, musí při tom co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje. Každý policista by měl toto ustanovení dokonale znát. V rámci služební přípravy je každý rok podrobován písemnému testu zaměřenému na použití zbraně a donucovacích prostředků. [10]

Balistická ochrana

Policisté prvosledových hlídek jsou vybaveni ochrannými balistickými prostředky. Jedná se o lehké, takzvané podkošilové balistické vesty, těžké vnější balistické vesty, které bývají doplněny krčním límcem a ochranou třísel. Jejich účinnost je možné zvýšit vložením keramických plátů s vyšší balistickou odolností. Dále používají nosiče plátů. Jde o kombinaci neprůstřelné vesty s dříve používanou taktickou vestou, která umožňuje uložení zásobníků, radiostanice, svítilny, pout a dalšího vybavení. Další balistickou ochranu poskytují balistické ochranné přilby. Ty jsou aktuálně používány ve dvojitě provedení, buďto jde jen samotné balistické přilby, nebo o přilby, které jsou ještě doplněny o balistické hledí, čímž poskytují větší balistickou ochranu, zejména s ohledem na obličejovou část hlavy. A jako poslední balistický prostředek je možné uvést balistický štít, který prvosledové hlídky vozí k případnému použití ve služebních vozidlech. [1; 23]

Lehké balistické vesty (Obrázek 6) začaly být u prvosledových hlídek používány od roku 2013. Tyto vesty jsou určeny pro skryté nošení a mají třídu odolnosti TBO2, NIJ IIA nebo NIJ IIIA, dokáží tedy zadržet střelu ráže 9 mm. Vesty jsou vyrobeny ze speciálních materiálů, které mají extrémně pevná kevlarová vlákna, která zajistí zadržení střely a rozložení kinetické energie. [15; 23]

Obrázek 6 – Lehká balistická vesta NIJ IIIA model GS 192 [vlastní zpracování]

Těžkou balistickou vestu (Obrázek 7) policisté při výkonu služby běžně nenosí, zpravidla ji mají uloženu ve služebním vozidle, používají ji jen v případě akutní konfrontace s ozbrojeným útočníkem nebo při prohledávání neznámého prostoru. I tyto vesty jsou vyrobeny ze speciálních materiálů a obsahují kevlarová vlákna. Tyto vesty je možné doplnit o krční chránič a chránič třísel. Dále je možné na přední a zadní část do speciální kapsy umístit balistický plát, který ještě zvyšuje balistickou odolnost vesty. Tyto vesty jsou určeny pro vnější nošení, mají třídu odolnost NIJ IIIA, NIJ IIIA/IV s použitím plátu TBO5, takže dokáží zadržet střelu ráže 357 Magnum 44 nebo samopalové střelivo ráže 7,62 mm. [23]

Nosič plátů (Obrázek 8) je třetí variantou balistické ochrany těla policisty. Jedná se o kombinaci balistické a taktické vesty. V přední a zadní části je opatřen kapsami, do kterých se vkládají keramické nebo kevlarové pláty. Jde o obdobné typy plátů, jaké se používají u těžkých balistických vest, a mají tak i stejné vlastnosti. Vesta je dále opatřena kapsami a popruhy, které policisté využívají k uložení svého dalšího vybavení. [15]

Obrázek 7 – Těžká vnější balistická vesta NIJ IIIA/IV [23]

Obrázek 8 – Nosič plátů [vlastní zpracování]

Další balistickou ochranou, kterou v současné době policisté prvosledových hlídek používají, je balistická přilba. Ve výstroji jsou dva typy, oba mají třídu odolnosti NIJ IIIA, dokáží tedy zadržet jak střelu ráže 9 mm, tak i střelu ráže Magnum 44. Jejich rozdíl spočívá v tom, že prvním případě jde jen o samostatnou balistickou přilbu, kdežto ve druhém je přilba doplněna průhledným balistickým

hledím, které chrání obličejovou část. Na Obrázku 9 je znázorněna balistická přilba bez balistického hledí. [15; 24]

Obrázek 9 – Balistická přilba [15]

Posledním ochranným balistickým prostředkem, který bude uveden, je balistický štít. Ten policisté prvosledových hlídek vozí ve služebních vozidlech a v případě potřeby jim štít zajišťuje částečné krytí v případě postupu proti ozbrojené osobě, která na ně vede palbu, nebo v případě, že taková událost hrozí. Balistické štíty jsou opatřeny průzorem, aby měl policista přehled, co se před ním děje. Třída odolnosti štítů je stejně jako v případě balistických přileb a těžkých vest NIJ IIIA. [1; 15]

Další vybavení prvosledových hlídek

Mimo již uvedeného používají policisté prvosledových hlídek i další vybavení, které potřebují k plnění služebních povinností. Jedná se o donucovací prostředky, jakými jsou obušek, pouta, slzotvorné prostředky nebo dočasně zneschopňující elektrické donucovací prostředky (TASER). Ukázka nepoužívanějšího typu je znázorněna na Obrázku 10.

Obrázek 10 – Taser DPM pro DEP X26 [vlastní zpracování]

Policisté bývají také vybaveni malou osobní taktickou lékárníčkou typu IFAK k provedení základního ošetření traumatického poranění, dále disponují zdravotnickým záchranářským batohem a AED přístrojem určeným k provádění laické resuscitace. Co se týká zdravotnického vybavení, tak policisté každoročně v rámci služební přípravy absolvují také zdravotnické kurzy první pomoci.

3.3.3 Vozidla a komunikační prostředky prvosledových hlídek

Vozidla prvosledových hlídek

V současné době používají prvosledové hlídky Policie ČR při výkonu služby nejčastěji vozidla Škoda Octavia III generace, s benzínovým motorem 2.0 TSI, výkonem 140 kW a pohonem 4X4, nebo vozidla Škoda Kodiaq (Obrázek 11), opět s benzínovým motorem 2.0 TSI, výkonem 140 kW a pohonem 4x4. Nejedná se o totožná vozidla jako v komerčním prodeji, jednak jsou pro potřeby výkonu služby speciálně upravena a vybavena, a také jsou provedena ve zvláštním barevném označení podle vyhlášky č. 122/2015 Sb. o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti v Policii České republiky (o policejním označení). Dále jsou opatřena zvláštním výstražným světlem modré nebo modré a červené barvy, které je doplněno zvláštním zvukovým výstražným znamením, a mají zabudovanou radiostanici pro komunikaci v neveřejné radiokomunikační síti PEGAS, kterou provozuje Ministerstvo vnitra České republiky. Dále mají policisté ve vozidlech k dispozici držáky na zbraně, svítilny, trezor na dlouhé zbraně a organizéry pro uložení policejního vybavení a záchranářského vybavení (zdravotnický batoh, AED). [25; 26]

Obrázek 11 – Služební vozidlo Policie ČR Škoda Kodiaq [25]

Při plnění služebních povinností mají policisté možnost v nezbytné míře využívat výjimek a oprávnění ze zákonných ustanovení, která se týkají nejvyšší dovolené rychlosti, jež je stanovena místní nebo přechodnou úpravou, průjezdů křižovatek v době, kdy to není dovoleno, jízdy v protisměru, parkování a podobně. Tato oprávnění jim umožňují příslušná ustanovení zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) s tím, že v případě použití zvláštního výstražného a zvukového zařízení je toto upraveno v ustanovení § 41 zákona o silničním provozu. Policisté jsou však povinni dbát potřebné opatrnosti a obezřetnosti, aby neohrozili ostatní účastníky silničního provozu, a tedy i celkovou bezpečnost silničního provozu. [27]

Komunikace prvosledových hlídek

Komunikace prvosledových hlídek s ostatními hlídkami a s IOS probíhá na dvou úrovních, první z nich je prostřednictvím přenosných a vozidlových radiostanic v síti PEGAS, jako příklady můžeme uvést vozidlovou radiostanici typ TPM 700 MC DB a ruční radiostanici typ TPH900 (Obrázek 12). A druhou úrovní je využívání Mobilní bezpečné platformy. Jedná se o chytrý mobilní

telefon s datovým tarifem, v němž jsou nainstalovány interní aplikace, které policistům umožňují přístup do určených informačních systémů Policie ČR, mají možnost vkládání a vytěžování fotografií, poznatků, lokalizačních údajů a mapových podkladů a informací v rámci případů, na které jsou vysláni. Platforma policistům dále umožňuje lustrace v evidencích hledaných osob a vozidel, v registru obyvatel a registru řidičů a podobně. Tyto informace jsou pro policisty cenné a usnadňují jim výkon služby.

Obrázek 12 – Ruční radiostanice TPH900 [vlastní zpracování]

Samotná hlasová komunikace prostřednictvím radiostanic se uskutečňuje jako skupinová komunikace v neveřejné rádiové síti PEGAS, kterou provozuje Ministerstvo vnitra České republiky v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, k zajištění služeb v oblasti rádiového spojení pro útvary Ministerstva vnitra a Policie ČR. [28]

3.3.4 Výcvik prvosledových hlídek

Od okamžiku, kdy je policista přijat do služebního poměru, začíná proces, v rámci, kterého se musí naučit potřebným dovednostem a znalostem. Toto vzdělávání a prohlubování znalostí trvá po celou dobu služebního poměru. Každý nově nastoupivší policista musí absolvovat základní odbornou přípravu, kde se učí vše, co bude k výkonu služby potřebovat. Od úkolů pořádkové, dopravní a cizinecké policie, přes kriminalistiku, trestní a správní právo, až po fyzickou a střeleckou přípravu. Po úspěšném absolvování základní odborné přípravy nastupuje policista na konkrétní organizační článek, zpravidla do přímého výkonu služby, s tím, že je dle zastávané pozice zařazen do příslušné výcvikové skupiny pro fyzickou a střeleckou přípravu. Ta určuje, jak často a v jakém rozsahu se každoročně policista této přípravy účastní. Dovednosti jsou každoročně ověřovány fyzickými testy a prověřkovými střelbami.

V současné době řeší služební přípravu policistů Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky v platném znění. Tento pokyn rozděluje služební přípravu do čtyř výcvikových skupin s tím, že pro každou z nich je stanoven rozsah a minimální četnost střeleckého výcviku, objem munice a rozsah a četnost nácviku použití donucovacích prostředků. Služební příprava policistů je určena k soustavnému získávání, udržování a prohlubování odborné způsobilosti potřebné pro daný výkon služby a zastávané služební místo. [29]

Služební příprava příslušníků Policie ČR je organizována a prováděna na úrovni:

- Policejního prezidia Policie ČR,
- útvarů Policie ČR s celostátní působností,
- odborů služební přípravy jednotlivých KŘP,

- školních policejních středisek jednotlivých KŘP. [29]

Na základě uvedeného závazného pokynu policejního prezidenta si jednotlivé složky Policie ČR, kterými jsou útvary s celostátní působností a útvary s územně vymezenou působností, organizují a zabezpečují provádění služební přípravy. Zpravidla se tak děje formou rozkazu policejního ředitele příslušného organizačního článku, který stanovuje rozsah, formu, zabezpečení a organizaci služební přípravy na celý kalendářní rok.

Policisté prvosledových hlídek jsou zařazeni do druhé výcvikové skupiny, pro kterou je stanoveno optimální provádění služební přípravy v rozsahu 16 pracovních dnů v roce. Ostré střelby ze služební zbraně se mají uskutečnit minimálně osmkrát za kalendářní rok s doporučeným objemem munice 400 nábojů na jednoho policistu. Nácvik taktických dovedností a použití donucovacích prostředků je u této skupiny doporučeno provádět také minimálně osmkrát za kalendářní rok. [29]

Střelecká a taktická příprava není omezena jen na střelbu z reálných zbraní, policisté v rámci služební přípravy provádějí takzvaný suchý nácvik se skutečnými zbraněmi (bez použití munice), kdy si upevňují návyky v manipulaci se zbraní. Dále jsou také využívány modelové situace, které simulují to, co může nastat ve skutečnosti, pro autentičnost a možnost výcviku střelby mají policisté cvičné zbraně, které vypadají jako reálné, ovšem místo skutečných nábojů se používá munice typu FX, kdy je místo střely barevná kapsle.

Mimo standardní služební přípravu se policisté prvosledových hlídek účastní instrukčně metodických zaměstnání zaměřených na problematiku aktivního střelce a taktických součinnostních cvičení v reálných lokalitách. Jedno z posledních se uskutečnilo 2. 11. 2022 v České Lípě, v prostoru Střední

zdravotnické školy a Střední odborné školy. Zde si jednotlivé složky ISZ vyzkoušely koordinaci svých postupů v souvislosti s útokem aktivního střelce s větším počtem zraněných. Obdobná cvičení se konají po celém území republiky. K mediálně známým patří pražské cvičení METRO, při kterém je simulován útok aktivního střelce v prostoru metra. [30]

3.4 Typová činnost č. 14 AMOK – útok aktivního střelce

Útok aktivního střelce je mimořádnou událostí podle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o IZS“), s tím, že mimořádná událost je v tomto zákoně definována jako „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“. [31, s. 53] Na řešení mimořádných událostí se podle jejich druhu a charakteru podílejí jednotlivé složky IZS. Útok aktivního střelce spadá primárně do působnosti Policie ČR, zpravidla však vyžaduje i nasazení dalších základních složek ISZ, zejména zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“), nebo také nasazení některé z ostatních složek IZS, například obecní policie.

V rámci usměrňování postupů složek IZS na místě mimořádných událostí byly pro konkrétní typy těchto událostí zpracovány Typové činnosti složek IZS. Ty obsahují doporučené postupy jednotlivých složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací na místě mimořádné události. Jednotlivé typové činnosti jsou zařazeny do Katalogového souboru typových činností složek IZS při společném zásahu, vydání zajišťuje Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS“). Každá typová

činnost obsahuje společný list složek IZS, list velitele zásahu, list operačních středisek a dále pak listy jednotlivých složek IZS. [32]

Mimořádná událost spojená s působením aktivního střelce byla do Katalogového souboru typových činností složek IZS při společném zásahu zařazena v roce 2013, nese označení AMOK – útok aktivního střelce. Gesčně spadá do působnosti Policie ČR. [33]

Mimořádná událost tohoto druhu je charakterizována jako násilný ozbrojený útok aktivního střelce vůči jiným osobám, který má za následek smrt nebo zranění, s předpokladem, že pachatel je s největší pravděpodobností na místě události a pokračuje ve svém jednání. Rozsah takové mimořádné události zpravidla odpovídá druhému stupni poplachu, dle příslušného poplachového plánu ISZ, ovšem velitel zásahu na místě s ohledem na vývoj situace následně zvolí stupeň poplachu a rozhodne o potřebném množství a posloupnosti nasazovaných sil a prostředků, které budou na místě třeba. [33]

3.4.1 Řešení mimořádné události

Činnost při řešení mimořádné události spojené s působením aktivního střelce lze rozdělit do dílčích etap:

- eliminace aktivního útočníka,
- vyžádání součinnosti jednotlivých složek ISZ v rámci eliminace aktivního útočníka,
- záchranné a likvidační práce (ty jsou zpravidla prováděny až po eliminaci),
- psychosociální pomoc osobám zasažených mimořádnou událostí,
- předání místa události orgánům činným v trestním řízení. [33]

Eliminace aktivního střelce je zákrokem, který spadá výhradně do působnosti Policie ČR. Eliminace nikdy nesnese odkladu a má nejvyšší prioritu, přičemž policisté využívají všech zákonných oprávnění, která mohou používat vůči nebezpečnému pachateli. V případě, že musejí použít služební zbraň, což je pravděpodobné, dbají policisté přiměřené opatrnosti vůči přítomným osobám, aby neohrozili jejich život a zdraví. Při řešení mimořádné události se mohou zasahující složky setkat s panikou a stresovým chováním na místě přítomných osob, je zde i možnost déletrvajících zásahu se značným nárokem na síly a prostředky ISZ. Rovněž lze předpokládat značný zájem médií a s tím zvýšené nároky na poskytování informací. Vysoké nároky u těchto typů situací budou také na poskytování psychosociální pomoci. Na operační úrovni spolupracují operační střediska jednotlivých složek ISZ, přičemž primárně spadá koordinace do působnosti IOS místně příslušného KŘP. [11; 33]

3.4.2 Organizace a činnost v rámci mimořádné události

Na místě zásahu Policie ČR stanoví vnější a nebezpečnou zónu, které se postupně k eliminaci aktivního útočníka uzavřou. Velikost každé ze zón závisí na aktuálních místních podmínkách, přičemž může jít jak o jediný objekt, tak i o rozlehlejší prostory včetně přilehlých komunikací. Ve vnější zóně, dostatečně daleko od nebezpečné zóny, se zřizuje nástupní prostor pro síly a prostředky, které budou na místo zásahu postupně přijíždět, stanoviště velitele zásahu, stanoviště pro poskytnutí přednemocniční neodkladné péče, stanoviště pro ztotožnění a kontrolu evakuovaných osob, stanoviště pro poskytnutí psychosociální pomoci a kontrolní stanoviště vstupu do nebezpečné zóny. Vymezení vnější zóny a stanovení bezpečnostních uzávěr řídí Policie ČR zpravidla ve spolupráci s městskou nebo obecní policií. [33]

Dále si v této části uvedeme úkoly základních složek IZS, které tyto složky mají na místě mimořádné události typu AMOK, dle zmíněného typového plánu složek IZS při společném zásahu.

Policie České republiky

Prioritním úkolem Policie ČR na místě události je eliminace aktivního útočnicka, z tohoto důvodu bude zpočátku většina policistů ihned po svém příjezdu nasazována do nebezpečné zóny.

Konkrétní činnost a úkoly Policie ČR na místě mimořádné události:

- neprodleně se zapojuje do eliminace aktivního útočnicka,
- určuje velitele zásahu složek IZS,
- stanovuje nebezpečnou zónu, dohlíží na ni a informuje příjíždějící složky o jejím vytvoření,
- určuje vhodný nástupní prostor a ve spolupráci s dalšími složkami IZS zajišťuje ustanovení techniky,
- vymezuje vnější zóny včetně bezpečnostních uzávěrů do vnější zóny a dohlíží na jejich dodržování,
- realizuje dopravní opatření pro plynulý příjezd a odjezd vozidel složek IZS, k tomu může využívat strážníky městské nebo obecní policie,
- zajišťuje bezpečnostní dohled na zřízených stanovištích ve vnější zóně, a to zejména s ohledem na ochranu zasahujících složek IZS,
- vymezuje prostor, kde se shromažďují osoby prchající z místa události.

Vymezení útvarů a jednotlivých organizačních článků Policie ČR, které se mohou na řešení mimořádné události podílet, je stanoveno v Listu Policie ČR, který je součástí katalogu této typové činnosti. [33]

Zdravotnická záchranná služba

Hlavním úkolem ZZS při řešení tohoto typu mimořádné události je poskytnutí přednemocniční neodkladné péče zasaženým osobám a jejich následný transport do zdravotnického zařízení. V počátečních fázích, do doby, než je eliminován aktivní útočník, jsou síly a prostředky ustaveny v nástupním prostoru složek ISZ, výjezdová skupina poskytuje péči zpravidla jen ve vnější zóně. Po eliminaci útočníka a zajištění prostoru aplikují výjezdové skupiny stejné postupy jako v případě typové činnosti složek ISZ při společném zásahu STČ 09/IZS Mimořádná událost s velkým počtem raněných. Samostatný List zdravotnických záchranných služeb není v této typové činnosti zpracován. [33]

Jednotky požární ochrany

Prioritou jednotek požární ochrany na místě události je nasazení sil a prostředků ve prospěch likvidace mimořádné události. Stejně jako v případě ZZS jsou i jednotky požární ochrany v počáteční fázi ustaveny v nástupním prostoru složek IZS a svoji činnost zajišťují jen ve vnější bezpečné zóně. Na vyžádání velitele zásahu ale mohou poskytnout součinnost i v nebezpečné zóně. Zpravidla jde o poskytnutí techniky a prostředků, například výškové techniky pro odstřelovače, osvětlení místa události, hašení vzniklého požáru. Pokud jsou vysláni do nebezpečné zóny, zajišťuje jejich ochranu před aktivním

útočníkem Policie ČR. Příslušníci jednotek požární ochrany se dále mohou podílet na transportních činnostech, a také dle potřeb ZZS mohou pomáhat při třídění postižených osob, nebo mohou i sami ve výjimečných případech provádět laické třídění postižených osob metodou START. Stejně jako je tomu v případě ZZS, není v této typové činnosti zpracován samostatný List jednotek požární ochrany a postupuje se tak podle typové činnosti složek ISZ při společném zásahu STČ 09/IZS Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí. [33]

3.5 Přístup k problematice v zahraničí

V rámci postupu při mimořádné události spojené s působením aktivního střelce jde v první řadě o rychlost a efektivnost, jakékoliv zdržení může mít za následek další ztráty na životech a zdraví nevinných obětí. Každá země a její bezpečnostní složky si na základě vlastních zkušeností, možností, dostupného vybavení, výměny informací, postřehů a poznatků z praxe s bezpečnostními složkami jiných států volí vlastní standardy, plány a metodiku, jak při takových událostech zasáhnout. Ozbrojené složky mnoha zemí, mezi které patří například Velká Británie, Německo, Itálie a Francie, přistupují při řešení podle scénáře podobně, jako by se jednalo o zákrok na záchranu rukojmích. Nikdy se nedá totiž dopředu předvídat, zda čin jedince je jen aktem násilné likvidace nevinných obětí, nebo zda jde o čin mající hlubší pozadí. Likvidace nevinných lidí může být jen prostředek na cestě útočníka k jím vytyčenému cíli, například konkrétní osobě, kterou nemá v úmyslu usmrtit. [18]

Každá země si v nejen v rámci boje proti terorismu, ale i proti jiným násilným útokům, jakými je i útok aktivního střelce, ustanovuje, vycvičuje a odpovídajícím způsobem vyzbrojuje a vystrojuje své vlastní jednotky, které jsou určeny

k takovým druhům operací. Francie, která čelila v nedávné historii teroristickým a násilným útokům poměrně často, má jedny z nejlepších speciálních jednotek, jednou z nich je četnická Groupe d' Intervention Gendarmerie Nationale (GIGN) nebo policejní jednotka známá jako „černí panterí“, označovaná zkratkou RAID. Ve Spolkové republice Německo působí od roku 1972 jako reakce na teroristický čin spáchaný v rámci Olympijských her speciální jednotka Grenzschutzgruppe (GSG 9), v Itálii pak jednotka označovaná názvem Nucleo Operativo Centrale di Sicurezza (NOCS). Tyto jednotky mají koncepčně podobné pojetí a zaměření, jako má v České republice URNA. [18; 34]

Nasazení takových jednotek v krátkém časovém úseku není stejně jako v České republice možné, proto si i tyto země vytváří koncepty a fungování hlídek, které jsou obdobou prvosledových hlídek Policie ČR. Cílem je co nejrychlejší a nejefektivnější nasazení vycvičených, vyzbrojených a vstrojených policistů, kteří jsou schopni v krátkém časovém období úspěšně zasáhnout v případě teroristického činu nebo útoku aktivního střelce. Kupříkladu ve Francii mají jednotky Brigades Anti-Criminalité (BAC), v Itálii jednotku Aliquote di Primo Intervento (API), v Německu si pak každá spolková země vytváří vlastní koncepty, například Hamburk disponuje podpůrnou hlídkou pro složité operační situace, která se nazývá Unterstützungstreife für erschwerte Einsatzlagen (USE), tento koncept byl převzat na základě vídeňského formátu, kde funguje speciální operační jednotka Wiener Einsatzgruppe Alarmabteilung (WEGA). (citace IT, FR, SRN) Koncepte policie Slovenské republiky je prakticky totožná, jako je tomu v České republice, v rámci Krajských ředitelství policejního sboru zřizuje slovenská policie pohotovostní motorizované jednotky, které plní úkoly prvosledových hlídek. Pojetí je totožné jako v případě PMJ v rámci KŘP hlavního města Prahy. Většina zemí si uvědomuje riziko teroristického útoku i hrozbu v podobě aktivního střelce a důsledně se na to připravuje, disponuje protiteroristickými jednotkami,

zřizuje a vycvičuje speciální jednotky, které jsou schopny zasáhnout v krátkém čase, školí a cvičí řadové policisty, jak si v takových situacích počínat. Oproti České republice je v zemích Evropské unie do přípravy a výcviku všech policistů, nejen těch ze speciálních jednotek, více zahrnuta psychologická příprava, která by měla posílit psychickou stabilitu zasahujících policistů při takovém druhu zákroku. V komplexním zhodnocení jsou si však přístupy různých zemí k této problematice podobné, což je dáno i tím, že si vzájemně sdílí zkušenosti, poznatky a informace. [35; 36; 37; 38]

Co je pro všechny společné, zásadní a nejdůležitější a v čem se všichni shodují, je rychlost, efektivnost a co nejrychlejší eliminace aktivního útočníka.

4 METODIKA

V úvodu praktické části bude provedena analýza tří případů útoku aktivního střelce, ke kterým došlo v České republice. V rámci analýzy bude popsáno jednání útočníka, časový sled událostí a zásah Policie ČR, právní hledisko jednotlivých případů a postup orgánů činných v trestním řízení, dopad případů a jeho ohlas u veřejnosti a na závěr bude každý případ zhodnocen ve vztahu k řešené problematice v této diplomové práci.

Další fáze bude věnována kvalitativnímu výzkumu řešené problematiky formou řízených rozhovorů se členy prvosledových hlídek Policie ČR. Výhoda kvalitativních dat je v tom, že jsou přirozeně uspořádána a popisují konkrétní podrobnosti. Strukturované rozhovory patří do skupiny kvalitativního dotazování pro sběr dat v empirickém výzkumu, které mají pevně danou osnovu a předem pečlivě formulované otázky, které jsou kladeny jednotlivým respondentům. Použití tohoto typu rozhovorů bylo zvoleno z důvodu minimalizace vlivu dotazovaných na otázky, které jim budou kladeny, s cílem získat odpovědi na stanovené otázky. [39]

V rozhovorech bylo příslušníkům prvosledových hlídek položeno celkem 30 otázek volených s ohledem na téma diplomové práce a potřebu získání konkrétního druhu informací, kterými jsou data z oblasti služebního poměru, zařazení, vyzbrojení, vyzbrojení, balistické ochrany, výcviku, vzájemné spolupráce, spolupráce s IOS a vnímaných problémů v rámci Policie ČR. Výběr policistů prvosledových hlídek byl volen tak, aby byla zastoupena jak velká, tak menší města, jak na území Čech, tak na území Moravy. Současně byli policisté vybíráni tak, aby byly obsáhnuty různé organizační články, jak na krajských, územních, tak obvodních úrovních. Prvosledové hlídky jsou převážně doménou policistů mužů, mezi jejich členy je jen málo žen, i přesto se autor domnívá, že znát názory policistek, které jsou veleny do prvosledových hlídek, je důležité,

mohou mít na určité věci odlišný názor či pohled, proto byl jeden z rozhovorů proveden s policistkou PMJ KŘP hlavního města Prahy. Všichni policisté, se kterými byl rozhovor veden, byli srozuměni s tím, že bude rozhovor zaznamenán, bude vyhotoven jeho přepis, který bude použit pro účely diplomové práce, všichni policisté s tímto postupem souhlasili. Seznam otázek pro strukturovaný rozhovor je Přílohou 1 této práce.

Na základě informací zjištěných z přehledu současného stavu, analýzy případů útoku aktivního střelce v České republice, uskutečněných rozhovorů se členy prvosledových hlídek Policie ČR a vlastních zkušeností autora bude v diplomové práci zpracována SWOT analýza ve vztahu k aktuální připravenosti prvosledových hlídek Policie ČR na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce.

Tato univerzální analytická metoda je zaměřena na hodnocení vnějších a vnitřních faktorů ovlivňujících konkrétní záměr nebo úspěšnost organizace. Podstatou je identifikovat klíčové silné a slabé stránky uvnitř, tedy co je pozitivní a co naopak negativní. Stejně důležité je současně identifikovat klíčové příležitosti a hrozby jakožto z vnějšku působící faktory. Výsledkem je rozpoznání a omezení slabých stránek a podpora silných stránek, hledání a využívání příležitostí a poznání hrozeb a umění jim předcházet. SWOT analýza je nejčastěji používaná situační analýza v rámci strategického řízení a marketingu. Jejím autorem je Albert Humphrey, který jí navrhl v šedesátých letech 20. století. Označení SWOT je akronym z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů:

- Strengths – silné stránky, co je dobré.
- Weaknesses – slabé stránky, co je špatné.

- Opportunities – příležitosti, co lze využít.
- Threats – hrozby, na co je nutné si dávat pozor. [40]

V diplomové práci bude SWOT analýza zpracována tak, že na základě zjištěných skutečností budou popsány vnitřní faktory (silné stránky, slabé stránky) a vnější faktory (příležitosti a hrozby), poté bude každé položce v uvedené kategorii dle důležitosti přiřazena váha, přičemž součet všech vah v dané kategorii bude vždy roven 1. Stanovení důležitosti váhy bude provedeno subjektivně z pohledu autora, kdy platí pravidlo, že čím větší číslo blíží se 1, tím je váha důležitější, a naopak. Dále bude provedeno hodnocení pozitivních faktorů, kterými jsou silné stránky a příležitosti, ty budou klasifikovány kladnou stupnicí v rozsahu od 1 do 5, kdy 1 znamená nejnižší spokojenost a 5 nejvyšší spokojenost. Následně bude provedeno hodnocení negativních faktorů, kterými jsou slabé stránky a hrozby, ty budou klasifikovány zápornou stupnicí v rozsahu od -1 do -5, přičemž -1 značí nejnižší nespokojenost a -5 nejvyšší nespokojenost. Po vzájemném vynásobení váhy a hodnoty získáme výsledky kladných a záporných faktorů uvedených kategorií. Výsledným součtem bude stanoven komplexní výsledek celé analýzy. Pokud bude výsledná hodnota v oblasti kladných čísel, můžeme hovořit o pozitivním výsledku. Naopak, pokud se budeme pohybovat v oblasti záporných čísel, je výsledek analýzy negativní a je potřeba zapracovat na změně.

5 VÝSLEDKY

5.1 Analýzy případů útoku aktivního střelce v České republice

V této části bude zpracována analýza tří útoků aktivního střelce, ke kterým došlo na území České republiky.

5.1.1 Střelba v Uherském Brodě v roce 2015

Tato masová střelba patří s počtem osmi obětí k nejhorším v historii České republiky. Dne 24. února 2015, krátce po poledni v Uherském Brodě na Slováckém náměstí vstoupil místní třiašedesátiletý obyvatel Zdeněk Kovář do prostoru restaurace Družba a ihned začal střílet po všech lidech, kteří se v tu dobu v restauraci nacházeli. Výsledkem bylo osm mrtvých a jedna těžce zraněná osoba. [41]

Na místě bylo usmrceno sedm mužů ve věku 27 až 66 let, šlo o hosty restaurace, kteří zde byli na obědě, a jedna žena ve věku 43 let, servírka, která byla v restauraci zaměstnána. Další žena utrpěla vážné zranění hrudníku, se kterým byla z místa transportována ve vážném stavu do nemocnice, útok nakonec přežila. Všechny oběti měly převážně střelná poranění v oblasti hlavy, což komplikovalo jejich identifikaci. Z hlediska volby obětí šlo dle výsledků policejního prověřování o oběti zcela náhodně vybrané, ke kterým neměl pachatel žádný vztah. [42]

K pachateli bylo zjištěno, že bydlel společně s manželkou v řadovém domku na nedalekém sídlišti. V minulosti pracoval jako elektrikář, posledních deset však byl bez zaměstnání. V minulosti nebyl nikdy soudně trestán. Zbraně, které

při útoku použil, vlastnil legálně. Oficiálně nebyl nikde léčen, ale v rámci prověřování bylo zjištěno, že docházel na psychiatrii, kde se léčila jeho manželka se schizofrenií. Podle sousedů a lidí z okolí jeho bydliště se jednalo o psychicky labilního jedince, který se v posledních letech stranil společnosti, cítil se být šikanován společností. Hovořilo se o něm jako o neškodném bláznovi, co občas vybírá popelnice. Enormní pocit bezmoci si kompenzoval získáním obrovské moci nad životy jiných tím, že uskutečnil svůj čin, na který se pravděpodobně dlouhodobě připravoval. Při útoku použil dvě krátké střelné zbraně, jednalo se o samonabíjecí pistoli CZ 75 B, ráže 9 mm Luger a revolver Alfa Proj 820, ráže 38 Speciál. [42; 43]

Časový sled událostí a činnost Policie ČR na místě

10:45 hodin Zdeněk Kovář odjíždí svým vozidlem z místa trvalého bydliště, přesný pohyb v následující hodině není znám,

11:41 hodin Zdeněk Kovář přijíždí svým vozidlem na Mariánské náměstí v Uherském Brodě, zde vozidlo zaparkuje a navštíví pobočku České pošty, tu opouští v 12:06 hodin, následně vozidlem odjíždí na parkoviště u objektu, kde se v prvním patře této víceúčelové budovy nachází restaurace Družba,

12:35 hodin Zdeněk Kovář vchází do restaurace Družba, jde do sálu, kde začne okamžitě a bez varování střílet ze dvou krátkých střelných zbraní po hostech restaurace, některým z nich se za pomoci personálu podaří utéct zadním vchodem nebo se schovat na záchodech v restauraci,

12:38 hodin IOS KŘP Zlínského kraje přijímá první oznámení na tísňovou linku 158 o tom, že v Uherském Brodě, na Slováckém náměstí, v restauraci Družba

nějaký muž střílí do lidí, na místo je vyslána hlídka Policie ČR z Obvodního oddělení policie (dále jen „OOP“) Uherský Brod, dále je provedeno zaměření kamer Městského dohledového systému na místo události a je vyžádána součinnost Městské policie Uherský Brod,

12:47 hodin na místo události přijíždí první policejní hlídka, ta po dvou minutách hlásí IOS, že se oznámení zakládá na pravdě a že po nich pachatel střílí, z jejich strany je zaujato taktické postavení, při kterém jsou kryti a mají pod kontrolou vstup do restaurace,

12:52 hodin IOS na místo vysílá všechny dostupné síly a prostředky, které jsou v tu dobu v rámci Územního odboru Uherské Hradiště k dispozici, jedná se o další policisty z OOP Uherský Brod a policisty Pohotovostního a eskortního oddělení, kteří plní úkoly pohotovostní motorizované jednotky, dále informuje vedení KŘP Zlínského kraje, je vyžádáno nasazení letecké podpory ze základny Brno a na místo je vyslána Zásahové jednotka KŘP Brno včetně policejního vyjednaváče. Část Zásahové jednotky, konkrétně 15 policistů, odjíždí k místu události čtyřmi vozidly, 11 policistů je přepravováno dvěma vrtulníky, současně je vydán pokyn pro hlídky vyslané na místo k vymezení vnějšího perimetru a provedení důsledného opatření k zamezení pohybu osob směrem dovnitř i ven, dále je informována ZZS Zlínského kraje, která na místo vysílá tři posádky,

12:53 hodin na místo události přijíždí první posily, jedná se o vedoucího OOP Uherský Brod a jeho zástupce, vedoucí oddělení na místě přebírá velení a policisté se připravují k provedení služebního zákroku,

12:56 hodin Zdeněk Kovář telefonicky kontaktuje linku Krimi zpráv televize Prima, představí se svým pravým jménem, stěžuje si na své problémy a současnou situaci, že mu mnoho lidí ubližuje, je šikanován a úřady mu nechtějí nijak pomoci, s tím, že vše bere do svých rukou a bude to řešit, dále uvede,

že je ozbrojen a drží rukojmí, sdělí i to, že se nachází na Slovanském náměstí v Uherském Brodě, jméno restaurace ale neuvede. Hovor s ním vede bývalý policista, redaktor Pavel Lebduška, ten se jej snaží udržet na lince co nejdéle, hovor nakonec trvá asi 4 minuty. Redaktor následně ihned kontaktuje tísňovou linku 158,

13:00 hodin velitel opatření na místě vydá pokyn k provedení služebního zákroku, o tomto informuje IOS, operační důstojník zpochybní správnost tohoto rozhodnutí s ohledem na hosty restaurace a poté, aniž by k tomu byl oprávněn, přebírá rozhodovací pravomoc, velitel na místě i přesto zahajuje služební zákrok, po přiblížení se k místu však vzniká barikádová situace, vyjednávači se podaří navázat telefonický kontakt a pokyn k provedení služebního zákroku je zrušen,

13:06 hodin policejní vyjednávač zásahové jednotky navazuje telefonický kontakt se Zdeňkem Kovářem, ten mu tvrdí, že je ozbrojen, drží pět rukojmích, ale všechna jsou živa a zdráva, vyjednávání následně s přestávkami trvá až do 14:15 hodin,

13:40 hodin na místo přijíždí vedoucí Územního odboru Uherské Hradiště, který přebírá velení, stále trvá vyjednávání mezi Zdeňkem Kovářem a policejním vyjednávačem,

13:58 hodin na místo přijíždí zásahová jednotka, která se připravuje k provedení služebního zákroku, Zdeněk Kovář přestává komunikovat s policejním vyjednávačem,

14:23 hodin po neúspěšném vyjednávání je přistoupeno k provedení služebního zákroku zásahovou jednotkou, Zdeněk Kovář při vstupu policistů páchá sebevraždu střelou do hlavy. [42; 44; 43]

Právní hledisko a postup orgánů činných v trestním řízení

Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 zákona č. 161/1961 Sb. o trestním řízení soudním, v platném znění (dále jen „trestní řád“). Na místě události bylo provedeno ohledání místa činu a těl zesnulých, při kterém bylo zajištěno celkem 170 kriminalistických stop. Na místě bylo zjištěno, že Zdeněk Kovář měl k dispozici celkem 63 nábojů, z toho 57 do pistole a 6 do revolveru, dle nalezených nábojnic a ohledání zbraní padlo minimálně 44 výstřelů, 39 z pistole a 5 z revolveru. Stopy byly následně znalecky zkoumány experty z oboru balistiky, genetiky a daktyloskopie. Ve věci byla dle § 115 odst. 1 trestního řádu nařízena soudní pitva všech usmrcených osob, k tomu byli policejním orgánem přibráni znalci z oboru zdravotnictví, čtyři z odvětví soudního lékařství a jeden z odvětví toxikologie. Výsledkem znaleckých zkoumání byla zjištění, že všechny usmrcené osoby zemřely bezprostředně po útoku na následky mnohačetných střelných poranění, kdy tato zranění byla neslučitelná se životem, s tím, že tyto fatální následky nemohly být zvráceny ani okamžitým poskytnutím lékařské péče. [42]

Z právního hlediska bylo jednání Zdeňka Kováře kvalifikováno jako zvlášť závažný zločin vražda dle § 140 odst. 2, 3 písm. a), d) zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, v platném znění (dále jen „trestní zákoník“) dílem jako jednání dokonané, dílem ve stádiu pokusu.

Po provedeném prověření byla věc usnesením policejního orgánu Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, SKPV, Odboru obecné kriminality dle § 159a odst. 2 trestního řádu, s odkazem na ustanovení § 11 písm. e) trestního řádu, jelikož bylo trestní stíhání nepřípustné pro smrt pachatele. [42]

Dopad střelby a reakce na událost u veřejnosti

Policie ČR byla po události vystavena velkému tlaku a tvrdé kritice za nezvládnutí celé situace, špatný způsob vyjednávání, nedostatečnou komunikaci se zástupci města Uherský Brod a informování veřejnosti obecně. Rovněž byla kritizována za špatný postoj a minimum informací poskytovaných na místě hromadným sdělovacím prostředkům. [43; 45]

Ihned pod události nařídil tehdejší ministr vnitra Milan Chovanec a tehdejší policejní prezident brig. gen. Tomáš Tuhý důslednou kontrolu provedeného zákroku a postupu policistů na místě. Tímto byl pověřen Odbor vnitřní kontroly Policejního prezidia Policie ČR, který je zcela nezávislý na jednotlivých KŘP a spadá přímo pod policejního prezidenta. Kontrola byla konkrétně směřována na postup policistů při služebním zákroku, postup policistů při záchraně osoby ukryté na toaletě, přepravu zásahové jednotky, komunikaci s městem Uherský Brod a na velení na místě mimořádné události. Výsledkem provedeného šetření kontrolních orgánů Policie ČR bylo zjištění, že Policie ČR nepochybila, ale byly zjištěny nedostatky organizačně technického rázu, na kterých by se mělo pracovat, a co v obdobných případech v budoucnu udělat lépe. Jde zejména o organizaci a rozhodovací pravomoci ve vztahu k IOS, komunikaci s rukojmími, komunikaci s místní samosprávou a také o komunikaci s médii. [45]

Zhodnocení případu

Místo činu se nacházelo na malém městě, kde je nízká kriminalita. Lidé ani policisté nebyli zvyklí na mimořádnou událost takového charakteru. Na OOP zde vykonávají službu maximálně dva hlídkoví policisté, kteří mají status prvosledové hlídky a měli by být na takový typ událostí školeni a cvičeni.

Nejbližší posily z okolních OOP mají dojezdové čas v desítkách minut. Dostupnost nejbližší zásahové jednotky KŘP Brno byla skoro dvě hodiny, což značně komplikovalo její nasazení. Pro urychlení bylo v daném případě využito Letecké služby Policie ČR a část policistů zásahové jednotky byla přepravována vrtulníky.

Co se týká taktického postupu prvních policistů na místě mimořádné události, kteří se rozhodli k provedení služebního zákroku, tak jejich postup byl zcela správný a odpovídající dané situaci. V případě aktivního střelce je prioritní jeho co nejrychlejší eliminace. Specifické umístění restaurace v patře objektu, aktivní odpor útočníka, který na policisty vedl střelbu, nepřítomnost adekvátních krytů, přes které by byl možný postup k útočnickovi, nedostatek relevantních informací z restaurace a možnost přítomnosti nástražného výbušného systému, to vše byly skutečnosti, na základě kterých bylo od úvodního pokynu k provedení služebního zákroku upuštěno. Vznikla tím barikádová situace, kterou se snažil řešit policejní vyjednávač. Policisté neznali stav rukojmích v restauraci, snažili se s pachatelem komunikovat a přimět jej, aby rukojmí propustil. On jim opakovaně sdělil, že jsou všichni naživu a v pořádku, což ovšem nebyla pravda.

Teprve když vyjednávání selhalo, bylo přistoupeno k uskutečnění služebního zákroku zásahovou jednotkou. Na základě zjištěných skutečností je však zřejmé, že i kdyby byl prvotní služební zákrok realizován, život obětí by se i přesto zachránit nepodařilo, neboť k jejich úmrtí došlo ihned po začátku útoku.

5.1.2 Střelba v ostravské nemocnici v roce 2019

Dne 10. prosince 2019, krátce po sedmé hodině ranní v areálu Fakultní nemocnice Ostrava, ulice 17. listopadu 5 pachatel, dvačtyřicetiletý stavební dělník z Ostravy Ctirad Vitásek, prošel několik oddělení s tím, že hledal místo, kde bude nejvíce lidí. Když přišel do plné čekárny traumatologické ambulance, začal ihned a bez varování střílet po lidech, kteří v čekárně čekali na ošetření nebo doprovázeli své blízké. Výsledkem byli čtyři mrtví přímo na místě, další dvě osoby zemřely během operace a jedna žena zemřela na následky utrpěných zranění o dva dny později v nemocnici, dvě těžce zraněné osoby se díky rychlému poskytnutí odborné péče podařilo zachránit. Útočník si počínal naprosto bezcitně až chladnokrevně, svůj útok směřoval na oblast hlavy, krku a hrudník obětí. Výběr obětí byl zcela náhodný, bez konkrétní motivace pachatele, ten hledal jen místo, kde se v jeden okamžik nacházelo větší množství lidí. Co se týká obětí, které zemřely, šlo o čtyři muže ve věku 28 až 49 let a tři ženy ve věku 51 až 68 let. [46]

Při útoku použil střelec nelegálně drženou krátkou střelnou zbraň české výroby CZ 75, ráže 9 mm, kterou si opatřil asi měsíc před činem od neznámé osoby. Tuto osobu se však v rámci policejního prověřování nepodařilo ustanovit. Zbraň se pachateli dle výpovědí svědků opakovaně zasekávala. Balistickou expertízou pistole bylo zjištěno, že zbraň byla upravována, původně se jednalo o znehodnocenou zbraň, která nebyla střelbyschopná. Později ji buď neznámá osoba, nebo sám podezřelý mechanicky upravil tak, aby byla opět funkční. [47]

Lidé z pachatelova okolí popisovali Ctirada Vitáska jako normálního pohodového muže, který byl vždy dobře naladěný, obzvláště pozorný byl k ženám. V jeho zaměstnání se prý jednalo o jediného muže, který spolupracovnícům k narozeninám a svátku nosil květiny. Co se týká trestní minulosti, tak bylo zjištěno, že byl celkem třikrát odsouzen, z toho jednou

pro drobný násilný delikt, kterým byla účast na rvačce, a dále pak pro drobnou majetkovou trestnou činnost. [47]

Na základě policejního prověřování, zpracovaných znaleckých posudků, zajištěných listinných a elektronických důkazů, vyhodnocení stop z místa činu, vyhodnocení záznamů kamer z místa události, provedených výslechů svědků, a to jak z místa činu, tak osob z okolí pachatele a jeho rodiny, dospěla policie k závěru, že motivem jednání Ctirada Vitáska bylo jeho přesvědčení, že je těžce nemocen a má rakovinu. To však nikdy nebylo při žádném jeho lékařském vyšetření prokázáno. Jeden z lékařů, kteří jej vyšetřovali, mu měl doporučit psychiatrické vyšetření. Subjektivní vnímání neexistující choroby, pocit bezmoci, že mu nikdo ze zdravotníků a lékařů nechce pomoci, byly okolnosti, které jej následně vedly k počátku systematického plánování aktu odplaty ve formě násilného usmrcení osob, jejichž smrt měla sloužit jeho zájmům spojených s vlastní sebevraždou. [47; 48]

Časový sled událostí a činnost Policie ČR na místě

06:20 hodin Ctirad Vitásek přijíždí svým vozidlem k areálu Fakultní nemocnice Ostrava – Poruba, následně vstupuje pěšky do areálu a začíná procházet jednotlivé objekty, snaží se najít místo s největší koncentrací lidí,

07:00 hodin podezřelý vyjíždí výtahem do 3. patra, prochází čekárny a hledá místo, kde je nejvíce lidí, po několika minutách přichází k plné čekárně traumatologické ambulance, kde ihned a bez varování zahájí palbu, přesný čas střelby je odhadován na 07:15 hodin, místo činu po střelbě rychle opouští,

07:19 hodin lékař ambulance klinické úrazové chirurgie oznamuje střelbu na tísňovou linku 158, IOS KŘP Moravskoslezského kraje na místo ihned vysílá všechny dostupné síly a prostředky, které jsou v oblasti k dispozici, jedná se zejména o policisty z oddělení hlídkové služby, které plní status prvosledových hlídek, které jsou tedy vybaveny balistickou ochranou a dlouhými zbraněmi. Dále je na místo vyslána Speciální pořádková jednotka, Zásahová jednotka KŘP Moravskoslezského kraje, kynologická služba, kriminalisté SKPV, krizoví interveni, policejní vyjednaváč, posádky ZZS, jednotky HZS a hlídky Městské policie Ostrava. Do akce byla také zapojena Letecká služba Policie ČR a policejní pyrotechnik,

07:24 hodin příjezd první prvosledové hlídky Policie ČR na místo události, ta zjišťuje prvotní informace, o zraněné se začíná starat personál nemocnice, na místo poté přijíždějí další prvosledové hlídky a policisté Speciální pořádkové jednotky KŘP Ostrava, policisté zajistí místo činu, vytěžením osob na místě zjistí popis podezřelého, po kterém ihned začnou pátrat v areálu nemocnice, současně je také zahájena evakuace personálu, pacientů a návštěvníků celé nemocnice, dále jsou prověřovány záznamy bezpečnostních kamer nemocnice, z těch je zjištěno, že útočník byl oblečen do červené bundy nebo vesty. V rámci kontroly osob v nemocnici a v jejím bezprostředním okolí je na policejní služebnu předvedeno 5 osob. V úvodu se také objevila mylná informace o totožnosti pachatele, kterým měl být student vysoké školy v Ostravě, v médiích a na sociálních sítích se dokonce objevila jeho fotografie s tím, že se jedná o pachatele. I tento muž byl převezen na policejní služebnu. Poté co se na základě policejního šetření podařilo bezpečně zjistit totožnost pachatele, byli všichni muži propuštěni.

07:30 hodin příjezd Zásahové jednotky KŘP Moravskoslezského kraje na místo události, současně jsou z Prahy vysláni příslušníci URNA, 21 členů je do Ostravy

přepřavováno armádním vrtulníkem Mi-17, policisté na místě rozšiřují okruh pátrání na celou Ostravu a její okolí, jsou prověřovány poznatky zveřejněné v médiích, současně jsou prověřovány vytipované osoby, které odpovídají popisem (oblečením) střelci a pohybovaly se v zájmové oblasti nebo jejím okolí,

08:55 hodin v podezřelém je ztotožněn dvačtyřicetiletý Ctirad Vitásek, což potvrdila i jeho matka, která kontaktovala tísňovou linku 158, kde policistům uvedla, že u ní její syn právě byl, řekl jí, že zastřelil několik lidí a teď jede sám spáchat sebevraždu. Od matky, která bydlela v obci Jilešovice, pokračoval pachatel do obce Děhylov, dojel až na konec do chatové osady, odtud již nemohl vozem dále pokračovat. V tu dobu již byl policisty lokalizován jeho pohyb a nad jeho vozidlem přelétával vrtulník. Když se začali policisté zásahové jednotky a prvosledových hlídek k podezřelému přibližovat, střelil se pistolí do hlavy, čímž si přivodil zranění neslučitelné se životem,

11:01 hodin policisté s definitivní platností potvrzují totožnost pachatele střelby a současně sdělují, že během služebního zákroku spáchal sebevraždu.

Právní hledisko a postup orgánů činných v trestním řízení

Ve věci byly policejním orgánem zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu. Na místě události bylo dle ustanovení § 113 trestního řádu provedeno ohledání místa činu a těl obětí, při tomto byly zajištěny balistické, biologické, daktyloskopické, trasologické a komplexní stopy, které byly poté zkoumány odbornými experty a znalci. K řádnému objasnění věci byla také dle § 115 odst. 1 trestního řádu nařízena prohlídka a pitva všech zesnulých. [47]

Jednání Ctirada Vitáska bylo kvalifikováno jako zvlášť závažný zločin vraždy dle § 140 odst. 2, 3 písm. a) trestního zákoníku, a to dílem jako jednání dokonané, dílem ve stádiu pokusu, a dále jako přečin nedovoleného ozbrojování dle § 279 odst. 1 trestního zákoníku.

Po provedeném prověřování byla v srpnu 2020 věc usnesením policejního orgánu KŘP Moravskoslezského kraje, SKPV, Odboru obecné kriminality odložena dle § 159a odst. 2 trestního řádu, s odkazem na ustanovení dle § 11 písm. e) trestního řádu, jelikož bylo trestní stíhání nepřípustné pro smrt pachatele. [47]

Dopad střelby a reakce na událost u veřejnosti

Na rozdíl od předchozí události v Uherském Brodě byl v tomto případě ohlas veřejnosti na rychlost, provedení a postup Policie ČR a dalších složek IZS vesměs pozitivní. Negativní reakce, které se ve vztahu k případu objevily v médiích a na sociálních sítích, byly namířeny na úvodní fázi činnosti Policie ČR, kdy ještě nebyla přesně známa totožnost podezřelého a policisté převáděli na služebnu muže odpovídající popisu střelce. Někteří příspěvatelé na sociálních sítích začali hovořit o přehnané aktivitě, někdy až o zbytečném omezování osobních svobod těchto mužů. Těchto negativních ohlasů však bylo oproti těm pozitivním poměrně málo. Většina veřejnosti hodnotila zásah jako rychlý a odpovídající situaci a nebezpečí, které v danou dobu hrozilo. Rovněž tehdejší policejní prezident Jan Švejdar krátce po události označil zákrok policistů, kteří se na opatření podíleli, za rychlý, efektivní a zcela profesionální. [46; 48]

Zhodnocení případu

Místem mimořádné události byl objekt ostravské nemocnice, kde se pohybuje velké množství lidí, nemocnici tvoří 15 samostatných budov. Pro útočníka typu aktivní střelec jde o ideální cíl, který poskytuje mnoho přístupových i odchodových cest. Rovněž jde o místo, kde je velká koncentrace osob. Objekty nemocnic spadají do kategorie takzvaných měkkých cílů, jejichž ochrana je v České republice řešena v rámci koncepce boje proti terorismu.

Obrázek 13 – Plánek areálu Fakultní nemocnice Ostrava [49]

Pachatel se na střelbu důkladně připravil, dopředu si opatřil střelnou zbraň, za svůj cíl si vybral nemocnici, což mohlo mít návaznost na jeho subjektivně vnímaný pocit, že trpí nevléčitelnou chorobou, i když to nikdy nebylo prokázáno. V areálu pečlivě vybíral místo s co největší koncentrací osob na malém prostoru. Jeho cílem bylo usmrtit co nejvíce lidí bez ohledu na to, o koho jde. Střelbu v čekárně zahájil v 07:15 hodin. Období mezi sedmou a osmou hodinou ránní je pro policisty do jisté míry kritický čas, v této době totiž dochází ke střídání noční směny s denní směnou. I přesto dorazila první prvosledová hlídka na místo události do pěti minut od oznámení na tísňovou linku 158.

Oproti události v Uherském Brodě bylo určitou výhodou, že pachatel útočil v krajském městě, kde má Policie ČR k dispozici dostatek sil a prostředků včetně sídla zásahové jednotky. Na místo proto bylo možné v krátkém časovém úseku vyslat potřebný počet policistů.

Prvosledové hlídky po příjezdu zajistily místo činu, určitou výhodou byla skutečnost, že k útoku došlo v nemocnici, o zraněné se tak ihned mohl začít starat personál nemocnice. Policisté se proto od počátku zaměřili na pátrání po pachateli, část z nich prohledávala prostory nemocnice, část vytěžovala svědky a prověřovala záznamy bezpečnostních kamer a další policisté začali s evakuací návštěvníků a zaměstnanců ostravské nemocnice. Vzhledem k tomu, že na místě byli policisté pořádkové jednotky i prvosledové hlídky, mohlo dojít k rozdělení výše uvedených činností, které byly prováděny souběžně.

Podstatnou informaci poskytla fotografie podezřelého pořízená ze záznamu bezpečnostních kamer. Policisté se cestou Oddělení tisku a prevence obrátili prostřednictvím médií a sociálních sítí na veřejnost, což se ukázalo jako dobrý tah. Totožnost pachatele byla známa do dvou hodin od jeho útoku. To, že útočil Ctirad Vitásek, potvrdila i jeho matka, která sama kontaktovala policisty.

Vzhledem k tomu, že policisté znali totožnost podezřelého, věděli, jakým vozidlem se pohybuje, a znali účastnické číslo jeho mobilního telefonu, nebyl pro ně již problém stanovit místo jeho výskytu. K realizaci zadržení byla vyslána zásahová jednotka podpořená policisty pořádkové jednotky a prvosledovými hlídkami, jejich úkol spočíval zejména v zajištění odjezdových tras pro případ, že by podezřelý začal ujíždět vozidlem. Ze vzduchu byla situace monitorována vrtulníkem Letecké služby Policie ČR. Když se policisté začali přibližovat k podezřelému, aby jej zadrželi, střelil se do hlavy. I přes okamžité poskytnutí

první pomoci a snahu o záchranu jeho života krátce na to umírá. Postup policistů, kteří se na opatření podíleli, lze hodnotit jako rychlý, koordinovaný a efektivní.

5.1.3 Střelba na Úřadu práce v Praze v roce 2021

Třetí případ, který bude v rámci diplomové práce analyzován, není v pravém slova smyslu případem, kdy pachatel na jednom místě v jeden čas usmrtí více osob, ovšem vzhledem ke všem aspektům a jednání podezřelého se autor domnívá, že do problematiky aktivních střelců patří. Informace k tomuto případu byly získány ze zdrojů uvedených v seznamu a dále pak na osobní schůzce se zástupcem vedoucího 1. oddělení Odboru obecné kriminality SKPV KŘP hlavního města Prahy.

Dne 29. 6. 2021 přibližně v 10:40 hodin vstoupil Jiří Dvořák do budovy na Praze 2, ulice Bělehradská 86, kde sídlí pobočka Úřadu práce pro Prahu 2, vyjel výtahem do 4. patra, kde vešel do kanceláře jedné z úřednic, na kterou ihned zahájil palbu z donesené zbraně. Poté z místa utekl pryč. Pachatel poškozenou zasáhl do oblasti břicha, ta i přes veškerou poskytnutou péči zdravotníků a následně lékařů v nemocnici zemřela. [50]

Střelec k útoku nepoužil klasickou střelnou zbraň, v jeho případě se jednalo o speciálně upravenou plynovou pistoli, konkrétně samonabíjecí expanzní pistoli značky BRUNI, ráže 9 mm, která byla upravena tak, že došlo k odstranění vývrtu v hlavni, aby byla zajištěna lepší expanze plynů do hlavně, do které útočník zepředu vložil místo projektilu ocelovou kuličku. Do zbraně přitom použil slepé náboje, které si také speciálně upravil, a to tak, že sejmul plastovou krytku, které ucpává prachovou náplň, do patrony přidal více střelného prachu, aby dosáhl větší expanzi plynů a tím větší palebné síly.

Již krátce po činu byla získána informace, že podezřelým by mohl být Jiří Dvořák, nebezpečný muž, po kterém v tu dobu pátrali středočeští policisté v souvislosti s útokem, ke kterému došlo o čtyři dny dříve, kdy zaútočil na svoji bývalou kolegyni z Aero Vodochody. Tu polil kyselinou sírovou a způsobil jí popáleniny na 3 % těla. Policisté rovněž nevyklučovali spojitost muže s výbuchem nástražného výbušného systému, ke kterému došlo v sobotu 26. 6. 2021 v jednom z bytů v Praze Libni a při kterém byl zraněn jeden policista. [50]

V rámci vyšetřování bylo zjištěno, že motivem jednání Jiřího Dvořáka byla msta za příkoří, která mu měla být dle jeho názoru v minulosti způsobena. Z jeho výslechů postupně vyplynulo, že měl v úmyslu pokračovat v dalších útocích. Tyto měly být namířeny proti osobám, se kterými měl v posledních letech spory. Jednalo se o příslušníky jeho vlastní rodiny, úředníky různých institucí, kolegy z bývalého zaměstnání i pracovníky orgánů činných v trestním řízení. Jiří Dvořák měl seznam lidí, vůči kterým chtěl směřovat svůj hněv a nenávisť, zaútočit na ně v úmyslu je usmrtit. [51]

Bývalý letecký konstruktér Jiří Dvořák se na své jednání dlouhodobě a důkladně připravoval, prakticky už od roku 2015, kdy s ním byl ukončen pracovní poměr v Aero Vodochody. Již tehdy si měl opatřit střelnou zbraň. Dá se říci, že s každým, s kým přišel do kontaktu, měl spory. Bydlel v pronajatém bytě v pražské Libni, přestal však platit nájem, proto následovalo soudní vystěhování. Jak se blížilo datum, kdy měl byt opustit, celý byt a jeho zařízení zdemoloval, navíc zde instaloval nástražné zařízení, které mělo zranit majitelku bytu. Toto bylo zkonstruováno tak, aby byla u osoby zasažena hlava a krk, dal se tedy předpokládat fatální následek. Jiří Dvořák byl navíc v minulosti již odsouzen za trestný čin vydírání a trestný čin pomluvy, za tato jednání mu byl uložen trest odnětí svobody s podmíněným odkladem. [52]

K samotnému útoku na pracovníci Úřadu práce jej motivovalo to, že mu žena v roce 2016 nepřiznala podporu v nezaměstnanosti, a navíc jej vyřadila ze seznamu zájemců o zaměstnání. [53]

Časový sled událostí a činnost Policie ČR na místě

10:40 hodin pachatel vstupuje do pobočky Úřadu práce v Praze 2, Bělehradská 86, směřuje do 4. patra, do kanceláře konkrétní, vytipované osoby,

10:46 hodin zaměstnanci Úřadu práce oznamují střelbu na tísňovou linku 158, IOS KŘP hlavního města Prahy na místo vysílá první prvosledové hlídky policistů z Obvodního ředitelství policie Prahy II a dále dvě prvosledové hlídky PMJ,

10:52 hodin na místo události přijíždí první prvosledová hlídka OŘP Prahy II, která provádí prvotní zjištění informací a zajištění místa,

10:53 hodin IOS na místo vysílá policisty KŘP hlavního města Prahy, kteří plní úkoly jako „Velitel policie“, mezitím na místo události přijíždí další dvě prvosledové hlídky PMJ,

10:55 hodin první prvosledová hlídka informuje o nálezů ženy se střelným poraněním v oblasti břicha, pachatel na útěku, na místo je vyslána ZZS hlavního města Prahy, Speciální pořádková jednotka KŘP hlavního města Prahy, Zásahová jednotka KŘP hlavního města Prahy, spolupracovníci zraněné ženy na pokyn policistů zůstávají uzamčeni ve svých kancelářích a čekají na prohlídku objektu,

11:00 hodin první posádka ZZS s lékařem přijíždí na místo mimořádné události, postřelená žena je v tu dobu již v bezvědomí, ZZS zahajuje resuscitaci,

11:03 hodin prvosledové hlídky ve spolupráci se Speciální pořádkovou jednotkou zajišťují objekt, je provedeno prvotní šetření a zjištěn popis podezřelého, současně se objevují první indicie, že by pachatelem mohl být Jiří Dvořák,

11:09 hodin na místo události jsou vysláni policisté URNA a ze základny Praha Ruzyně je vyslán vrtulník Letecké služby Policie ČR k monitorování místa mimořádné události a jeho okolí se zaměřením na pohyb podezřelých osob,

11:16 hodin na místo události přijíždí Zásahová jednotka KŘP hlavního města Prahy, ve spolupráci se Speciální pořádkovou jednotkou KŘP hl. m. Prahy je ihned zahájeno prohledávání celého objektu a jeho evakuace,

11:26 hodin je dokončena evakuace celého objektu, ten je zajištěn, čeká se na příjezd policistů URNA, kteří pak společně se zásahovou jednotkou prohlédnou celý objekt, místnost po místnosti,

11:30 hodin ZZS odváží zraněnou ženu do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, velitel opatření na místě má k dispozici 11 prvosledových hlídek, ty jsou rozděleny do sektorů a dle zjištěného popisu pátrají v okolí po podezřelém,

11:45 hodin policisté URNA ve spolupráci se zásahovou jednotkou zahajují důkladnou prohlídku celého objektu, Oddělení tisku a prevence KŘP hlavního města Prahy zveřejňuje v médiích a na sociálních sítích prvotní informace k případu včetně popisu podezřelého, veřejnost je požádána o spolupráci při pátrání,

12:57 hodin je dokončena kompletní prohlídka celého objektu, ten je prohlášen za bezpečný, policisté Stále výjezdové skupiny SKPV KŘP hlavního města Prahy zahajují ohledání místa činu, mezitím jsou prvosledovými hlídkami prověřovány poznatky k pohybu mužů popisem odpovídajících podezřelému, které jsou přijímány na tísňové lince 158, poznatky jsou prověřovány na celém území hl. m. Prahy, souběžně také probíhá vyhodnocení všech dostupných záznamů z kamer Městského kamerového systému z místa činu a jeho okolí, do akce v rámci pátrání po podezřelém se zapojují policisté SKPV KŘP hlavního města Prahy a policisté SKPV OŘP Prahy I,

13:18 hodin v rámci pátrání po podezřelém Jiřím Dvořákovi jsou získávány veškeré dostupné informace k jeho osobě, jednou z nich je i ta, že má na Praze 7, v areálu Holešovické tržnice v pavilonu H 12 pronajatou kóji, prověrkou na místě nalezeno nástražné výbušné zařízení, na místo vyslána Speciální pořádková jednotka KŘP hlavního města Prahy, policejní pyrotechnik a kynologická služba Policie ČR,

14:02 hodin poškozená žena v nemocnici umírá, kriminalisté OŘP Prahy I na základě vyhodnocení kamerových záznamů zjišťují, že podezřelý byl ve 12:50 hodin v prodejně v Charvátově ulici na Praze 1, kde si koupil nové oblečení, z prodejny poté odešel směrem k Národní třídě,

14:58 hodin kriminalisté na Praze 1, v Palackého ulici na základě provedeného šetření ve spolupráci s Leteckou službou Policie ČR, která poskytovala vzdušnou podporu a informace o pohybech osob, realizovali zadržení podezřelého, v jeho batohu našli střelnou zbraň a náboje do brokovnice,

19:04 hodin bylo na Praze 2, v Neklanově ulici nalezeno vozidlo Hyundai Santa Fe patřící podezřelému, na místo byla k zajištění vnějšího perimetru vyslána Speciální pořádková jednotka, kriminalisté a kynologická služba Policie ČR,

policejním psem bylo vozidlo prověřeno na přítomnost výbušnin, následně bylo prohledáno, ve vozidle byla nalezena podomácku vyrobená brokovnice z instalatérské trubky a upravené náboje do brokovnice. [50; 51; 54]

Právní hledisko a postup orgánů činných v trestním řízení

Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání zvlášť závažného zločinu vraždy dle § 140 odst. 2, 3 písm. d), h) trestního zákoníku, dílem jako jednání dokonané a dílem ve stádiu pokusu. Na místě události bylo provedeno ohledání místa činu, v rámci kterého byly zajištěny kriminalisty stopy, ty byly poté zkoumány příslušnými forenzními experty.

Zadržení podezřelého proběhlo dle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu. Podezřelý se nejprve k činu doznal, sdělil i to, že měl v úmyslu uskutečnit i další útoky, zpočátku s vyšetřovateli spolupracoval, později svoji vinu popíral.

Usnesením policejního orgánu bylo dle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání Jiřího Dvořáka. Městské státní zastupitelství dalo poté návrh na vzetí obviněného do vazby, ten soud akceptoval. Trestní řízení bylo následně vedeno vazebně.

V rámci vyšetřování byl také zkoumán duševní stav obviněného, nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly závěr, že obviněný je nepřičetný a není schopen účasti na trestním řízení. Jiří Dvořák byl za svá jednání odsouzen rozsudkem Městského soudu v Praze k trestu odnětí svobody na doživotí. Nepomohlo mu ani odvolání k Vrchnímu soudu. [52]

Dopad střelby a reakce na událost u veřejnosti

Ohlas na zásah složek IZS a zejména pak Policie ČR byl u veřejnosti pozitivní, svůj podíl na tom mělo okamžité informování veřejnosti, zveřejněná výstraha pro obyvatele v okolí místa činu, a také průběžné podávání relevantních informací. Správnou volbou, stejně jak ukázal případ v ostravské nemocnici, bylo i v tomto případě zapojení veřejnosti do pátrání cestou medií a sociálních sítí. Určitá vlna kritiky se v tomto případě snesla na soudy a justici, což bylo zapříčiněno podmíněčným odsouzením podezřelého za dříve spáchané trestné činy. Vystala také otázka, zda jsou úředníci státní správy a samospráv dostatečně chráněni vůči případným útokům, které jim mohou hrozit z výkonu jejich zastávané profesní pozice. [52]

Zhodnocení případu

Místem mimořádné události byl v tomto případě objekt Úřadu práce v centru Prahy. Výhodou velkých měst je dostatečný počet sil a prostředků pro zvládnutí mimořádné události většího rozsahu. KŘP hlavního města Prahy disponuje jednak prioritně určeným útvarům PMJ a dále pak Odděleními hlídkové služby na nižších organizačních článcích, kterými jsou jednotlivá Obvodní ředitelství policie. Zde všude slouží policisté, kteří mají status prvosledových hlídek, jsou proto vybaveni, vystrojeni a vycvičeni k provedení náročných zákroků proti ozbrojeným útočníkům. První hlídka byla na místě 6 minut od jejího vyslání. O další minutu později dorazily na místo další dvě prvosledové hlídky. 17 minut od oznámení na místo dorazili policisté speciální pořádkové jednotky a 30 minut od oznámení také policisté ze zásahové jednotky. Postřelená žena byla na místě ošetřena posádkou ZZS a poté v kritickém stavu odvezena do nemocnice, kde svým zraněním podlehl.

Další podstatný fakt, který policistům v rámci pátrání po podezřelém pomohl, byl ten, že si za místo útoku vybral centrum města, kde je hustá síť kamer Městského kamerového systému. Policisté IOS tak mohli online sledovat dění v lokalitě a koordinovat síly a prostředky.

Další skutečností, která výraznou měrou přispěla k zadržení podezřelého, bylo zapojení policistů Služby kriminální policie a vyšetřování v civilních vozidlech a v civilním oblečení do akce. Když je podezřelý na útěku, schovává se v domech a prodejnách, sleduje dění na ulici, jedná obezřetně, snaží se vyhnout dopadení. Jiří Dvořák se přesně takto choval, sledoval pohyb na ulici, vyhýbal se místům, kde byli uniformovaní policisté, navštívil prodejnu a změnil oděv.

Policie se krátce po zjištění totožnosti podezřelého obrátila prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků a sociálních sítí s žádostí o spolupráci na veřejnost, současně také vydala upozornění, že muž je ozbrojen a může být nebezpečný. Medializace nakonec slavila úspěch, na tísňovou linku 158 bylo v rámci pátrání přijato mnoho podnětů, které byly obratem vyhodnocovány a prověřovány. Jeden z těchto poznatků nakonec vedl k zadržení podezřelého. Samotné zadržení provedli kriminalisté za podpory Letecké služby Policie ČR, která z vrtulníku poskytovala informace o pohybu osob v zájmovém prostoru.

5.2 Přepisy rozhovorů se členy prvosledových hlídek

V této části diplomové práce budou zpracovány přepisy rozhovorů se sedmi členy prvosledových hlídek Policie ČR, na závěr bude provedeno vyhodnocení těchto rozhovorů na základě zjištěných skutečností.

5.2.1 Policista Pohotovostní motorizované jednotky Praha

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

U policie sloužím 22 let.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?

Už 14 let jsem na PMJ Praha.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

Nevím přesně, ale obecně momentálně velmi nízký, odhadem kolem 25 let a délka služebního poměru kolem 3-4 let.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?

Pistole máme GLOCK 17, pak máme ještě dlouhé zbraně, samopal H&K MP5 a útočnou pušku H&K G36.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

Ano, myslím, že nábojů máme dost.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Mám lehkou podkošilovou balistickou vestu, balistické pláty do nosiče plátů, balistickou přilbu a balistický štít. Řekl bych, že to stačí.

Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

Ano, například taserem.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?

Máme Standardní vozidlovou a ruční radiostanici a MBP.

Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Ano, na nosiči balistických plátů mám umístěnou osobní lékárničku IFAK. Ve služebním vozidle je dále umístěn zdravotnický batoh a AED. Zdravotní příprava je součástí pravidelného výcviku.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

Spolupráci s IOS hodnotím jako standardní, částečně ovlivněnou kvalitou operátora, který v tu kterou chvíli zrovna řídí činnost hlídek v terénu. Zásadní problémy, které by přetrvávaly dlouhodobě a výrazně negativně by ovlivňovaly můj výkon, neregistruji. Pozitivně vnímám zpřístupnění IS Karel v MBP.

Myslíte si, že ve služebním obvodě, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

Zejména v Praze dlouhodobě přetrvává a každým rokem narůstá výrazný personální podstav v přímém výkonu služby. Zároveň neustále klesá kvalita nově naborovaných

policistů, a to jak po fyzické, tak i mentální stránce. To vše velmi negativně ovlivňuje kvalitu provedení případného zákroku proti aktivnímu útočnickovi.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

To je velmi individuální a hodně záleží na tom, s kým zrovna vykonávám hlídkovou činnost. Obecně mohu říct, že má důvěra v kolegy je výrazně nižší, než byla například před 10 lety.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?
Ročně absolvuji kolem 30 výcviků, z toho cca 10 střeleckých s ostrou municí.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Ano, avšak kvalitu výcviku velmi negativně ovlivňuje velmi vysoká fluktuace policistů na útvaru a částečně také fakt, že někteří instruktoři mají tendence výcvik rozšiřovat i o činnosti, které úplně nespádají do činnosti základního útvaru, a to částečně rozměňuje výcvikové bloky.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Ano, k výcviku používáme stejné typy zbraní, se kterými následně provádíme výkon služby. V jeden výcvikový den spotřebuji 100 až 150 kusů munice. V závislosti na počtu absolvovaných střeleckých výcviků v roce pak tedy souhrnně vystřelím kolem 1000 kusů nábojů rozložené v různém poměru dle typu použité zbraně.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Ano, zpravidla několikrát ročně.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Naprosto minimálně.

Účastnil jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Ne.

Účastnil jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Ne.

Prošel jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?

Ne. Ale mohl by být přínosný, pokud by byl veden kvalitně a kompetentní osobou a omezil se pouze na informace, které jsou pro nás reálně upotřebitelné.

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Počet výcviků považuji na možnosti základního útvaru za naprosto dostatečné. Úroveň a náplň je kolísavá. Připravenost si netroufnu hodnotit. Zákrok proti aktivnímu střelci je extrémně náročná záležitost a zkušenosti ze zahraničí ukazují, že ani elitní jednotky s daleko specializovanějším a intenzivnějším výcvikem, a také mnohem přísnějším výběrem svých členů, se v obdobných situacích nevyhnuly řadě chyb. Domnívám se, že pokud jakýkoliv příslušník základního útvaru o sobě prohlásí, že je dokonale připraven na zákrok proti aktivnímu střelci, tak si takzvaně „lže do vlastní kapsy“.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Snaha o zvyšování úrovně výcviku za situace obrovské fluktuace policistů, zejména v přímém výkonu, je naprosto iluzorní. Základním předpokladem pro posouvání úrovně výcviku a připravenosti policistů je personální stabilizace, ta se bohužel již několik let absolutně nedaří.

Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

Ano, byl, v plném rozsahu, a to jak teoreticky, tak následně prakticky v rámci několika součinnostních cvičení s dalšími složkami IZS.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Osobně jej mám v PDF formátu uložen ve svém mobilním telefonu. Kde je k dispozici oficiálně, nevím, nezajímá jsem se o to, není to vzhledem k tomu, co už jsem řekl, důležité.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Kde je k dispozici, nevím, pravděpodobně v MBP. Co obsahuje, rámcově vím.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?

Samozřejmě.

Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?

Nebyl.

Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

Oporu v zákonech ano, to se však zdaleka nedá říct o nadřízených a kontrolních orgánech.

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u PČR coby člena prvosledové hlídky?

Momentálně je to, jak už jsem říkal, obrovská personální fluktuace a setrvale klesající úroveň nováčků.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?

Do doby kvalitní personální stabilizace nic, nemělo by to valný význam.

5.2.2 Policistka Pohotovostní motorizované jednotky Praha

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

Ve služebním poměru jsem sedmým rokem.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazena?

Aktuálně jsem zařazena na pohotovostní motorizované jednotce, kde sloužím čtvrtým rokem.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

Věkový průměr je nízký z důvodu fluktuace sloužících. Obecně platí, že systém služeb a náplň práce je spíše vyhovující pro mladší kolegy, avšak výjimky existují a v každé četě je pár starších kolegů. Na útvaru chybí jakási třída středně dlouho sloužících. Věkový průměr bych odhadla na 25 let.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojena pro výkon služby prvosledové hlídky?

Primárně krátkou střelnou zbraní GLOCK 17, 5. generace, dále dvěma dlouhými zbraněmi v kombinaci 1x G36 a 1x HK MP5.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

Pro běžný výkon služby je munice dostačující. V případě mimořádné události, jako je aktivní střelec a podobně, slouží hlídka Libela 10 také k zásobení další municí, jež má stále při sobě.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybavena a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Pro výkon služby standardně využíváme takzvanou „podkošilovou“ balistickou vestu pro skryté nošení, dále pak disponujeme pláty pro potřebu využití dlouhé zbraně, balistickou přilbou, a ještě je každé vozidlo vybaveno jedním balistickým štítem.

Jste vybavena ještě dalšími prostředky, které byste mohla využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

V rámci zákroku můžeme použít i mírnějších prostředků v podobě elektrického taseru, obranného spreje či teleskopického obušku.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybavena?

Každý člen hlídky disponuje ruční radiostanicí s příposlechem, mobilní lustrační platformou a sdílenou auto radiostanicí.

Jste vybavena prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sama sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Všichni jsme vybaveni jak prostředky pro poskytnutí pomoci sami sobě, tak i pro potřebu ostatních. Každý má k dispozici malou lékárničku, nejčastěji nošenou na taktické vestě, která je vybavena základně jako klasická autolékárnička s doplněním o další

nadstandardní prostředky, jako je například izraelský obvaz, tlakový obvaz, vysoce absorpční obvaz pro potřebu přechování třeba v případě bodného zranění, gelové chladicí polštářky pro potřebu popálenin a škrtila CAT Combat. Dále je hlídka vybavena záchrannářským batohem rozděleným do několika sekcí. V rámci výcviků jsme pravidelně školeni pro potřeby první pomoci a neodkladného zákroku na místě do příjezdu ZZS.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

V poslední době je bohužel znát nedostatek personálu, kdy pozice dříve obsazované zkušenými kolegy jsou dnes nabízeny formou stáže. Toto se odráží bohužel i na přenosu informací k hlídkám, kdy špatně vytěžená situace může mít pro hlídku fatální následek.

Myslíte si, že ve služebním obvodu, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

Jednoznačně není. Nejen v mém obvodu, ale i ve všech ostatních. Při současné situaci, kdy v obvodu jsou maximálně dvě prvosledové hlídky, není možné pokrýt takovou situaci. Výhodou však je, že pokud by taková situace skutečně nastala, hlídky z ostatních obvodů jsou schopny se okamžitě mobilizovat na konkrétní místo pod jednotné velení velitele policie.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

Svému parťákovi naprosto. Ostatním kolegům individuálně.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?

Služební příprava probíhá jednou týdně v rozsahu cca 8 hodin.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Četnost je v pořádku, nedovedu si představit vyšší, pokud při tom máme plnit i samotný výkon. Výcviky jsou vedeny intenzivně, jen každý týden je jiné zaměření výcviku, což neumožňuje navazování na předešlé, a dost často se začíná od úplných začátků v důsledku zmiňované fluktuace kolegů.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Odhadem bych řekla, že přibližně by to mohlo být okolo 1000 nábojů z krátké zbraně a 500 z dlouhé. Krátkou zbraň máme svoji, dlouhé si střídáme. V rámci výcviku mimo výkon používáme ještě opakovací brokovnici nebo zásahové výbušky.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

V rámci výcviku CQB je poukazováno na aktivního střelce. Tento výcvik vychází přibližně jednou do měsíce, avšak jeho prioritou není aktivní střelec, ale primárně taktika zákroku v budově. Dále jednou za rok aktivní střelec v rámci spolupráce s konkrétní městskou částí nebo základní školou, se kterými nácvik probíhá.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Pouze při zmiňovaných nácvicích v rámci městské části nebo při celopražském cvičení, jako je METRO, to je tak jednou za rok.

Účastnila jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Ne. Informace mám pouze zprostředkovaně přes metodiky PMJ.

Účastnila jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Já osobně ne, několik kolegů ale ano v rámci spolupráce se slovenskou PMJ.

Prošla jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný? *Žádným takovým výcvikem jsem neprošla. Pouze školením ze strany hasičů v rámci požárů. Přínosný by byl z informačního hlediska. Jen bych měla obavu, aby někteří kolegové po proškolení nenabyli dojmu, že mohou situaci řešit sami.*

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekla, že jste připravena na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Počet výcviků, úroveň i náplň je dostačující. Jsou ale i jiné faktory, které ovlivňují zákrok, než je jen samotná připravenost, jako je například faktor strachu, pud sebezáchovy, zkušenosti a podobně, které jsou u každého individuální. V případě takového zákroku vím, že bych zakročila, ale myslím si, že na to není dostatečně připraven nikdo v rámci prvosledových hlídek.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Za PMJ jednoznačně posun vpřed, kdy metodici neustále sledují nejnovější trendy. Kolikrát by ale více pomohlo spíše drilovat základy.

Byla jste seznámena s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

Vím, že takový soubor typových činností existuje, ale seznámena jsem s ním nebyla.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Bohužel nevím. V případě potřeby bych se obrátila na velitele policie.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Netuším.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byla jako člen prvosledové hlídky vyslána k zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano. Obvykle by však tato situace vyžadovala pro prvosledové hlídky jednotné velení.

Byla jste již někdy vyslána na takový zákrok?

Ano, přibližně před dvěma lety, kdy muž zastřelil ženu, později i sám sebe.

Myslíte si, že jako příslušnice bezpečnostního sboru, která může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslána, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

Zákony i oprávnění jsou tu od toho. Dalším faktorem je ale posouzení celé situace kontrolními orgány a samotný přístup nejen příslušníka, který se do takové situace dostane, ale i jeho nadřízeného.

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u PČR coby člena prvosledové hlídky?

Jednoznačně nedostatek hlídek venku, málo zkušených kolegů a nekolektivní chování v rámci sboru.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnila?

Co se týká intenzity a rozsahu výcviku, myslím, že za útvár PMJ je připravenost na dobré úrovni a jde stále vpřed. Více bych zapracovala na spolupráci s OHS, kdy jejich příprava není zdaleka taková, avšak na místě musí zastávat to samé. Vybavení je za mě na špičkové úrovni, ovšem i zde je obrovský rozdíl mezi PMJ a OHS, byť jsou oba útvary zařazeny služebně na stejné úrovni.

5.2.3 Policista Oddělení hlídkové služby Praha

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

U Policie ČR sloužím 17 let a 6 měsíců.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?

Služebně zařazen jsem po celou dobu na Oddělení hlídkové služby Praha IV.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

Věkový průměr může být kolem 25 let, s délkou služebního poměru cca 3 až 5let, u nás slouží hlavně nováčci.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?

V současné době jsme vyzbrojeni osobní zbraní CZ75D COMPACT v ráži 9mm LUGER a dále samopalem H&K MP 5 A3 v ráži 9mm LUGER.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

Množství munice, kterou policista má při sobě, považuji za částečně přiměřené, vzhledem ke skutečnosti, že se u nás zatím žádný větší incident neodehrál, ale jinak bych si představoval množství munice minimálně dvojnásobné.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Každý člen prvosledové hlídky má osobní nosič balistických plátů s pláty balistické ochrany třídy IV.A, balistickou helmu třídy III.A a ve vozidle k dispozici balistický štít třídy III.A nebo IV.A. Za mě je to dostačující.

Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

Navíc máme pouze TASER se dvěma hlavicemi.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?

Klasickou radiostanicí TPH 900 se sluchátkem, jako každý policista.

Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Policisté prvosledových hlídek a pořádkové jednotky mají k dispozici osobní IFAK pro vlastní potřebu. V rámci sebevzdělávání jsem soukromě podstoupil kurz první pomoci.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

Spolupráce s operačním je o tom, kdo tam sedí. U některých je z první věty jasné, že ví, o čem mluví a co dělá, a naopak. Poslední dobou řešíme stále problém s tím, kdy operační potřebuje hlídku jako KPR pro spolupráci s RZS, a místo toho, aby na místo vyslal

nejbližší hlídku, která může zahájit KPR, se minutu vyptává, která hlídka má AED, a pošle ji tam třeba ze vzdálenosti 15 km.

Myslíte si, že ve služebním obvodu, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

Záleží, v jaké situaci by to bylo. Pokud by se jednalo o menší prostor jako například pošta, určitě ano. Pokud by se jednalo o budovu úřadu, soudu, nemocnice či školy, je těchto hlídek v obvodu určitě málo. Nehledě na to, že každá hlídka není vybavena jako prvosledová a ani nemají potřebný výcvik a v takové situaci je takováto hlídka spíše na obtíž než na pomoc.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

Ano, myslím, že se můžu na kolegy spolehnout.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?

Minimálně osmkrát za rok, od podzimu do jara máme 2 hodiny fyzické přípravy v tělocvičně, následně výcvik na střelnici, v rámci střelb na střelnici se spotřebuje tak 50 až 200 ks munice na osobu a den.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Není. Výcvik osmkrát do roka je strašně málo. Poslední dobou se úroveň výcviků sice dost zlepšila, ale i tak je to dle mého názoru podprůměrné. Výcviky by se daly ještě dosti zlepšit.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Záleží na kolik výcviků se člověk ročně dostane. Někdy na všech osm, někdy z různých důvodů na žádný a splní jen prověrky, kde má 15 nábojů. Výcvik se provádí se stejnými zbraněmi, které máme do služby.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Ano, jsou jednou až dvakrát ročně. V unimobuňce, kterou všichni znají nazpaměť. Všechny ostatní reálné výcviky, např. v metru, nemocnicích, jsou jen pro „vyvolené“. Já jsem tam nikdy nebyl.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Ne, to je pouze pro „vyvolené“. Záleží, jak jste na tom s vedoucím.

Účastnil jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Ne, nikdy.

Účastnil jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Ne.

Prošel jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?

Ne, bohužel. Takových výcviků či školení se opět účastní pouze „vyvolení“, ačkoliv si myslím, že přínosné by to bylo pro všechny policisty na ulici.

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Ne, počet takových výcviků jednou až dvakrát ročně není dostatečný. Ne každý se na takový výcvik dostane. V rámci těchto výcviků se určitě připravit na takový druh zákroku nelze. Obsahuje maximálně základní informace, co a jak by se mělo udělat, ale opět se dostáváme k tomu, že nelze v 1 nebo 2 takovýchto výcvicích do roka natrénovat případné komplikace.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Ano, úroveň výcviků se podstatně zlepšila a není to o stání před terčem, ale dle mého názoru by výcviky prvosledů měly být pro všechny stejné bez rozdílu.

Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

Ano, byl jsem seznámen se všemi 16 a 17 STČ v rámci vlastního sebevzdělávání.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Jednak jsou k dispozici na intranetových stránkách police, dále u operačního a také ve vozidle takzvaného „Velitele policie“.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Ne.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano, myslím, že na takový zákrok jsem připraven.

Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?

Ano.

Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

Ne, v zákonech určitě dostatečná opora není. Spíše hrají do karet „drbanovi.“

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u PČR coby člena prvosledové hlídky?

Příliš zbytečného papírování. Policisté, zejména na prvosledech, by měli být co nejvíce venku a ne trávit hodiny psaním zbytečností.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?

Jednak bych změnil četnost výcviků na 2 až 3 měsíčně a pokud by to jen trochu šlo, tyto výcviky se snažit dělat v reálném prostředí. Vozidla pro prvosledy by měla být konstruována a vytoářena lidmi, kteří v těchto vozidlech budou jezdit, nikoli plukovníky na Policejním prezidiu, kteří ani nebyli na ulici. Zaměřit se na jejich potřeby a uspořádání daného vybavení včetně balistické ochrany vozidla, třeba jen bezpečnostními fóliemi na zasklení vozidla.

5.2.4 Policista Oddělení hlídkové služby Opava

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

U policie sloužím 5 let.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?

Momentálně na OHS Opava Vávrovice, jsem tam od jejího vzniku, 2 roky a 3 měsíce.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

Věkový průměr tak asi 28 let, délka průměrného služebního poměru, řekl bych, tak 2 až 3 roky.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?

Každý máme osobní zbraň CZ 75D COMPACT a k tomu ještě samopal HK MP5.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

Ano, myslím, že ano, do obojího máme dva plné zásobníky.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Máme balistickou vestu pro skryté nošení, těžkou balistickou vestu, potom ještě ochrannou přilbu s plexisklem. Pak ještě máme k dispozici jeden rozkládací štít v každém autě. Myslím, že do auta by se hodil i další štít.

Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

Máme taser, dočasně zneschopňující slzotvorný prostředek, teleskopický obušek. Ještě pak máme samopal G36 ve výzbrojním skladu, ale ten s sebou nevozíme.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?

Máme ruční radiostanice s GPS modulem a příposlechem. Velitel hlídky má pak ještě MBP (mobilní bezpečná platforma).

Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Jako osobní mám pryžové obinadlo, 2 obvazy, gumové rukavice, gelovou dezinfekci a izotermickou folii. V autě vozíme plně vybavený zdravotnický batoh (obinadla, obvazy, gázy, turnikety, fólie proti popáleninám, izotermické fólie, rukavice, náplasti a tak dále a ještě máme k dispozici AED.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

Spolupráci hodnotím převážně kladně, jako negativní vnímám pouze dílčí výhrady vůči nedostatečnému vytěžování oznamovatelů při výjezdech.

Myslíte si, že ve služebním obvodu, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano, ale s výhradou. Počet sil a prostředků je k provedení standardního zákroku vesměs dostatečný, nicméně počet policistů schopných v danou chvíli zasáhnout je stále velmi malý, takže v případě aktivního střelce by bylo třeba spoléhat na výpomoc ostatních služebních obvodů a třeba počítat s dlouhými dojezdovými časy.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

Dá se říci, že ano.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?

Fyzickou máme zhruba jednou za měsíc a střeleckou taky tak.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Ano. Já si myslím, že to, jak nás připravují, je dostatečné. Alespoň mně to tak stačí.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Zhruba 600 kusů munice do krátké zbraně a zhruba 200 kusů munice do dlouhé zbraně. Výcvik u dlouhých zbraní probíhá s jinými zbraněmi, než které používáme při výkonu služby, což mi trochu vadí, přeci jenom každá flinta střílí trochu jinak.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Ano, jsou. Zhruba dvakrát až třikrát za rok je nácvik přímo na útok aktivního střelce. Plus provádění taktické přípravy v průběhu celého roku.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Pouze s proosledy ostatních služebních obvodů.

Účastnil jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Pouze jednou jsem byl na kurzu velitele.

Účastnil jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Nikoliv.

Prošel jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?

Ano. Na základní odborné přípravě a pak v rámci kurzu velitele. Pro mě to moc přínosné nebylo.

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Za dobu mého pětiletého působení u Policie ČR bych řekl, že jsem připraven na zákrok proti aktivnímu střelci díky množství služební přípravy během těch let. Totéž ovšem nemohu říci o policistovi sloužícím 2 až 3 roky.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Pořád to samé dokola. Žádné změny nepozoruji. Cvičíme stále to samé.

Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

Ano, v plném rozsahu. Myslím, že rozumím, a stačí mi to.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Je součástí výbavy prvosledového vozidla v přihrádce vozidla, plus máme soubory v MBP.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Netuším.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano. Vím, co mám dělat.

Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?

Ano.

Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

Já myslím, že ano, i když rezervy se najdou.

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u Policie ČR coby člena prvosledové hlídky?

Obecně nedostatečná opora v legislativě ČR. Malé pravomoci. Neustálý tlak na výsledky. Nedostatečné platové ohodnocení. Dvoučlenné hlídky místo tříčlenných. Bylo by třeba méně administrativy. Málo peněz na jídlo v rámci stravenkového paušálu. Čím dál tím více lidí si k policistům dovolují více, natáčejí je a provokují. Dalším nedostatkem je, že si každý občan může i neoprávněně stěžovat bez složení kauce. Tohle vše se ale týká policie jako celku.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?

Nové moderní balistické vybavení hlídky. Více proků balistické ochrany pro všechny členy hlídky, alespoň 2 štíty do auta. Více výcviků s ostatními složkami IZS. Sjednocení postupů. Plus více přípravy proti aktivnímu střelci již v rámci základní odborné přípravy nových policistů.

5.2.5 Policista Obvodního oddělení Krnov

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

Sloužím od roku 2017.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?

Od nástupu k policii jsem zařazen na obvodním oddělení v Krnově.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

Věkový průměr na našem oddělení je asi okolo 30 let a délka služebního poměru okolo 15 let.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?

Krátkou zbraň máme CZ 75D COMPACT a jako dlouhou máme HK MP5.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

No, pro dosavadní výkon služby bych řekl, že je toto dostačující. Kdybych ale zašel do extrémní situace, uměl bych si u krátké zbraně představit jeden zásobník navíc.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Jsme vybaveni balistickými vestami, které vozíme v kufru vozidla a každý policista zařazen v prvosledové hlídce má svou tělovou vestu. Při výpomoci v Praze měly prvosledové hlídky ještě taktické vesty, do kterých se dávaly neprůstřelné pláty. To na zdejším územním odboru chybí, ale už jsme si o to požádali vedení, tak uvidíme, jestli nám to pořídí.

Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

Ve vozidle máme k dispozici ještě balistické přilby a balistický štít.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?

Máme služební radiostanici ve vozidle a k tomu má každý člen svou ruční. Dále služební bezpečnostní platformu (mobil) a poté svůj soukromý mobil.

Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Ve vozidle vozíme AED, na které mají všichni členové proškolení. Myslím, že bychom jej všichni dokázali použít, ono vás to navádí samo.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

Na našem oddělení nás vysílá dozorčí, který je jak na denních, tak nočních službách. Jako hlídka se s operačním do kontaktu moc nedostáváme, z 95% vše řešíme přes našeho dozorčího.

Myslíte si, že ve služebním obvodě, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

Většinou sloužíme jako jedna hlídka, která má tři členy, a nejbližší pomoc je cca 15-20 minut cesty, tak těžko říct.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

Doposud jsem s tím neměl problém, ale v poslední době se objevuje čím dál tím více nových kolegů, kterým nevěřím a tuším, že kdyby šlo „do tuhého“, tak bych se bál, jak by se v tu chvíli zachovali.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?

Tohle je pravidelné a plánuje nám to vedoucí směny, toto bych avizoval jako dostačující, jelikož kluci, kteří to mají na starosti, jsou velice zkušené a dobře nás na toto připravují.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Z mého hlediska je toto na dobré úrovni. Kluci, kteří nás připravují, to neberou na lehkou váhu a cvičení tomu taky odpovídá.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Při výcviku cvičíme jen se zbraněmi, které používáme při službě. Z krátké zbraně je to za rok cca 300 nábojů a z dlouhé cca 100.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Taková cvičení jsou vždy v prvosledových výcvicích. Přímo cvičení na aktivního střelce bývalo jednou do roka, vloni ale nebylo. Tohle cvičení by podle mě mohlo být vícekrát za rok, ať si toto člověk nacvičí a osvojí, i když realita pak může být úplně jiná.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Taková cvičení v rámci našeho územního odboru nejsou zvykem a za svou dobu služby jsem takové cvičení nezažil.

Účastnil jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Ano, nějakou teorii sem tam probíráme.

Účastnil jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Ne, nikdy.

Prošel jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?

Ne, ale myslím, že by to bylo přínosem, jelikož často se jezdí na nevybuchlou municí.

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Myslím si, že na tohle se úplně připravit nedá, jelikož realita bude úplně jinde, než je cvičení.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Výcviky jsou pokaždé jiné. Jak jsem říkal, kluci, co nás cvičí, to neberou na lehkou váhu a snaží se s námi pracovat.

Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

O tomto označení nic netuším.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Ne.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Ne.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano. Myslím, že ano.

Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?

Nebyl. Pouze na pachatele s nožem.

Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

V tomhle si nejsem úplně jistý. Jelikož je mi jasné, že kdyby k tomuto došlo, nastupuje OVK a GIBS a dlouhé měsíce šetření a nervů.

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u PČR coby člena prvosledové hlídky?

Řekl bych, že nábor k policii už není o kvalitě uchazečů, ale jde jen o kvantitu. Můj názor je, že někteří kolegové by u policie neměli co dělat, jelikož se bojí jít už jen do blbé hospody. Jen si říkám, co by se stalo, kdyby šlo opravdu o aktivního střelce.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?

Výcviky jsou asi dostačující. Problém vidím jen v personálním obsazení. Pokuty umí dávat i cvičená opice. Pokud jde o zákroky, zde již nastává u některých problém, občas nevím, co od kterých kolegů čekat.

5.2.6 Policista Obvodního oddělení Hlinsko

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

Letos je to 16 let, co jsem nastoupil k policii.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?

Od začátku jsem na Obvodním oddělení Hlinsko.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

U nás je věkový průměr tak asi 36 let a průměrná doba služebního poměr tak cca 13 let.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?

Pistole máme CZ 75D COMPACT a pak máme samopaly HK MP5.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

Ne, do pistole mám jen dvakrát 14 nábojů, u samopalů máme k dispozici taky jen dva zásobníky.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Mám neprůstřelnou vestu, balistickou helmu, balistický štít a ještě mám lehkou tělovou balistik. Já si myslím, že je to dostatečné.

Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

Mám pepřový sprej, teleskop a taser.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?

Máme vysílačky, jak vozidlové, tak ručky, a ještě služební mobily.

Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Máme k dispozici AED přístroj, zdravotnický batoh s podobným vybavením jak mají záchranáři. Jsme schopni to použít, prošli jsme školením.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

Celkem dobrý, občas jsou jimi předávané informace nedostatečné a nepřesné, ale zpravidla to s nimi jde.

Myslíte si, že ve služebním obvodě, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

V celém služebním obvodě ano, ale přímo na oddělení ne. Kolikrát je v práci pouze dvoučlenná hlídka, vedoucí, jeho zástupce a jeden, maximálně dva zpracovatelé, z toho vedení i zpracovatelé nemají tak častou služební přípravu, u nich se předpokládá jiná služební náplň.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

Ano, sloužíme ve stejných směnách, tak jsem mimo dovolených pořád se stejným parťákem, tomu věřím.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?

Jednou za měsíc, a to ještě ne každý měsíc, třeba přes léto v červenci a srpnu není vůbec. Kolegové, co jsou v pořádkové jednotce, ji mívají i dvakrát do měsíce.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Četnost je určitě nedostačující, úroveň je dobrá. Naši bojaři to dělají poctivě a snaží se s námi pracovat, aby to k něčemu bylo.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Ano, při výcviku používáme zbraně, které máme na oddělení, stejně jako do služby, z pistole vystřelíme 50 nábojů za střelby. Z MP5 střílíme jen jednou za rok, taky 50 nábojů, což mi přijde dost málo. Pak si ještě jednou za rok vystřelíme ze samopalu vzor 58 a G36, z každé zbraně po 10 nábojích.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Ano, asi jednou ročně, třeba už letos jsme měli celookresní modelovku zaměřenou na aktivního střelce a má být v průběhu roku ještě jedna. Není pravidlo, že by taková modelovka byla každý rok, ale takové výcviky míváme.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Ne, my ne, ale kolegové, co jsou v pořádkové jednotce, mívají secvičné pořádkové s dalšími kraji, psobody, záchranáři, a jízdní, myslím, že asi jednou ročně.

Účastnil jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Ano, nějaké školení a metodiku máme.

Účastnil jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Ne, žádné výcviky s policisty jiných zemí jsme neměli.

Prošel jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?
Neprošel a myslím, že to ani není potřeba.

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Úroveň i náplň mi přijdou v pořádku, ale četnost výcviků není dostatečná. Já osobně si myslím, že bych připraven byl asi i částečně proto, že jsem donedávna byl také členem pořádkové jednotky Územního odboru Chrudim a ty výcviky jsme měli jiné a častější, ale tady na obvodě už je to s tou přípravou horší.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Za mě v pořádku, myslím, že se to postupně zlepšuje, až na tu četnost.

Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

To mi nic neříká.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Ne.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Ne.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano, důležitá je rychlost a jeho likvidace.

Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?

Ne, naštěstí ne.

Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

Ano, já myslím, že ano.

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u Policie ČR coby člena prvosledové hlídky?

Na našem obvodním oddělení není klasická prvosledová hlídka, jezdíme na všechno, nabíráme, sepisujeme a děláme spisy. A přesto jsme bráni jako prvosledová hlídka. Klasická prvosledová hlídka, která je třeba v Chrudimi, jezdí po celém okrese celých 24 hodin denně s minimálními pauzami na oddělení. Za mě je to pro nově příchozí, aby si tu práci okoukali, něco se naučili a následně přejdou na obvodní oddělení. Jako trávit 24 hodin denně v autě člověk dlouho nevydrží.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?

Ten výcvik by měl být určitě častěji, ani ne jednou za měsíc během roku je málo. To nás fakt prostě nemůže dobře připravit.

5.2.7 Policista Oddělení hlídkové služby Praha venkov

Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?

U police sloužím 3 roky a 2 měsíce.

Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?

Sloužím ve Středočeském kraji, Oddělení hlídkové služby, Praha venkov Jih, jsem zde od svého nástupu k policii.

Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?

Jsmo převážně mladý kolektiv v průměrném věku cca 26 let a délkou služby cca 5 let.

Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?

Máme samopaly MP5 a G36, do G36 máme dva zásobníky po 30 nábojích a do MP5 máme taky dva zásobníky, asi taky na 30 nábojů. Pistole máme české CZ 75D COMPACT, mám dva zásobníky, do každého se vejde 14 nábojů.

Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?

Já osobně si myslím, že ano.

Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?

Každý máme nosič plátů, který sám o sobě by měl odolat 9 mm ráži, dále pláty do vesty, balistickou helmu s neprůstřelným sklem a balistický štít.

Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?

Ještě máme na oddělení 2 tasery, na který je většina z nás proškolená, a ještě neprůstřelné vesty s větší balistickou ochranou.

Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?

Standardní policejní radiostanici s příposlechem.

Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými), a umíte je v případě potřeby použít?

Ano, každý máme u sebe minimálně turniket a ve vozidlech vozíme zdravotnické batohy i s defibrilátorem. Během prvosledových výcviků jsme školeni i na zdravotně, takže základní ošetření zvládáme.

Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?

Ve většině případů máme s operačním dobré vztahy i zkušenosti, samozřejmě najdou se i takoví, kteří jsou noví a zmatení.

Myslíte si, že ve služebním obvodu, kde působíte, je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?

Rozhodně ne. Na 5 obvodu jezdí jen jedno prvosledové vozidlo. Na obvodních odděleních jezdí dozorčí ve hlídce, je málo lidí, kdyby k něčemu takovému došlo.

Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde „do tuhého“, že Vás v tom nenechají?

Vzhledem k tomu, že většinou nemáme každý stálého kolegu, ale měníme se, tak víme, co od koho očekávat. Myslím, že u nás je to dobrý.

Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?

U nás je to přibližně tak jednou za 2 až 3 měsíce.

Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)

Myslím, že ano, máme celkem dobré instruktory, kteří se nás snaží připravit na vše, co by nás mohlo potkat.

Jaký objem munice v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

Na střelbách vystřelíme od 50 do 150 nábojů, ať už z pistole, nebo MP5. Střelby z G36 moc často nemáme, protože naše ředitelství nemá odpovídající střelnici, musíme jezdit do jiných krajů.

Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Tak dvakrát za rok s tím, že se přibližujeme k budově, učíme se čistit budovy a osvěžujeme si taktiku. Osobně myslím, že by to mělo být častěji vzhledem k tomu, co nás může potkat.

Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)

Za celé tři roky, co sloužím, jsme měli jedno čištění budovy s asistencí psovodů. Nic jiného.

Účastnil jste se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?

Ano, jednou, ale šlo spíše o teorii a nějaké prezentace skutečných případů od nás i ze zahraničí.

Účastnil jste se někdy výcviku či školení týkajícího se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?

Ne. Nic takového jsme nikdy neměli.

Prošel jste nějakým výcvikem či školením týkajícím se základních informací o výbušninách a pyrotechnice? Domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?

Ne, ani tohle jsme nikdy nedělali.

Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)

Ne, výcviky by měly být rozhodně častěji. Chtělo by to také lepší střelnice s budovami a více střeliva. Co nám dávají, je fakt málo.

Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?

Rozhodně nějaký posun je, ať už přezbrojení z AUGU na MP5 a G36, postupně máme i lepší výbavu a i bojaři se snaží vymýšlet nové školící techniky.

Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?

Seznámen jsem s ním byl, ale už to bude nějakou dobu, už si z toho moc nepamatuji.

Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?

Ne, netuším.

Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?

Ne, to fakt nevím.

Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?

Ano, myslím, že bych věděl, co mám dělat.

Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?

Přímo proti aktivnímu střelci ne, ale na muže se zbraní už vícekrát.

Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

Co na to říct? Když se něco stane, hrabou se v tom lidi několik měsíců a vymýšlejí různé situace, jak tomu předejít, nebo vyřešit věc jinak, jenže my na rozhodnutí máme pár vteřin. Víc bych se k tomu asi nevyjadřoval.

V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u Policie ČR coby člena prvosledové hlídky?

No, vzhledem k současnému podstavu bych řekl, že je to počet hlídek na velikost území. Dojezdové časy jsou někdy i 40 minut. Jako další bych asi uvedl koordinaci lidí na místě zásahu při amoku.

Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?

Koordinování složek na místě, tohle by chtělo více cvičit. Do výbavy prvosledových hlídek by se hodila zásahová výbuška nebo zábleskový granát.

5.2.8 Vyhodnocení informací zjištěných na základě provedených rozhovorů

Vyhodnocení strukturovaných rozhovorů se členy prvosledových hlídek lze rozdělit do tří oblastí výstupů, na oblast pozitivních zjištění, na část negativních zjištění a část, kde jsou názory a zjištěné informace rozdílné nebo nejednoznačné.

Nejprve shrneme oblast pozitivních zjištění. V první řadě jde o vyzbrojení, vystrojení, balistickou ochranu a další vybavení policistů. Každý člen prvosledové hlídky disponuje mimo standardní osobní krátké střelné zbraně (nejčastějším typem je CZ 75D Compact) také vlastní balistickou ochranou v podobě buď balistické vesty, nebo balistických plátů do nosiče plátů, dále má k dispozici balistickou přilbu a navíc jsou hlídky vybaveny balistickým štítem. Všichni dotazovaní rovněž uvedli, že jsou vystrojeni dlouhými střelnými zbraněmi, kdy nejčastěji používanou zbraní je samopal HK MP5. Co se týká množství přidělených nábojů do střelných zbraní, považuje většina policistů toto množství za dostačující a přiměřené, pro standardní výkon služby. Z dalšího vybavení policisté uvedli, že mají k dispozici elektrický dočasně paralyzující prostředek (Taser), slzotvorné prostředky a úderové prostředky (teleskopický obušek). Dále disponují zdravotnickým vybavením, kterým je osobní lékárnička, záchranářský batoh a přístroj AED. Současně také sdělili, že v rámci služební přípravy podstupují zdravotnickou přípravu k poskytnutí první pomoci. K oblasti komunikačních prostředků bylo zjištěno, že všichni policisté vykonávající službu jako prvosledová hlídka mají k dispozici jak ruční radiostanici, tak vozidlovou radiostanici. Dále mají k využití mobilní bezpečnou platformu. Oblast komunikačních prostředků lze proto zahrnout do kategorie pozitivních zjištění.

Do pozitivních zjištění je možné také zařadit taktickou, střeleckou a fyzickou přípravu, ovšem jen jako celek. Policisté uvedli, že se jim lektoři věnují, někteří podstupují specializované výcviky včetně výcviku AMOK – aktivní střelec. Současně uvedli, že se lektoři snaží přicházet s novými trendy a inovacemi ve výcviku. Tuto skutečnost může autor potvrdit z vlastní profesní zkušenosti, neboť kupříkladu na Školním policejním středisku v Praze působí nadšení instruktoři se zájmem o problematiku, kteří se snaží sledovat aktuální trendy a novinky ve světě, které následně přenášejí do služební přípravy pro vybrané

výcvikové skupiny policistů. Výcvik policistů však není, jak vyplývá z rozhovorů, všude stejný. Tam, kde jsou policisté prioritně veleni do prvosledových hlídek (PMJ KŘP hlavního města Praha), je úroveň a četnost výcviku daleko vyšší a intenzivnější než u útvarů, kde policisté plní i jiné služební povinnosti (Obvodní oddělení policie), což poukazuje na určitá negativa a nejednotnost.

Co je naopak vnímáno na základě provedených rozhovorů jako negativní, je vysoká fluktuace policistů. Na útvary přicházejí převážně nově nastoupivší policisté, kteří nemají tolik zkušeností, což podtrhuje i nízký věkový průměr na těchto útvarech. Dle některých respondentů také dlouhodobě klesá úroveň nováčků u Policie ČR obecně. Dříve se jednalo o nábor a pečlivý výběr uchazečů, dnes jde spíše o kvantitativní naplnění volných tabulkových míst. Z toho také vyplývá déletrvající personální podstav na základních a nižších útvarech Policie ČR. Časté příchody a odchody policistů z útvarů s sebou přináší komplikace, policisté se málo znají, nemají vybudovány osobní vazby, aby si mohli vzájemně plně důvěřovat. S tím souvisí i rozdílná úroveň taktických a profesních zkušeností, což může mít vliv na služební zákroky, na které jsou policisté vysláni. Z uvedeného proto plyne jistá policisty pocitově vnímaná úroveň nedůvěry vůči některým kolegům.

Z dalších negativních zjištění lze uvést malý počet součinnostních cvičení se zaměřením na problematiku aktivního střelce mezi jednotlivými útvary. I když je nácvik taktických dovedností problematiky aktivního střelce u všech policistů zařazen do služební přípravy, jen malé procento z nich se účastní součinnostních cvičení, která by umožnila vyzkoušet si jednotlivé taktické postupy společně. Nácvik takových dovedností by se odrazil dle některých i na úrovni velení na místě zásahu. Prakticky nulové zkušenosti v problematice aktivního střelce mají policisté v rámci spolupráce s policisty jiných zemí.

Oblast výcviku, jak vyplývá z provedených rozhovorů, je oblastí s největšími rozdíly v rámci celé Policie ČR. Na jedné straně policisté podstupují výcvik prakticky každý týden, což se týká například policistů sloužících na PMJ KŘP hlavního města Prahy. Tito hodnotí četnost a intenzitu služební přípravy jako odpovídající a plně dostačující. Pak je skupina policistů, kteří absolvují výcvik dvakrát do měsíce. I tito policisté hodnotí služební přípravu jako dostačující. A pak jsou zde útvary, kde je výcvik omezen jen počty jednotek do roka. Především tito policisté spatřují v množství a intenzitě výcviku značné nedostatky a negativa ve vztahu k jejich připravenosti na závažné zákroky.

Rozdílné a nejednoznačné názory policisté uvedli také ve vztahu k operačnímu řízení, které u Policie ČR zajišťuje IOS. Zde je úroveň spolupráce závislá na tom, kdo v ten daný den vykonává službu, negativně je vnímána nezkušenost některých operačních důstojníků a také nedostatečné zjišťování základních informací při přijímání oznámení na tísňovou linku.

Policistům byla také položena otázka týkající se pyrotechnického školení a zda si myslí, že by takové znalosti využili. I tyto odpovědi spadají do oblasti negativních zjištění. Prakticky žádný z policistů se takového výcviku nezúčastnil. I když dle některých z nich by mohl být přínosem.

Z provedených rozhovorů také vyplynula nízká až mizivá úroveň znalostí typové činnosti č. 14 AMOK – útok aktivního střelce. Někteří z dotazovaných policistů dokonce uvedli, že vůbec netuší, o čem jde. Na základě tohoto zjištění si autor provedl vlastní průzkum mezi policisty KŘP hlavního města Prahy, a to jak z řad služby pořádkové policie, tak z řad služby kriminální policie a vyšetřování. Výsledek byl obdobný, většina policistů nemá o typové činnosti prakticky žádné povědomí. Část sice ví, že něco takového existuje, ale jen malé procento jasně uvedlo, že typovou činnost zná a ví, kde dokument nalezne.

Všem policistům byla položena otázka, zda již byli vysláni na zákrok proti aktivnímu útočníkovi a zda ví, jak si mají při takové mimořádné události počínat. Z odpovědí vyplývá, že policisté mají zkušenosti se zákroky proti ozbrojeným pachatelům, i když se nemuselo jednat přímo o aktivního střelce. Všichni také uvedli, že ví, jak mají v takovém případě postupovat, což svědčí o poměrně vysokém sebevědomí policistů a nadšení pro jejich práci.

Na závěr byly všem policistům položeny otázky, v čem spatřují nedostatky a co by změnili v rámci fungování Policie ČR. Z odpovědí jasně vyplývá, že největším problémem je aktuální personální podstav u Policie ČR, nízká úroveň nových policistů v rámci náboru, rozdílnosti v počtu a intenzitě služební přípravy, z jejich pohledu nedostatečné platové ohodnocení, zbytečné zatížení administrativními záležitostmi. Někteří také uvedli, že necítí oporu v zákonech a oprávněních, kterými disponují, zejména ve vztahu k možnému budoucímu prověřování ze strany kontrolních orgánů Policie ČR. To, co někteří policisté také pociťují jako negativum, je malý počet hlídek v menších obvodech a odlehlých územních celcích, kdy při vzniku náročné mimořádné události hrozí, že na místě zůstanou dlouhou dobu sami, bez posil, které nejsou k dispozici, nebo mají dlouhý dojezdový čas.

5.3 SWOT Analýza

Na podkladě informací získaných z přehledu současného stavu, uskutečněných rozhovorů se členy prvosledových hlídek, praktických a osobních zkušeností autora byla sestavena Tabulka 1, která prezentuje silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby subjektivním pohledem autora.

Tabulka 1 – SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Výcvik policistů Vyzbrojení a vyzbrojení Balistická ochrana Speciální zaměstnání (AMOK) Zákonné normy a oprávnění</p>	<p>Fluktuace policistů Personální stav u Policie ČR Nezkušenost policistů Rozdílnost ve výcviku Nedostatek policistů na malých obvodech</p>
<p>Sjednocení a zefektivnění výcviku Spolupráce s veřejností (sociální sítě) Psychologická příprava Spolupráce s Obecní policií Zahraniční spolupráce</p>	<p>Selhání lidské faktoru Nedodržení nacvičených postupů Nedostatek financí Selhání komunikačních prostředků Selhání výzbroje a výstroje</p>
Příležitosti	Hrozby

V první řadě byly stanoveny **silné stránky**. Jedná se o podstatný vnitřní faktor, který má zásadní vliv na celkový pozitivní potenciál. V rámci silných stránek je třeba na nejvyšší pozici uvést výcvik policistů prvosledových hlídek, neboť bez kvalitní odborné, taktické, fyzické a střelecké přípravy není z jejich strany možné provedení rychlého a efektivního zákroku. Policista, který není dostatečně a kvalitně vycvičen, z pohledu autora může na místě působit bezradně, hrozí, že začne takzvaně zmatkovat, čímž může ohrozit nejen sebe a své kolegy, ale i zdárné dokončení služebního zákroku. Jako další podstatné vnitřní pozitivní faktory je nutno uvést vyzbrojení a vyzbrojení policistů a současně také jejich balistickou ochranu. Tyto dva faktory vnímá autor na srovnatelné úrovni, v posledních letech došlo u Policie ČR a potažmo i u prvosledových hlídek k obměně a zkvalitnění vybavení, a to v oblasti vyzbrojení, kdy starší typy krátkých i dlouhých střelných zbraní byly nahrazeny modernějšími, začalo být používáno efektivnější střelivo s řízenou deformací a policisté byli vybaveni kvalitními balistickými prostředky (vesty, přilby, štíty) s vyšší třídou balistické ochrany, než tomu bylo v minulosti. Do kategorie silných stránek z pohledu

autora dále patří specializovaná instrukčně metodická zaměstnání prioritně zaměřená na mimořádnou událost typu „AMOK“. Jde o další vyšší level výcviku policistů, který jistě do této kategorie patří. A jako poslední z pohledu autora silnou stránku je potřebné zmínit zákonné normy a oprávnění, bez kterých by zasahující policisté neměli potřebnou právní oporu pro to, co dělají. Vyjádření hodnot silných stránek je uvedeno v samostatné Tabulce 2.

Tabulka 2 – Silné stránky

Silné stránky	Váha	Hodnocení	Výpočet
Výcvik policistů	0,3	3	0,9
Vyzbrojení a vystrojení	0,25	4	1
Balistická ochrana	0,25	4	1
Speciální zaměstnání (AMOK)	0,1	2	0,2
Zákonné normy a oprávnění	0,1	3	0,3
Celková hodnota kategorie			3,4

V případě **slabých stránek** autor vnímá jako největší slabinu systému vysokou fluktuaci policistů. Je to dáno i aktuálním personálním stavem, spíše tedy podstavem, kdy napříč jednotlivými službami u útvarů Policie ČR je již dlouhodobě nedostatek policistů, především na nižších organizačních článcích, starší policisté odcházejí a náhrada v podobě nových policistů je nedostatečná, chybí jim zkušenosti, které ani nestačí nasbírat, a už přestupují na jiný útvar, a tak se to stále dokola opakuje. Z tohoto může pramenit i nezkušenost policistů k některým aspektům výkonu služby. Stejně tak, jako byl v případě silných stránek pozitivně hodnocen výcvik policistů, je v rámci slabých stránek negativně hodnocena jeho rozdílnost. Na základě zjištěného jsou z pohledu autora markantní rozdíly v počtu a formě výcviků na různých útvarech Policie ČR napříč celou republikou. Výcviky jsou rozdílné, ale to, co je po policistech na místě požadováno, je stejné. Jako poslední slabinu lze uvést nedostatečný počet policistů na malých městech a v obcích, a tím i nedostatek sil a prostředků

u zákroků, které vyžadují větší počet nasazených policistů. Vyjádření hodnot slabých stránek je uvedeno v samostatné Tabulce 3.

Tabulka 3 – Slabé stránky

Slabé stránky	Váha	Hodnocení	Výpočet
Fluktuace policistů	0,3	-4	-1,2
Personální stav u Policie ČR	0,15	-3	-0,45
Nezkušenost policistů	0,1	-2	-0,2
Rozdílnost ve výcviku	0,3	-3	-0,9
Nedostatek policistů na malých obvodech	0,15	-2	-0,3
Celková hodnota kategorie			-3,05

V oblasti vnějších faktorů, kterými jsou příležitosti a hrozby, je zpočátku nutné uvést, že ne vždy je možné některé z nich přímo ovlivnit. V kategorii **příležitostí** je z pohledu autora opět největší potenciál v oblasti výcviku a služební přípravy policistů, pokud by se podařilo zajistit úroveň výcviku prvosledových hlídek na stejnou úroveň, jako má například PMJ v Praze, kde je výcvik realizován každý týden, mělo by to jistě přínos jak po fyzické, taktické a střelecké připravenosti, tak by to mělo i pozitivní dopad na sebevědomí policistů, že dokáží náročný zákrok provést. Další příležitost pro zlepšení stávajícího stavu autor spatřuje ve větší psychologické přípravě policistů, která by zvýšila jejich psychickou odolnost v náročných situacích. Jak ukázaly případy z nedávné doby (útok v Ostravě a útok v Praze) možnost zapojení veřejnosti do určitých úkonů může přinést pozitivní informace, urychlit pátrání a dopadení pachatele, proto je i tento bod zahrnut do oblasti příležitostí. Stejně tak je tomu i se zapojením Obecní (Městské) policie do dílčích úkonů, zejména v případě nedostatku sil a prostředků Policie ČR. A jako poslední oblast, která dává určitý potenciál ke zlepšení, je spolupráce s policejními složkami jiných států, zejména těch, kde k útokům aktivního střelce došlo. Jejich koncepce mohou být inspirativně

využity k vylepšení našich stávajících postupů a metod. Vyjádření hodnot příležitostí je uvedeno v samostatné Tabulce 4.

Tabulka 4 - Příležitosti

Příležitosti	Váha	Hodnocení	Výpočet
Sjednocení a zefektivnění výcviku	0,3	4	1,2
Spolupráce s veřejností (sociální sítě)	0,3	5	1,5
Psychologická příprava	0,25	4	1
Spolupráce s Obecní policií	0,1	3	0,3
Zahraniční spolupráce	0,05	2	0,1
Celková hodnota kategorie			4,1

Poslední kategorií je oblast **hrozeb**. Asi nejzásadnější hrozbou, která je jen těžko ovlivnitelná, je selhání lidského faktoru. I policista je jen člověk a jako takový může dělat chyby, ovšem v případě jeho nasazení v rámci takového typu mimořádné události může mít jeho selhání fatální následky jak pro něj samotného, tak pro jeho kolegy nebo i pro lidi, kterým měl pomoci. Určitá nezkušenost některých policistů může vést rovněž k jejich selhání, a to v tom směru, že nedodrží očekávané naučené postupy, jak mají v takových situacích jednat. I přesto, že v poslední době došlo k obměně a podstatnému vylepšení výzbroje, výstroje a balistické ochrany policistů, nelze zapomenout na možné selhání i v této oblasti. Toto se týká zejména střelných zbraní, kdy může buď vlivem vadného náboje, nebo i špatnou údržbou dojít k selhání zbraně, což může mít opět fatální následky. Selhání se může týkat také komunikačních prostředků, hlídky pak nemají spojení ani mezi sebou, ani s IOS, což může opět negativně ovlivnit dokončení zákroku. S rostoucí inflací a aktuální ekonomickou situací nejen v České republice, ale v celé Evropě vnímá autor jako další hrozbu nedostatek financí, které by měly být z rozpočtu vyčleněny do resortu Ministerstva vnitra, potažmo Policii ČR. Krácení rozpočtu přináší škrtky v dílčích oblastech, kterými mohou být například investice do výcviku a vybavení

policistů prvosledových hlídek. Vyjádření hodnot oblasti hrozeb je uvedeno v samostatné Tabulce 5.

Tabulka 5 - Hrozby

Hrozby	Váha	Hodnocení	Výpočet
Selhání lidské faktoru	0,4	-4	-1,6
Nedodržení nacvičených postupů	0,25	-3	-0,75
Nedostatek financí	0,2	-4	-0,8
Selhání komunikačních prostředků	0,1	-2	-0,2
Selhání výzbroje a výstroje	0,05	-1	-0,05
Celková hodnota kategorie			-3,4

Veškeré hodnoty jednotlivých vah a konkrétních hodnot byly stanoveny čistě subjektivně z pohledu autora, na základě získaných informací a profesních zkušeností.

Výsledná hodnota vnitřních faktorů (silné stránky, slabé stránky) má hodnotu 0,35. Výsledná hodnota vnějších faktorů (příležitosti, hrozby) má hodnotu 0,7. Výsledné celkové hodnocení analýzy je 1,05, pohybujeme se tedy v oblasti kladných čísel. Z uvedeného tedy vyplývá pozitivní hodnocení celkové připravenosti Policie ČR na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce.

6 DISKUZE

V závěrečné části diplomové práce bude provedeno samotné vyhodnocení získaných informací. Diplomová práce byla zaměřena na analýzu současného stavu prvosledových hlídek Policie ČR a jejich připravenost na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce. Informace pro přehled současného stavu a analýzy případů aktivního střelce v České republice byly získány z dostupné literatury, volně dostupných internetových zdrojů, novinových článků, osobní zkušenosti autora a také od policistů prvosledových hlídek Policie ČR.

V návaznosti na hypotézy stanovené v úvodu práce je možné problematiku diplomové práce rozdělit na tři oblasti zájmu. První z nich je celkové koncepte prvosledových hlídek Policie ČR, jejich status, organizace, personální zajištění a fungování. Druhou oblastí je vyzbrojení, vystrojení a další materiální vybavení pro výkon služby. Třetí oblastí je pak výcvik a služební příprava, která má policisty prvosledových hlídek v taktické, střelecké a fyzické rovině připravit na možný střet s ozbrojeným aktivním útočníkem.

V rámci přehledu současného stavu byl v úvodu vysvětlen pojem aktivní střelec a bylo provedeno jeho rozdělení dle motivace, která jej může vést ke spáchání takového jednání. Dále byl v kontextu problematiky aktivního střelce čtenář seznámen s pojmem AMOK, s problematikou terorismu a ochrany takzvaných měkkých cílů v České republice. Další část je věnována Policii ČR, jejímu vzniku, organizaci a fungování. Jsou vysvětleny základní právní normy, které upravují služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů a činnost policistů při výkonu služby. Poté byla představena páteřní část Policie ČR, kterou je služba pořádkové policie, pod kterou jsou zahrnuty prvosledové hlídky. Současně byly také představeny útvary, které se prioritně zabývají zákroky proti nebezpečným ozbrojeným pachatelům, mezi které aktivní střelec patří.

Následující pasáž byla věnována prvosledovým hlídkám Policie ČR, důvodům jejich vzniku, fungování a organizaci, dále pak jejich vyzbrojení, vystrojení a materiálnímu vybavení, výcviku a služební přípravě s ohledem na potřebné taktické, střelecké a fyzické dovednosti. Současně byly uvedeny obdobné koncepce řešení v jiných zemích. V závěru přehledu současného stavu byl čtenář seznámen s typovou činností č. 14 AMOK – útok aktivního střelce, která je zařazena do Katalogového souboru typových činností složek IZS při společném zásahu.

V úvodní fázi praktické části práce byla provedena analýza tří vybraných případů útoku aktivního střelce, ke kterým došlo v České republice. V rámci analýzy byly popsány jednotlivé případy, jejich průběh, motivace pachatele, výběr obětí, časový sled událostí, činnost Policie ČR, procesní postup, dopad a ohlas případu u veřejnosti a také zhodnocení případu. Z provedené analýzy bylo zjištěno několik zásadních informací, který byly následně využity v dalších fázích diplomové práce.

Z chování aktivního střelce lze vyvodit, že je jen málo předvídatelné. Samozřejmě existují případy jedinců, u kterých jejich vnější projevy po určitou dobu mohou indikovat, že by byli schopni takového násilného aktu, jde však spíše o výjimky, mezi které bychom mohli zařadit například aktivní střelce kultovního rázu nebo střelce konající z fanatismu. U těchto osob jsou jejich postoje a většinou i radikální názory patrné poměrně dlouhou dobu před tím, než spáchají nějaký násilný akt. V ostatních případech, kdy aktivní střelec zaútočí z osobních důvodů, ze msty nebo pocitu subjektivně vnímaného příkoří, jsou jeho vnější projevy podstatně méně patrné a postřehnutelné jsou spíše jen pro jeho nejbližší okolí. V rámci popsaných případu sice byly u podezřelých v době před činem patrné určité signály, které mohly naznačovat, že se tito jedinci připravují na svůj čin, že mohou být pro své okolí nebezpeční, ale nebyl

nikdo, kdo by takové signály vyhodnotil. Z tohoto plyne určité ponaučení a apel pro občany, aby si v budoucnu informace o náhlých změnách chování lidí v jejich okolí, o opakovaných projevech agrese těchto lidí, radikální změně postojů a názorů, ale i verbálních projevech násilí o pomstě, a jak se někdy říká, vyřizování účtů, nenechávali pro sebe a sdělili je příslušným institucím. Většina aktivních střelců se na své jednání delší dobu připravuje a své jednání pečlivě plánuje, což bylo rovněž potvrzeno v rámci provedených analýz. Pokud by se v době přípravy a plánování dostaly k policii signály indikující možné riziko protiprávního jednání, dalo by se mu možná předejít.

Další podstatnou informací, která z analýz vyplynula, je zjištění o skoro až propastném rozdílu v možnosti nasazení sil a prostředků Policie ČR ve velkých městech, na malých městech a na vesnicích. Co se týká první prvosledové hlídky, která je na místo události vyslána, zde až takový rozdíl není patrný, její dojezd k mimořádné události je v řádu minut, problém nastává v případě, kdy je nutné na jedno místo vyslat větší množství takto vycvičených policistů, kteří by byli schopni první hlídku posílit a poté efektivně zasáhnout proti aktivnímu útočníkovi. Ve velkých městech, která disponují větším počtem útvarů, jsou dojezdy takových posil nebo i speciálních jednotek policistů v řádu několika minut, oproti tomu na venkově se dojezdové časy počítají v řádech desítek minut. Proto, jak ukázal případ v Uherském Brodě, aby byl na místě alespoň někdo další, než dorazí odpovídajícím způsobem vycvičené a vybavené posily, jsou na místo mimořádné události vysíláni i policisté, kteří nejsou adekvátně vycvičeni a vybaveni.

Další do určité míry pozitivní skutečnost, která vzešla z analýzy případů, se vztahuje k podávání informací, využívání médií a sociálních sítí. Případ v Uherském Brodě poukázal na negativní ohlas u veřejnosti vlivem minima informací, které policie na místě poskytla jak veřejnosti, tak i místní samosprávě.

Nejde jen o to, aby zvědaví lidé věděli, co se jim děje v ulici, jde zejména o sdělení relevantních informací, které mohou lidi varovat před možným nebezpečím, o určité uklidnění a usměrnění dění a samozřejmě také o informace, které mohou vést k ustanovení osoby pachatele a jeho dopadení, jak ukázaly případy v Ostravě a v Praze, kde policie, ponaučena z předchozích nedostatků, hned v počátcích prostřednictvím tiskového mluvčího v rámci možností vydala varování, sdělila informaci k prováděné činnosti a využila média a sociální sítě k pátrání po podezřelém. V obou případech se tento tah vyplatil a podstatně zkrátil pátrání po hledané osobě.

Žijeme v 21. století, v době moderních technologií a masivního používání sociálních sítí, a jak se ukazuje, využívání těchto prostředků může být velkým přínosem jak z hlediska ochrany obyvatelstva v podobě varování, tak i z hlediska pátrání po podezřelých osobách. Vždy je však nutné pečlivě zvážit, jaké informace, jakým způsobem a kdy veřejnosti poskytnout. V případě zvolení nesprávného postupu nebo až přehnané iniciativy to může mít negativní dopad v podobě naprosto nerelevantních informací, které mohou pátrání zbrzdit nebo vyvolat zcela zbytečnou paniku.

Další fáze praktické části byla věnována rozhovorům se členy prvosledových hlídek Policie ČR, pro které bylo připraveno třicet otázek vztahujících se k tématu diplomové práce s ohledem na potřebu získat konkrétní druh informací, tak aby mohla být následně provedena SWOT analýza ve vztahu k aktuální připravenosti prvosledových hlídek na takovou mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce. Výběr policistů pro rozhovory byl volen tak, aby byli účastni mladší policisté i ti déle sloužící, policisté z velkých měst i z malých měst, policisté sloužící na primárně zaměřených útvarech na problematiku prvosledových hlídek (PMJ), tak i policisté z obvodních oddělení, kteří musejí plnit i jiné úkoly vyplývající z jejich služebních povinností. Oblast

prvosledových hlídek je doménou především policistů mužů, a jen mizivé procento žen slouží v takových hlídkách, přesto byl jeden z rozhovorů uskutečněn s policistkou PMJ. I když se počet uskutečněných rozhovorů, tedy sedm, může zdát nízký, jde z pohledu autora spíše o správný výběr respondentů a obsáhnutí maximální škály možností, které se nabízely, než o to, aby byly vyzpovídány desítky policistů, kteří o problematiku nejeví zájem a jimi poskytnuté informace nebudou upotřebitelné. Výstupem z rozhovorů byla jak kladná zjištění, ta se týkala zejména vyzbrojení, vystrojení a materiálního vybavení policistů prvosledových hlídek, tak i negativa, která byla následně promítnuta v rámci zpracování SWOT analýzy. Jde především o personální stav Policie ČR jako celku, fluktuaci policistů na útvarech a značné rozdíly ve služební přípravě policistů k výkonu jejich činnosti.

Na základě informací zjištěných z přehledu současného stavu, analýz případů a uskutečněných rozhovorů a jejich vyhodnocení byla provedena SWOT analýza ve vztahu k připravenosti prvosledových hlídek Policie ČR na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce.

Na podkladě uvedeného byly stanoveny silné stránky, které mají pozitivní vliv. Mezi silné stránky byl zařazen výcvik policistů, specializovaná zaměstnání a cvičení typu AMOK, jejich vyzbrojení a vystrojení, balistická ochrana a také zákonné normy a oprávnění, které policistům dávají právní oporu pro výkon služebních povinností. Všechny tyto faktory v pozitivním směru ovlivňují činnost prvosledových hlídek v rámci jejich nasazení. Poté byly stanoveny příležitosti, které mají rovněž pozitivní vliv. Mezi ty byla zahrnuta spolupráce s veřejností, která se již osvědčila a její rozvoj dává potenciál k dalšímu využití. Dále pak sjednocení a zefektivnění výcviku, v tomto případě jde o možnosti zkvalitnění výcviku pro policisty na malých městech a nižších organizačních článcích. Mezi příležitosti byla dále zařazena psychologická příprava, s jejíž

pomocí by policisté mohli být lépe připraveni pro výkon služby v emočně vypjatých situacích. Do této kategorie byla také zařazena spolupráce s Městskou policií, která by se mohla především na malých městech více zapojit do bezpečnostní problematiky. A na závěr byla ještě zahrnuta možnost rozšíření spolupráce se zahraničními policisty, zejména s ohledem na získávání využitelných poznatků, dovedností a postupů.

V oblasti negativních vlivů byly nejprve stanoveny slabé stránky. Do těch byl rovněž zahrnut výcvik policistů, stejně jako v případě silných stránek, ovšem v tomto pojetí jde o jeho rozdílnost, mnohdy až zásadní nedostatečnost a nejednotnost. Policisté prvosledových hlídek by měli po celém území České republiky plnit stejné úkoly a čelit obdobným překážkám v rámci jejich nasazení, jejich služební příprava a výcvik tomu však neodpovídá, liší se kraj od kraje, útvar od útvaru. Druhá skutečnost, které je vnímána jako slabina, je fluktuace policistů, což je zapříčiněno další stanovenou slabinou, kterou je současný personální stav u Policie ČR. Kategorii slabých stránek uzavírá z fluktuace plynoucí nezkušenost policistů společně s nedostatečným počtem policistů sloužících na malých obvodech. Stejně jako byly stanoveny v oblasti pozitivních vnějších faktorů příležitosti, byly oproti tomu v oblasti negativních vnějších faktorů stanoveny hrozby. Tou nejpodstatnější a do jisté míry i nejpravděpodobnější z nich je selhání lidského faktoru a s tím i možné nedodržení naučených či nacvičených postupů. Obě tyto položky navazují na uvedené slabé stránky, zejména na personální stav a fluktuaci policistů. Na útvarech chybí délesloužící a zkušení policisté, kteří by byli pro nováčky oporou, byli jim nápomocni v rámci jejich rozvoje a do určité míry i určitou zárukou jistoty. Mezi hrozby byl v návaznosti na aktuální ekonomickou situaci zařazen také nedostatek financí. Policie je službou veřejnosti a jako taková je financována ze státního rozpočtu. Krácení prostředků vyčleněných Policii ČR může negativně ovlivnit výkon služby, materiální vybavení, stejně tak i služební

přípravu. Do hrozeb bylo nutné také zařadit selhání komunikačních prostředků a selhání výzbroje a výstroje. I přesto, že je současné vybavení a komunikační technologie, kterými Policie ČR disponuje, na vysoké úrovni, nikdy nelze vyloučit nedostatky i v těchto oblastech.

Následně byla na podkladě uvedených skutečností zpracována SWOT analýza, do té byly navíc promítnuty i profesní zkušenosti autora, který denně v rámci činnosti u Policie ČR přichází do styku s příslušníky prvosledových hlídek. Komplexní hodnocení provedené analýzy vyznělo pozitivně, a sice že prvosledové hlídky Policie ČR jsou v současné době připraveny na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce.

Výsledná zjištění do jisté míry ve většině aspektů korespondují s výsledky diplomové práce na téma Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, připravenost a způsoby použití v boji proti aktivním útočníkům, kterou zpracoval v roce 2022 Jakub Melikant v rámci studia na Českém vysokém učení technickém v Praze. V jeho práci byla také konstatována odpovídající balistická ochrana i vyzbrojení prvosledových hlídek, ovšem se zjištěním nejednotného vybavení krátkými a dlouhými zbraněmi na různých útvarech. Tato skutečnost byla zjištěna i v této práci. Autor se ovšem domnívá, že z hlediska provedení služebního zákroku není tolik podstatná, není totiž až tak důležité, zda je policista vyzbrojen zbraní české či rakouské výroby, ale spíše zda je schopen zvládnout správnou manipulaci a je dobře vycvičen v rámci střelecké přípravy. Stejně tak byl zjištěn značný rozdíl ve služební přípravě policistů, v její nejednotnosti, četnosti a obsahové náplni. I tento autor ve své práci konstatuje špatný personální stav a fluktuaci policistů, která má negativní dopad na výkon služby a činnost prvosledových hlídek v rámci jejich nasazení. [55]

Na základě provedeného výzkumu a SWOT analýzy lze konstatovat, že prvosledové hlídky jsou připraveny na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce, jejich koncepce, organizace a fungování dávají Policii ČR možnost v relativně krátkém čase efektivně zasáhnout pro aktivnímu útočníkovi. Systém prvosledových hlídek, který vznikl v roce 2013 jako vyplnění určitého prázdna mezi klasickými hlídkovými policisty ze základních útvarů a specializovanými útvary, kterými jsou zásahové jednotky a URNA, tak, aby bylo možné rychlé nasazení lépe vyzbrojených a vycvičených policistů v případě násilných útoků, se ukazuje jako krok správným směrem. Co se týká oblasti materiálního vybavení prvosledových hlídek, přesněji vyzbrojení, vystrojení a balistické ochrany, i zde je od počátku vzniku této koncepce patrný výrazný posun k lepšímu. Policisté, kteří vykonávají činnost v prvosledových hlídkách, jsou vybaveni balistickými prostředky ochrany, jakými je balistická vesta, balistická přilba a balistický štít. Rovněž jsou vyzbrojeni dlouhými zbraněmi skupinového vyzbrojení, kdy nejčastěji používaným je samopal HK MP5 ráže 9 mm. Poslední oblast zájmu diplomové práce se týkala výcviku policistů a jejich služební přípravy. Zde byly zjištěny rozporuplné skutečnosti. Na jedné straně je zřejmé, že Policie ČR je schopna zajistit policistům kvalitní a efektivní výcvik v průběhu celého roku, na straně druhé se to netýká všech policistů prvosledových hlídek. V některých krajích, především v menších oblastech územních odborů, kde jsou do prvosledových hlídek veleni policisté základních útvarů, je služební příprava méně intenzivní s tím, že frekvence a zaměření z pohledu autora neodpovídá očekávanému nasazení policistů. Je podstatný rozdíl, pokud například policista PMJ v hlavním městě Praze absolvuje výcvik každý týden nebo policista sloužící například v Pardubickém kraji na Obvodním oddělení policie absolvuje průměrných osm výcviků za rok. I přes začnou rozdílnost ve výcviku a služební přípravě je pak od obou policistů v případě nasazení proti aktivnímu střelci očekáván stejný výkon. Je otázkou, zda je to vůbec možné. Rozdílnost ve výcviku může být rovněž dána

ekonomickými faktory, neboť každé KŘP disponuje vlastním rozpočtem, se kterým musí v rámci kalendářního roku vystačit, proto si samo volí, zda finance použije na nákup cvičného střeliva, pohonných hmot, nebo například investuje do modernizace policejních služeben, což se následně může odrazit v kvalitě a četnosti služební přípravy.

V rámci výzkumu byla konstatována nízká znalost policistů prvosledových hlídek o typové činnosti č. 14 AMOK – útok aktivního střelce, tento nedostatek je možné lehce eliminovat, již při Základní odborné přípravě každého policisty a následně znalosti udržovat prostřednictvím opakovaného seznamování se s tímto dokumentem prostřednictvím interních aktů řízení v policejní síti intranet, tak se tomu děje s ostatními důležitými dokumenty.

Dle dosažených výsledků práce je patrné, že připravenost prvosledových hlídek Policie ČR je na dobré úrovni, policisté jsou schopni efektivního a rychlého nasazení na řešení mimořádné události spojené s působením aktivního střelce, ale z výsledků práce je nutné vytýčit negativní zjištění, které jejich připravenost a akceschopnost může snižovat, s tím, že dále budou nastíněna opatření, která by mohla tato negativa z pohledu autora do určité míry minimalizovat.

Zjištěná negativa s návrhy možných opatření

- nejednotnost výcviku prvosledových hlídek v rámci Policie ČR,
- fluktuace policistů a personální stav Policie ČR,
- nedostatečný počet policistů prvosledových hlídek na venkově ve vztahu k jejich možnému nasazení,
- nedostatečná psychologická průprava policistů prvosledových hlídek.

Nejednotnost výcviku prvosledových hlídek Policie ČR

Výcvik policistů prvosledových hlídek je asi největším nedostatkem, který byl v rámci analýzy připravenosti Policie ČR na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce detekován. Na jedné straně jsou v České republice útvary, které podstupují výcvik každý týden, a je jedno jestli jde o výcvik střelecký, taktický, či fyzický. Na straně druhé jsou zde útvary, které absolvují výcvik třeba jen osmkrát za rok, k dispozici mají třetinové množství munice, ale na místě mimořádné události přitom mají odvést stejný výkon jako daleko lépe vycvičení policisté. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie ČR, stanovuje pro policisty výcvikové skupiny a pro každou z nich minimální počet střeleckých a taktických výcviků a k tomu minimální počet vystřelených nábojů za rok. V návaznosti na tento pokyn si pak jednotlivá KŘP organizují služební přípravu již samostatně. Jediné, co musejí dodržet, je stanovené minimum výcviku a minimum vystřelených nábojů za rok.

Co je asi každému naprosto jasné, je fakt, že je nutné vyvinout co největší snahu o srovnání úrovně výcviku prvosledových hlídek tak, aby byla v rámci celé České republiky na stejné úrovni. Toto je jediný možný způsob, jak zajistit odpovídající a hlavně srovnatelnou úroveň připravenosti napříč celou policií. Zajištění tohoto je z pohledu autora možné formou novelizace stávajícího Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie ČR, s přesným a závazným vymezením služební přípravy policistů prvosledových hlídek u všech útvarů Policie ČR, které zajišťují tento výkon služby. Než tomu tak bude, nelze oblast výcviku a služební přípravy policistů prvosledových hlídek v celkovém pojetí hodnotit jako odpovídající, i když tomu tak na mnoha útvarech je.

Fluktuace policistů a personální stav Policie ČR

Fluktuace a personální stav Policie ČR je dalším negativem, které ovlivňuje činnost prvosledových hlídek. Policie v naší zemi se dlouhodobě potýká s nedostatkem příslušníků. Délesloužící odcházejí mimo resort a noví policisté je nestačí nahrazovat, a to nejen v otázkách odborných dovedností a schopností, ale i početně. To má za následkem časté přestupy policistů, což negativně ovlivňuje chod jednotlivých útvarů a stabilizaci kolektivu. Například k 1. lednu 2021 byl systemizovaný počet míst 44669 policistů s tím, že skutečný počet sloužících policistů byl 40434. Ovšem k 1. lednu 2023 byl skutečný počet sloužících policistů už jen 39422, což znamená snížení stavu o tisíc policistů během pouhých dvou let. S největším počtem chybějících policistů se v současné době potýká KŘP hlavního města Prahy, kde chybí asi 1000 policistů, KŘP Středočeského kraje, kde schází 500 policistů, a KŘP Ústeckého kraje, kde rovněž chybí 500 policistů. [56; 57]

Policejní prezidium i jednotlivá KŘP se dlouhodobě snaží tuto problematiku řešit náborovou kampaní, nástupními příspěvků, jsou oslovovány střední a vysoké školy, kde je prezentována Policie ČR, vše ve snaze získat nové zájemce o výkon služby. Tyto snahy však zatím nenaplnily předpokládaná očekávání, počty uchazečů o službu jsou nízké, navíc v náročném výběrovém řízení uspěje jen asi 1/3 zájemců. Například v roce 2021 si podalo přihlášku o přijetí do služebního poměru 7477 osob, přičemž v následném výběrovém řízení neuspělo 4871 z nich. Do služebního poměru bylo přijato 2606 policistů. [56]

Nábor, přijetí a vyškolení nových policistů tak, aby byli schopni plnit řádně a hlavně samostatně své služební povinnosti, je dlouhodobý proces. Policii ČR je nutno stále chápat jako represivní složku a nástroj k udržení vnitřní bezpečnosti, ne každý má proto o práci, která je psychicky, fyzicky i časově

náročná, zájem. Policie ČR jakožto základní složka IZS vykonává svoji činnost nepřetržitě bez ohledu na to, zda je den, noc, víkend nebo svátek, i to je pro některé potenciální zájemce odrazující faktor. K tomu je navíc nutné podotknout, že nástupní plat policisty je 30070,- Kč hrubého [57], což je hluboko pod průměrným platem v České republice, který například v roce 2022 činil 40353,- Kč. [58]

Z hlediska nábory a přijímání nových příslušníků dělá z pohledu autora Policie ČR v současné době maximum. Její úsilí by mělo být zaměřeno na délesloužící policisty, přesněji na jejich motivaci, aby neodcházeli. Každému je jasné, že zejména generační výměny jsou nevyhnutelné, ale na druhou stranu řady policie opouští mnohdy policisté v takzvaně nejlepších letech, kteří jsou ve služebním poměru okolo 20 až 25 let. [56] Na jejich odchodu se do určité míry podepisují opakované a rozporuplné informace ústavních činitelů o změně zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který řeší mimo jiné výsluhové nároky policistů, kteří řady policie opustí. Stále je v této souvislosti nutné mít na zřeteli, že policista ve služebním poměru má zcela odlišné postavení než běžný občan, policista nemůže stávkovat, může mu být nařízena služba i mimo běžný výkon jeho činností, může být velen do služební pohotovosti a podobně. Toto vše následně kompenzují právě výsluhové nároky. Cílem vedení resortu Ministerstva vnitra České republiky a vedení Policie ČR by mělo být zajištění stabilizace a jistoty pro policisty, tak aby byly odchody z důvodu nejistoty a nestability co nejmenší.

Nedostatečný počet policistů prvosledových hlídek na venkově ve vztahu k jejich možnému nasazení

Počet prvosledových hlídek, které slouží na malých městech a menších územních odborech nikdy nemůže být a nebude stejný jako ve velkých městech. Tato skutečnost je dána i nápadem trestné činnosti, počty útoků aktivních útočníků se počítají na jednotky případů za desetiletí v rámci celé republiky. Je proto z ekonomického hlediska zcela nemožné posílit výkon služby tak, aby v rámci aktuálních služebních obvodů působily současně tři až čtyři hlídky, místo dnešní jedné. Samozřejmě, posílení výkonu služby by byl ideální stav, který by zvyšoval potenciál policistů k rychlému a efektivnímu řešení vzniklé situace.

Situace, která nastala v Uherském Brodě, naprosto koresponduje s tím, co uvedl policista sloužící na OOP Hlinsko. Na směnu jsou zpravidla dva hlídkoví policisté sloužící jako prvosledová hlídka, k tomu vedoucí oddělení, jeho zástupce a policista pracující na spisech v kanceláři. Dojezd dalších hlídek, které by mohly být do akce zapojeny, může být v desítkách minut. Přesně k této situaci došlo právě v Uherském Brodě. Na místo byla vyslána hlídka místního oddělení a poté, co na ně útočník zahájil palbu, jim jako první na pomoc nepřijela jiná prvosledová hlídka, ale jejich vedoucí se svým zástupcem, tedy policisté, kteří neabsolvují výcvik jako prvosledové hlídky.

V této souvislosti by z pohledu autora stálo za zvážení provést v rámci Policie ČR hlubší analýzu rozmístění služeben a základen napříč celou republikou, a to s ohledem na možnosti posilování sousedících služebních obvodů v případě závažných mimořádných událostí, jakými je třeba útok aktivního střelce, a zejména pak jejich dojezdové časy. Na základě této analýzy by se například daly vytipovat rizikové obvody, kde je skutečně posílení hlídky jiného obvodu

komplikované a dojezdový čas nepřiměřeně dlouhý. Na základě této analýzy by se v těchto lokalitách mohl zvýšit počet prvosledových hlídek. Naproti tomu v oblastech, kde se dá předpokládat dobrá dostupnost a časově akceptovatelná doba dojezdu posil na místo, by počet hlídek mohl zůstat stejný.

Jak bylo uvedeno, počet policistů prvosledových hlídek ve velkých městech je zpravidla dostatečný. Problémy nastávají v malých městech a menších územních obvodech, proto by z pohledu autora bylo vhodné upravit služební přípravu a výcvik všech policistů, kteří na těchto útvarech slouží. Není asi nutné, aby podstupovali stejný výcvik jako prvosledové hlídky, ale určité zkvalitnění a zvýšení četnosti oproti standardní služební přípravě by tyto policisty mohlo lépe připravit na mimořádnou situaci, do které se mohou dostat, stejně jako se dostali policisté v Uherském Brodě.

Nedostatečná psychologická příprava policistů prvosledových hlídek

Výkon služby prvosledové hlídky Policie ČR je v mnoha ohledech náročný jak po fyzické, tak po psychické stránce. Proto se autor domnívá, že do přípravy policistů na mimořádné události by měla být více zahrnuta psychologická příprava, aby se tak zvýšila jejich psychická odolnost při řešení stresových situací a emoční stabilita ve vypjatých momentech.

Představme si situaci, kdy je v nějakém menším městě vyslána prvosledová hlídka na mimořádnou událost do základní školy, kde ozbrojený pachatel střílí po dětech a učitelích. Hlídka se dostaví v krátkém čase na místo, z budovy se ozývá střelba. Hlídka informuje IOS a požádá o posily, ty mají dojezd 20 minut. Stále je ozývá střelba a křik dětí. Policisté vstoupí do budovy, kde jsou na zemi těla zraněných a mrtvých dětí, přitom stále slyší střelbu. Pokračují

směrem k útočníkovi, zraněné nechávají ležet i přes jejich pláč a nářek, protože kdyby se jim začali věnovat, pachatel usmrtí další. Jejich cílem je co nejrychlejší eliminace útočníka. Pokud taková situace nastane, je pro zasahující policisty extrémně psychicky náročná, připravit se na ni nejde. Co je ale možné, je posílení psychické stability policistů v rámci psychologické průpravy.

Policie ČR má k dispozici systém kolegiální podpory, linku pomoci v krizi, Oddělení psychologických služeb, zde se však řeší již nastalé problémy. Z pohledu autora by stálo za úvahu, stejně jako je tomu u specializovaných výcviků zaměřených na situaci AMOK, při kterých je ve vytipovaném objektu nacvičován taktický postup a zákrok proti aktivnímu střelci, uzpůsobit specializovaná zaměstnání, ideálně provedená pod zátěží a spánkovou deprivací, v rámci, kterých by policisté museli řešit složité situace, museli by jednat pod tlakem. Zavedení z psychologického hlediska vhodně zvolených cvičení by mohlo policisty lépe po psychické stránce připravit na to, s čím se mohou během výkonu služby setkat.

Většina policistů se domnívá, že je připravena na mimořádnou událost spojenou s aktivní střelbou. Jak ale uvedl policista PMJ hlavního města Prahy, a autor s ním v tomto souhlasí, nikdo by neměl prohlašovat, že je dokonale připraven, neboť si tím takzvaně „lže do vlastní kapsy“. Dokonale připravit se na takovou situaci prostě nedá. Pokud se nikdo do takové situace nedostane, nemůže dopředu říci, jaký to na něj bude mít dopad a jak se zachová. Jediné, co se dá dělat, je dlouhodobě, intenzivně a zodpovědně se připravovat a doufat, že k tomu nikdy nedojde.

Závěrem této pasáže bude zmíněna ještě jedna oblast, ve které autor spatřuje do jisté míry určité nedostatky. Jde o problematiku vyzbrojení, konkrétně o počet přidělených nábojů do krátkých a dlouhých střelných zbraní. Policisté

prvosledových hlídek mají v současné době standardně k dispozici náboje, které odpovídají dvěma plným zásobníkům do krátké zbraně, což je 30 nábojů, a dva plné zásobníky do dlouhé zbraně, tedy asi 60 nábojů. Z pohledu běžného výkonu služby se tento počet nábojů jeví jako dostačující, ale v rámci diplomové práce je řešena problematika aktivního střelce, případně několika střelců. A zde nastává zmiňovaný problém. Pokud by se dvoučlenná prvosledová hlídka na venkově dostala do ostré konfrontace s aktivním střelcem, který by se například zabarikádoval, množství nábojů by policistům do příjezdu posíl pravděpodobně nevystačilo. Zejména by byli nuceni ve větší míře opětovat palbu. Prvosledové hlídky PMJ v hlavním městě Praze disponují hlídkou „Velitel policie“, která má pro případ potřeby další náboje k dispozici, ale policisté na venkově takovou možnost nemají. Proto by stálo za úvahu přehodnotit množství přidělených nábojů pro policisty prvosledových hlídek napříč celou Českou republikou, finanční náklady by v tomto směru nebyly tak velké, policisté by měli jednak větší jistotu, že jim nedojdou náboje, a tím i větší jistotu v zákroku, na který jsou vysláni.

7 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo analyzovat současnou připravenost prvosledových hlídek Policie ČR na mimořádnou událost spojenou s působením aktivního střelce.

Ověření hypotéz stanovených v úvodu práce

Hypotéza č. 1 - Současné personální a organizační fungování prvosledových hlídek Policie ČR je optimální k provedení rychlého a efektivního zákroku proti aktivnímu střelci – POTVRZENA.

Hypotéza č. 2 – Výstroj a výzbroj prvosledových hlídek Policie ČR je na dostatečné úrovni k provedení úspěšného zákroku proti aktivnímu střelci – POTVRZENA.

Hypotéza č. 3 – Výcvik prvosledových hlídek Policie ČR má potřebnou kvalitu a úroveň s ohledem na jejich připravenost k provedení zákroku proti aktivnímu střelci – VYVRÁCENA.

V případě hypotézy č. 3 je nutné podotknout, že Policie ČR dokáže policistům zajistit kvalitní a dostatečný výcvik, není tomu však vždy a všude. Pozitivním příkladem je KŘP hlavního města Prahy, kde podstupují z pohledu autora optimální výcvik příslušníci PMJ. Policie ČR proto musí vyvinout maximální snahu o sjednocení a zkvalitnění služební přípravy a výcviku policistů, tak aby připravenost prvosledových hlídek byla v rámci České republiky na srovnatelné úrovni, než se tomu tak stane, nelze výcvik považovat za odpovídající.

V případě vzniku mimořádné události spojené s působením aktivního střelce je zcela zásadní a prioritní rychlost. Jakékoliv zdržení či zpoždění potřebné

pomoci může mít za následek další ztráty na životech a větší počet zraněných. Po příjezdu na místo je nutné rychlé vyhodnocení aktuální situace, podání zprávy a následně veškeré úsilí směřovat k lokalizaci a eliminaci útočníka, především pokud střelec ve svém jednání stále pokračuje. Přípravenost Policie ČR a jejích složek na takovou událost je na základě všeho zjištěného na dobré úrovni, i přesto je však neustále co zlepšovat a v čem se zdokonalovat.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

HZS – Hasičský záchranný sbor České republiky

IOS – Integrované operační středisko Policie České republiky

IZS – Integrovaný záchranný systém

KŘP – Krajské ředitelství policie

OHS – Oddělení hlídkové služby

OOP – Obvodní oddělení policie

OŘP – Obvodní ředitelství policie

PMJ – Pohotovostní motorizovaná jednotka

Policie ČR – Policie České republiky

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

URNA – Útvar rychlého nasazení Policie ČR

ZZS – Zdravotnická záchranná služby

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HRINKO, Martin. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2020, 360 s. ISBN 978-80-7380-793-1.
- [2] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 445 s. ISBN 978-80-7380-461-9.
- [3] DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Vydání 1. Praha: Grada, 2015, 312 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5599-1.
- [4] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti*. Vydání 1. Praha: Grada, 2019, 198 s. ISBN 978-80-271-2031-4.
- [5] PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost lidského systému*. 1. vydání. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 139 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-86634-97-5.
- [6] APELTAUER, Tomáš, Zdeněk DUFEK, Benedikt VANGELI et al. *Ochrana měkkých cílů*. 1. Praha: Leges, 2019, 171 s. ISBN 978-80-7502-427-5.

- [7] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Základy ochrany měkkých cílů - metodika: Zpracoval tým Soft Targets Protection Institute, z.ú. (STPI) pod vedením Ing. Zdeňka Kalvacha.* Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016, 42 s.
- [8] *Policie České republiky: Police of the Czech Republic.* 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017, 152 s. ISBN 978-80-270-0664-9.
- [9] ŠTEINBACH, Miroslav. *Čtvrtstoletí Policie České republiky: 25 let Policie České republiky 1991-2016.* 1. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2016, 127 s. ISBN 978-80-260-9597-2.
- [10] *Služební poměr.* Ostrava: Sagit, 2022, 288 s. ÚZ. ISBN 978-80-7488-515-0.
- [11] FIRSTOVÁ, Jana a David ZÁMEK. *Prevence kriminality - nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti.* Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2021, 204 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7676-057-8.
- [12] *Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.* Praha: Policie ČR, 2020, 32 s.
- [13] *Prvosledové hlídky stav k 31.12.2022 Č.j. PPR-50183/ČJ-2022-990420.* Intranet Policie ČR. Praha, 2023.
- [14] ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. *Manuál obranné střelby.* 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 216 s. ISBN 978-80-247-0739-6.

- [15] *Odbor Pohotovostní motorizovaná jednotka* [online]. Praha: Policie ČR, 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/odbor-pmj.aspx?q=Y2hudW09Nw%3D%3D>
- [16] *REVOLUTIONARY. SAFE. GLOCK.* [online]. Rakousko: Glock Perfection, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://eu.glock.com/en/Products/Pistols?filter=9mmluger>
- [17] KOVÁRNÍK, Libor a Miroslav ROUČ. *Zbraně a střelivo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 247 s. ISBN 978-80-7380-030-7.
- [18] THOMPSON, Leroy. *Hostage rescue manual*. Rev. ed. Mechanicsville, PA: Stackpole Books, 2005, 224 s. ISBN 1853676616.
- [19] ČERNÝ, Pavel, Ondřej DUŠEK a Václav VINDUŠKA. *Manuál obranné střelby II*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 320 s. ISBN 978-80-247-4427-8.
- [20] *MP5 Die weltweit populärste Maschinenpistole* [online]. Německo: Heckler & Koch, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.heckler-koch.com/de/Produkte/Milit%C3%A4r%20und%20Beh%C3%B6rden/Maschinenpistolen/MP5>
- [21] *G36 Maximale Mobilität bei minimalem Gewicht* [online]. Německo: Heckler & Koch, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.heckler-koch.com/de/Produkte/Milit%C3%A4r%20und%20Beh%C3%B6rden/Sturmgewehre/G36>

- [22] *MP7 Kompakt. Leicht. Nahbereich* [online]. Německo: Heckler & Koch, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.heckler-koch.com/de/Produkte/Milit%C3%A4r%20und%20Beh%C3%B6rden/Maschinenpistolen/MP7>
- [23] *Balistické vesty* [online]. Praha: Policie ČR, 2019 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/balisticke-vesty.aspx>
- [24] *DODÁVKA BALISTICKÝCH PŘILEB PRO PRVOSLEDOVÉ HLÍDKY POLICIE ČR* [online]. Praha: STV Group, 2021 [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.stvgroup.cz/novinky/dodavka-balisticky-ch-prileb-pro-prvosledove-hlidky-policie-cr#gallery-2>
- [25] *Policisté převzali nová služební vozidla* [online]. Liberec: Policie ČR, 2021 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policiste-prevzali-nova-sluzebni-vozidla.aspx>
- [26] Vyhláška č. 122/2015 Sb. o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky (o policejním označení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Praha, 2015, částka 52.
- [27] Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98.

- [28] Zákon č. 127/2005 Sb. Zákon o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Praha, 2005, částka 43.
- [29] *Pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky*. Praha: Policie ČR, 2009, 11 s.
- [30] *V českolipské škole proběhlo taktické cvičení "Aktivní střelec"* [online]. Liberec: Policie ČR, 2022 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/v-ceskolipske-skole-probehlo-takticke-cviceni-aktivni-strelec.aspx>
- [31] *Krizové zákony*. Ostrava: Sagit, 2022, 320 s. ÚZ. ISBN 978-80-7488-497-9.
- [32] *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura: modul A; C; I*. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021, 335 s. ISBN 978-80-7616-097-2.
- [33] *KATALOGOVÝ SOUBOR TYPOVÉ ČINNOSTI, STČ – 14/IZS, Společný list složek integrovaného záchranného systému Ministerstva vnitra GŘ HZS ČR, Číslo jednací: MV – 68191/PO-IZS-2013, Typová činnost složek IZS při společném zásahu Amok – útok aktivního střelce*. Praha, 2013, 28 s.
- [34] KOVÁŘ, Milan. *Protiteroristické operace na záchranu rukojmích: třicet nejvýznamnějších protiteroristických akcí 20. a 21. století*. Druhé vydání. Praha: Mladá fronta, 2020, 144 s. ISBN 978-80-204-5765-3.

- [35] *La Brigade Anti-Criminalité de la Police Nationale* [online]. Francie: Police Nationale, 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.police-nationale.net/bac/>
- [36] *Aliquote di Primo Intervento (API)* [online]. Itálie: Report Difesa, 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.reportdifesa.it/tag/aliquote-di-primo-intervento-api/>
- [37] *Was macht die Hamburger Spezialeinheit "USE"?* [online]. Hamburk, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.abendblatt.de/hamburg/article232392991/neue-spezialeinheit-bei-der-hamburger-polizei-unterstuetzungsstreife-hamburg-sicherheit.html>
- [38] *Služba poriadkovej polície Policajného zboru* [online]. Bratislava: Polícia SR, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?informacie-1>
- [39] HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016, 437 s. ISBN 978-80-262-0982-9.
- [40] *SWOT analýza* [online]. ManagementMania.com: Wilmington (DE), 2011-2023 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>

- [41] *Střelec zabil v hospodě v Uherském Brodě osm lidí, mrtvý je také on* [online]. Praha: iDnes.cz, 2015 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/strelba-v-hospode-v-uherskem-brode.A150224_135231_zlin-zpravy_ras
- [42] *Zpráva o průběhu vyšetřování vícenásobné vraždy v Uherském Brodě* [online]. Zlín: Policie ČR, 2015 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zprava-o-prubehu-vysetrovani-vicenasobne-vrazdy-v-uherskem-brode.aspx>
- [43] *Aktuální informace k tragédii v Uherském Brodě* [online]. Zlín: Policie ČR, 2015 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/aktualni-informace-k-tragedii-v-uherskem-brodu.aspx>
- [44] *Komunikace - Integrované operační středisko Zlín – Městský úřad Uh. Brod* [online]. Zlín: Policie ČR, 2015 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/komunikace-integrované-operacni-stredisko-zlin-mestsky-urad-uh-brod.aspx>
- [45] *Závěry šetření mimořádné události v Uherském Brodě* [online]. Zlín: Policie ČR, 2015 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zavery-setreni-mimoradne-udalosti-v-uherskem-brode.aspx>
- [46] *Šílený střelec během několika sekund popravil šest lidí, další zranil* [online]. Ostrava: Moravský deník, 2019 [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: https://moravskoslezsky.denik.cz/zpravy_region/sileny-strelec-behem-n nekolika-sekund-popravil-sest-lidi-dalsi-zranil-20191210.html

- [47] *Odložení případu* [online]. Ostrava: Policie ČR, 2020 [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-odlozeni-pripadu.aspx>
- [48] *Po střelbě v Ostravě je šest mrtvých, život si vzal i útočník. Jedna zraněná zápasí o život* [online]. Praha: Česká televize, 2019 [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3000440-v-ostravske-nemocnici-se-strilelo-zasahuje-policie>
- [49] *Mapa areálu* [online]. Ostrava: Fakultní nemocnice Ostrava, 2023 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.fno.cz/kontakt/mapa-arealu>
- [50] *Střelba v Praze - Aktialita* [online]. Praha: Policie ČR, 2021 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/strelba-v-praze.aspx>
- [51] *Obětí střelce z úřadu práce mohlo být víc, mstít se chtěl kolegům i rodině* [online]. Praha: iDnes.cz, 2021 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/strelba-urad-prace-vrazda-muz-se-chtel-pomstit-rodine-urednikum.A210630_105002_praha-zpravy_rsr
- [52] *Muže, který loni zastřelil na úřadu práce zaměstnankyni, poslal soud do vězení na doživotí* [online]. Praha: iRozhlas, 2022 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jiri-dvorak-strelba-na-uradu-prace_2209051821_hav

- [53] *Vrah z úřadu práce bude sedět do konce života. Stížnost na "drzé a hrubé" porušení zákona neprošla* [online]. Praha: Novinky.cz, 2022 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-doivoti-pro-vraha-z-uradu-prace-plati-40416457>
- [54] *Policie zadržela muže, který zastřelil úřednici. Je podezřelý i z dalších činů* [online]. Praha: iDnes.cz, 2021 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/strelba-praha-zraneny-policie.A210629_111720_praha-zpravy_zuf
- [55] MELIKANT, Jakub. *Prvosledové hlídky Policie České republiky, jejich význam, připravenost a způsoby použití v boji proti aktivním útočníkům*. Kladno, 2022. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze, Fakulta biomedicínského inženýrství, Katedra zdravotních oborů a ochrany obyvatelstva. Vedoucí práce Břetislav Čupr.
- [56] *Početní stavy příslušníků Policie České republiky* [online]. Praha: Policie ČR, 2022 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pocetni-stavy-prislusniku-policie-ceske-republiky.aspx>
- [57] *Početní stavy příslušníků Policie České republiky* [online]. Praha: Policie ČR, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2023-pocetni-stavy-prislusniku-policie-ceske-republiky.aspx>

[58] *Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2022* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2023 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2022>

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Pistole CZ 75D Compact, ráže 9 mm [vlastní zpracování]	34
Obrázek 2 – Glock 19, ráže 9 mm [vlastní zpracování]	35
Obrázek 3 – Náboje ráže 9 mm [vlastní zpracování]	36
Obrázek 4 – Heckler & Koch MP 5, ráže 9 mm [vlastní zpracování]	37
Obrázek 5 – Heckler & Koch G36, ráže 5,56 mm [vlastní zpracování]	38
Obrázek 6 – Lehká balistická vesta [vlastní zpracování]	40
Obrázek 7 – Těžká balistická vesta [23]	41
Obrázek 8 – Nosič balistických plátů [vlastní zpracování]	41
Obrázek 9 – Balistická přilba [15]	42
Obrázek 10 – Taser DPM pro DEP X26 [vlastní zpracování]	43
Obrázek 11 – Škoda Kodiaq v policejním provedení [25]	45
Obrázek 12 – Ruční radiostanice TPH900 [vlastní zpracování]	46
Obrázek 13 – Mapa areálu nemocnice Ostrava [49]	72

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 – SWOT analýza připravenosti Policie ČR	123
Tabulka 2 – SWOT analýza – silné stránky	124
Tabulka 3 – SWOT analýza – slabé stránky	125
Tabulka 4 – SWOT analýza – příležitosti	126
Tabulka 5 – SWOT analýza – hrozby	127

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Seznam otázek strukturovaného rozhovoru.....	160
--	-----

Příloha 1 - Seznam otázek strukturovaného rozhovoru

- 1) Jak dlouho jste ve služebním poměru u Policie ČR?
- 2) Kde a jak dlouho jste aktuálně služebně zařazen?
- 3) Jaký je věkový průměr a délka služebního poměru na Vašem útvaru?
- 4) Jakými zbraněmi jste vyzbrojen pro výkon služby prvosledové hlídky?
- 5) Myslíte si, že při výkonu služby disponujete dostatečným množstvím munice (jak krátká, tak dlouhá zbraň)?
- 6) Jakými balistickými prostředky jste pro výkon služby vybaven, a je z Vašeho pohledu tato ochrana dostatečná?
- 7) Jste vybaven ještě dalšími prostředky, které byste mohl využít v rámci zákroku proti aktivnímu útočníkovi?
- 8) Jakými komunikačními prostředky jste jako člen prvosledové hlídky vybaven?
- 9) Jste vybaven prostředky k poskytnutí první pomoci, ať již sám sobě, tak i jinému (pokud ano, jakými) a umíte je v případě potřeby použít?
- 10) Jak hodnotíte Vaši spolupráci s Integrovaným operačním střediskem, které Vás primárně vysílá k plnění služebních úkolů?
- 11) Myslíte si, že ve služebním obvodě, kde působíte je dostatečný počet sil a prostředků k provedení zákroku proti aktivnímu střelci?
- 12) Věříte svým kolegům (parťákovi) v tom, že když půjde do tuhého, že Vás v tom nenechají?
- 13) Jak často a v jakém rozsahu probíhá Vaše služební příprava (fyzická a střelecká)?
- 14) Je z vašeho pohledu četnost, zaměření a intenzita služební přípravy na odpovídající úrovni? (z jakého důvodu)
- 15) Jaký objem minuce v rámci střelecké přípravy za rok spotřebujete (krátká zbraň, dlouhá zbraň) a probíhá výcvik se stejnými zbraněmi, které používáte při výkonu služby?

- 16) Jsou některé z výcviků zaměřeny výhradně na problematiku aktivního střelce? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)
- 17) Účastníte se součinnostních výcviků s jinými složkami (pořádkové jednotky, zásahové jednotky, kynologie, pyrotechnici)? (pokud ano, jak často a v jakém rozsahu)
- 18) Účastnil se někdy instrukčně metodického zaměstnání primárně zaměřeného na problematiku aktivního střelce AMOK?
- 19) Účastnil jste se někdy výcviku, či školení týkající se problematiky aktivního střelce s policisty jiných zemí?
- 20) Prošel jsem nějakým výcvikem, či školením týkající základních informací o výbušninách a pyrotechnice, domníváte se, že by byl takový výcvik přínosný?
- 21) Přijde Vám počet, úroveň a náplň služební přípravy dostatečná do té míry, že byste řekl, že jste připraven na zákrok proti aktivnímu střelci? (z jakého důvodu)
- 22) Myslíte si, že v oblasti výcviku prvosledových hlídek je zvyšující se úroveň, nebo je to stále to samé do kola, bez inovací a posunu?
- 23) Byl jste seznámen s STČ 14 – AMOK – útok aktivního střelce (pokud ano, kdy a v jakém rozsahu) a je to pro vás dostačující?
- 24) Víte, kde máte v případě potřeby tento dokument k dispozici?
- 25) Víte, kde naleznete kartu prvosledové hlídky a co obsahuje?
- 26) Víte, jak postupovat v případě, že byste byl jako člen prvosledové hlídky vyslán k zákroku proti aktivnímu střelci?
- 27) Byl jste již někdy vyslán na takový zákrok?
- 28) Myslíte si, že jako příslušník bezpečnostního sboru, který může být na zákrok proti aktivnímu střelci vyslán, máte dostatečnou oporu v zákonech a oprávněních, která můžete použít (použití zbraně, donucovací prostředky, okolnosti vylučující protiprávnost atd.)?

- 29) V čem spatřujete největší nedostatky v rámci Vaší činnosti u Policie ČR, co by člena prvosledové hlídky?
- 30) Co byste z Vašeho pohledu v oblasti přípravy, výcviku a vybavení prvosledových hlídek, ve vztahu k možnému zákroku proti aktivnímu střelci změnil?